Matei - comentarii F. B. Hole

Noul Testament: Cartea genezei lui Isus Hristos

Felul cum este exprimat cel dintâi verset al Noului Testament ne îndreaptă gândurile înapoi la cea dintâi carte a Vechiului Testament, deoarece „genealogia“ este traducerea cuvântului grec genesis. Matei în mod deosebit, şi Noul testament în general, este „cartea genesei lui Isus Hristos“. Dacă ne referim la Geneza, vedem că această carte este împărţită în 11 părţi şi toate din ele în afara celei dintâi începe cu indicarea cuvântului „generaţii“. Cea de a treia parte începe astfel: „Aceasta este cartea generaţiilor lui Adam“ (5.1); şi tot Vechiul Testament ne dezvăluie istoria tristă a lui Adam şi a urmaşilor lui, sfârşind cu caracterul teribil de potrivit al cuvântului „blestem“. Cu ce mare uşurare ne putem întoarce de la generaţiile lui Adam la „generaţia lui Isus Hristos“, pentru că aici vom afla introducerea harului; şi cu această notă se şi termină Noul Testament.

Fiu al lui David, fiu al lui Avraam – şi genealogia Lui (vers. 1-17)

Isus ne este prezentat îndată sub două aspecte. El este Fiu al lui David şi de aceea coroana regală pe care Dumnezeu a dăruit-o la început lui David Îi aparţine Lui. El este, de asemenea, Fiu al lui Avraam şi de aceea are dreptul la ţară, şi întreaga promisiune este investită în El.După ce s-au precizat acestea, ni se dă genealogia Lui, de la Avraam, prin Iosif, soţul Mariei. Aceasta era genealogia Sa oficială, aşa cum era recunoscută de iudei. Lista aceasta dată se distinge prin omisiunile ei, deoarece trei împăraţi, în strânsă legătură cu nelegiuita Atalie, sunt omişi în versetul 8; şi sumarul cu privire la cele „paisprezece generaţii“ dat în versetul 17 arată că nu este o omitere întâmplătoare, ci că Dumnezeu respinge şi refuză să recunoască pe împăraţii care au apărut în legătură cu dedicarea închinării către Baal.

Numele celor patru femei (vers. 3, 5, 6)

Genealogia aceasta este, de asemenea, remarcabilă deoarece numele numai a patru femei sunt aduse în ea, şi nicidecum acele nume pe care le-am fi aşteptat. Două din cele patru erau dintre naţiuni, care ar fi trebuit oarecum să coboare mândria iudeilor; amândouă aceste femei aveau o credinţă izbitoare, deşi una din ele trăise în imoralitatea care caracteriza lumea păgână. Despre cealaltă nu ştim decât ce era bine. Iar celelalte două se trăgeau din Israel, totuşi istoria lor ne dă o notă rea şi nu putem şti ceva bun. În adevăr, numele Batşebei nu este menţionat; ea este doar „cea... a lui Urie“, în felul acesta făcând-o de ruşine. În felul acesta din nou toate umbresc mândria iudeilor. Genealogia Domnului nostru nu I-a adăugat nimic. Cu toate acestea, ea Îi garanta firea omenească şi în felul acesta drepturile investite în David şi Avraam erau în mod legal ale Sale.

Om-Dumnezeu şi Mântuitor (vers. 18-21)

Dar dacă versetul 17 ne asigură că Isus era om în adevăr, restul versetelor ne asigură de asemenea că El era mai mult decât un Om, era chiar Dumnezeu Însuşi prezent printre noi. Printr-un înger i s-a spus lui Iosif, logodnicul Mariei, că va avea un copil ca rod al lucrării Duhului Sfânt, şi când Se va naşte îi va pune numele Isus. El va mântui pe poporul Său de păcatele lor, de aceea numele Lui va fi Mântuitorul. Numai Dumnezeu poate da un nume în vederea unor lucruri care se vor împlini în viitor. El a putut face această lucrare, şi cât de perfect a fost îndreptăţit acest nume! Ce seceriş de oameni mântuiţi se va strânge în zilele care vor veni, toţi mântuiţi din păcatele lor, şi nu numai de judecata pe care au meritat-o păcatele lor! Numai „poporul Său“ este deci mântuit. Pentru a cunoaşte mântuirea Sa, cineva trebuie să fie înrolat printre ei prin credinţa în El.

Isus şi Emanuel (vers. 22-23)

În felul acesta s-a împlinit profeţia din Isaia 7.14, în care a fost dată o indicaţie clară a măreţiei şi puterii Mântuitorului care avea să vină. Numele Său profetic, Emanuel, arăta că El trebuia să fie Dumnezeu manifestat în trup – Dumnezeu printre noi într-un fel mult mai minunat decât Se manifestase vreodată în mijlocul lui Israel în zilele lui Moise, mult mai minunat decât în felul în care El era cu Adam în zilele dinaintea intrării păcatului în lume. Cele două nume sunt profund legate împreună. A-L avea pe Dumnezeu cu noi, fără a fi mântuiţi de păcatele noastre ar fi imposibil: prezenţa Lui ne-ar copleşi în judecată. A fi mântuiţi de păcatele noastre, fără ca Dumnezeu să vină la noi, dacă ar fi fost posibil, istoria harului şi-ar fi pierdut gloria. În venirea lui Isus le avem pe amândouă. Dumnezeu a venit la noi şi, păcatele noastre fiind înlăturate, am fost şi noi aduşi la El.

Starea conducătorilor religioşi din Ierusalim

Versetele cu care începe capitolul 2 aruncă o lumină puternică şi cercetătoare a condiţiilor care domneau în acele zile printre iudeii care erau la Ierusalim, urmaşi ai celor ce se întorseseră din robia sub Zorobabel, Ezra şi Neemia. Împăratul iudeilor Se născuse în Betleem şi totuşi multe săptămâni ei nu ştiau nimic despre acest fapt.Dacă împăratul Irod era în ignoranţă nu era deloc surprinzător, pentru că el nu era israelit, ci idumean. Dar din tot poporul, marii preoţi trebuiau să afle despre acest mare eveniment pe care mărturiseau că îl aşteptau – naşterea Mesiei.Aflăm în Luca 2 că evenimentul acesta a fost făcut cunoscut din cer cel puţin în câteva ceasuri, unor persoane modeste care să temeau de Domnul. Psalmistul ne spusese că „Domnul Se destăinuieşte celor care se tem de El“ (25.14), aşa cum este exemplificat cu păstorii şi cu alţii; dar conducătorii religioşi din Ierusalim nu erau printre aceştia, ci printre „cei mândri“ pe care oamenii îi numesc „fericiţi“ (vezi Maleahi 3.15, 16). De aceea ei erau tot atât de mult în întuneric ca nelegiuitul Irod.

Ierusalimul tulburat împreună cu Irod (vers. 3)

Dar situaţia este şi mai rea. Nu este surprinzător, spunem din nou, că Irod s-a tulburat când a auzit ştirile, pentru că aparent era pentru el un rival la tronul pe care-l avea. Citim totuşi că „s-a tulburat, şi tot Ierusalimul împreună cu el“. Astfel venirea Mântuitorului n-a produs bucurie, ci întristare printre acei oameni care chiar mărturiseau că Îl aşteptau? În mod evident deci, ceva era foarte greşit, pentru că părea a fi chiar un dezgust pentru instinctele lor pervertite. Ei nu-L văzuseră; El încă nu făcuse ceva; ei doar simţeau că venirea Lui ar însemna înlăturarea plăcerilor lor, şi nu împlinirea speranţelor lor.

Cunoştinţa pusă în slujba duşmanului (vers. 4)

Totuşi aceşti oameni erau buni cunoscători ai Scripturilor lor. Ei puteau să dea un răspuns imediat şi corect lui Irod, citând Mica 5.2. Ei aveau cunoştinţa care îngâmfă, şi deci nu ştiau nimic aşa cum ar fi trebuit să cunoască (vezi 1 Cor. 8.1, 2), şi au pus cunoştinţa lor în slujba duşmanului. „Balaurul mare roşu“ (Apoc. 12. 3-5) al imperiului roman, a cărui putere era investită local în Irod, era gata să devoreze „Copilul“ de parte bărbătească, iar ei erau gata să-l ajute să facă acest lucru. Ei aveau un fel greşit de cunoaştere a Scripturii şi sunt o înştiinţare pentru noi.

Conducător care va păstori (vers. 6)

Scriptura pe care ei au citat-o Îl prezintă pe Domnul ca Stăpânitor care va domni. În Mica numai Israel este avut în vedere, dar ştim că domnia Lui va fi universală; şi acesta este al treilea fel în care El ne este prezentat. În Isus Îl vedem pe Dumnezeu arătându-Se ca să mântuiască. În Emanuel Îl vedem pe Dumnezeu care a venit să locuiască. În „Conducătorul“ Îl vedem pe Dumnezeu arătându-Se ca să păstorească. A fost întotdeauna gândul Său să locuiască împreună cu omul, să-l conducă potrivit plăcerii Lui şi să împlinească faptul pentru care venise, să-l mântuiască.

Atitudinea magilor, ca o condamnare a conducătorilor religioşi din Ierusalim (vers. 9)

Când Copilaşul Se afla în Betleem, aceasta era asigurarea că toate aceste trei lucruri se vor întâmpla: şi deşi Ierusalimul era neştiutor şi împotrivitor, nişte oameni dintre naţiuni erau atraşi spre El şi recunoşteau în El pe Împăratul iudeilor. Ne dăm noi seama cât de mult îi condamnau ei pe conducătorii religioşi din Ierusalim? Păstorii din Luca 2 au aflat despre naşterea Lui în câteva ceasuri; aceşti astronomi de la răsărit, în câteva zile sau săptămâni; pe când câteva luni trebuie să fi trecut înainte ca preoţii şi cărturarii să fi avut cea mai mică ideea vagă despre ceea ce se petrecuse. Întâi printr-o stea şi apoi printr-un vis, Dumnezeu a vorbit acestor oameni înţelepţi, dar oamenilor religioşi din Ierusalim. El nu le-a vorbit deloc, şi fuseseră zile când marele preot în mijlocul lor era în legătură cu Dumnezeu prin Urim şi Tumim. Acum Dumnezeu era tăcut faţă de ei. Starea lor era aşa cum este descrisă în Maleahi şi poate mai rău.

Rahela, care îşi plânge copiii (vers. 13-18)

În Irod vedem puterea fără scrupule aliată cu viclenia. Când a fost împiedicat de acţiunea magilor, gândea că nu are altă posibilitate decât un atac ucigaş asupra tuturor băieţilor din Ierusalim. Faptul că a fixat limita omorului la doi ani ar indica poate că perioada dintre apariţia stelei şi sosirea magilor la Ierusalim trebuie să fi fost de câteva luni. Fapta lui sălbatică şi violentă a adus împlinirea profeţiei din Ieremia 31.15. Dacă acest verset este citit în contextul lui, se va vedea că împlinirea lui finală şi completă va fi în zilele din urmă, când Dumnezeu va face în sfârşit să înceteze lacrimile Rahelei, aducându-i copiii înapoi din ţara duşmanului. Cu toate acestea, ceea ce a avut loc la Betleem a fost acelaşi fel de lucru pe o scară mai mică.

Fuga în Egipt şi reîntoarerea în ţară, Iosif fiind înştiinţat în vis de un înger al Domnului (vers. 13, 19)

Irod totuşi se lupta cu Dumnezeu, care i-a nimicit intenţiile trimiţând pe îngerul Său la Iosif într-un vis, pentru a doua oară. Copilaşul a fost luat în Egipt, şi în felul acesta Osea 11.1 îşi găseşte o împlinire minunată, iar Isus începe să parcurgă din nou istoria lui Israel. Cât de uşor a nimicit Dumnezeu glasul cel rău al lui Irod, şi tot atât de uşor, nu mult timp după aceea, a avut a face cu Irod însuşi. Matei nu-şi risipeşte cuvintele, descriindu-i sfârşitul; el spune simplu, „după ce a murit Irod“. Şi a treia oară îngerul Domnului i-a vorbit lui Iosif în vis, dându-i îndrumare să se întoarcă în ţară, pentru că moartea a înlăturat pe cel care vroia să fie ucigaş.Cel dintâi gând al lui Iosif a fost să se întoarcă în Iudeea; dar i-au venit veşti că Arhelau domnea în locul tatălui său şi teama l-a făcut să ezite. Atunci pentru a patra oară Dumnezeu l-a îndrumat printr-un vis. În felul acesta el, Maria şi Copilaşul au fost îndrumaţi din nou spre Nazaret, de unde veniseră la început, după cum ne spune Luca. Este instructiv să vedem cum Dumnezeu a călăzuit toate aceste mişcări de la început: în unele cazuri prin împrejurări, ca hotărârea lui Augustus şi veştile despre Arhelau, în alte cazuri prin vise. În felul acesta uneltirile duşmanului au fost zădărnicite. „Portarul“ ţinea deschisă uşa la „staul“ pentru ca adevăratul Păstor să intre, orice ar fi făcut alţii. De asemenea, scripturile se împlineau: nu numai că Isus a fost adus din Egipt, dar şi faptul că a devenit cunoscut ca Nazarinean.

Un Nazarinean (vers. 23)

Nicio profeţie a Vechiului Testament n-a prezis că El avea să fie „un Nazarinean“, dar mai multe spuneau că El avea să fie dispreţuit şi un obiect de batjocură. De aceea în versetul 23 se spune „prin profeţi“, şi nu printr-un anumit profet. Ei spuseseră că El va fi un obiect de dispreţ, care în timpul Domnului nostru se exprima prin calificativul „Nazarinean“. În traducerea lui J.N. Darby este o notă care clarifică acest verset în ce priveşte exprimarea exactă folosită cu privire la împlinirea profeţiei, în contrast cu expresiile mai dinainte din capitolul 1.22 şi 2.17. Se arată corectitudinea cu care sunt făcute citatele din Vechiul Testament.Nazarinean este al patrulea nume dat Domnului nostru la începutul evangheliei. El este, aşa cum am văzut, Isus, Emanuel, Conducător; dar El este şi Nazarineanul. Dumnezeu venea printre oameni ca să-i mântuiască, să locuiască, să conducă – dar El avea să fie „dispreţuit şi părăsit de oameni“!

Ioan Botezătorul, predicator în pustiu

Al treilea capitol îl prezintă pe Ioan Botezătorul fără a face o introducere cu privire la naşterea sau originea lui. El împlinea profeţia lui Isaia; predica în pustiu, departe de refugiile obişnuite ale oamenilor; în îmbrăcăminte şi mâncare era separat de obiceiurile oamenilor; tema lui era pocăinţa, în vederea apropierii împărăţiei cerurilor. Era o slujire unică. Care alt predicator şi-a ales pustiul ca regiune geografică a slujirii lui? Filip evanghelistul s-a dus în adevăr în pustiul de la sud ca să întâlnească în mod special o persoană, individual; dar puterea lui Dumnezeu era în aşa fel cu Ioan încât mulţimile veneau în număr mare la el, şi erau îndrumate spre botezul lui, mărturisindu-şi păcatele.

Împărăţia cerurilor (vers. 2)

În evanghelia aceasta este menţionată în mod frecvent „împărăţia cerurilor“ şi cel dintâi caz este aici. Nicio explicare nu este dată de Matei, nici nu notează vreo explicaţie oferită de Ioan. Motivul este fără îndoială că venirea zilei când „Dumnezeul cerului“ Îşi va ridica o împărăţie şi toţi vor vedea că „cerurile stăpânesc“ fusese prezisă în cartea Daniel. De aceea termenul nu avea să fie nefamiliar ascultătorilor sau oricărui cititor iudeu. Acelaşi profet avusese o viziune a Fiului Omului venind cu norii cerului şi luând împărăţia, şi sfinţii stăpânind-o împreună cu El. Acum împărăţia s-a apropiat, pentru că „Isus Hristos, Fiul lui David“, Se afla printre oameni.

Botezul lui Ioan spre pocăinţă (vers. 3-10)

Când este o lucrare reală şi puternică a lui Dumnezeu, oamenilor nu le place să fie separaţi de ea, îndeosebi dacă ei sunt conducători religioşi; de aceea aflăm că şi farisei şi saduchei veneau la botezul lui Ioan. El îi întâmpina totuşi cu o pricepere profetică. Îi dădea pe faţă că aveau caracteristicile şarpelui şi-i înştiinţa că mânia era înaintea lor. El ştia că ei se vor lăuda că sunt urmaşi ai lui Avraam, de aceea le răsturna sprijinul de sub ei, arătându-le că nu avea valoare înaintea lui Dumnezeu. Nimic altceva nu era necesar decât pocăinţa şi aceasta o avea în vedere botezul lui; dar ea trebuia să fie reală şi să se arate în roade care erau potrivite. Iacov, în epistola lui, insistă că credinţa, dacă este reală şi vitală, trebuie să se exprime în fapte potrivite ei. Aici Ioan arată întocmai acest lucru în privinţa pocăinţei.Versetele acestea din mijlocul capitolului 3 ne dau o idee cu privire la ceea ce este greşit. Adevăratul Fiu al lui David şi al lui Avraam a venit, împărăţia era aproape, şi nicio legătură cu Avraam ca urmaş nu avea să fie de folos. Moise le dăduse legea; Ilie le-a reamintit-o; Ioan le dă o chemare fără delicateţe la pocăinţă, care însemna ca şi cum le-ar fi spus: „Pe baza legii sunteţi pierduţi, şi nu vă rămâne decât să recunoaşteţi faptul acesta cu întristare şi smerire a inimii.“ Marea mulţime dintre ei nu erau pregătiţi pentru această recunoaştere, spre nenorocirea lor.

Cel care botează cu Duh Sfânt şi cu foc (vers. 11-12)

Ioan, de asemenea, anunţă venirea Celui care este mai puternic, al Cărui înainte-mergător era el. Nu putea fi comparaţie între ei, şi el mărturisea că îşi dădea seama de lucrul acesta, spunând că el nu era vrednic să-I ducă sandalele. De asemenea, arăta contrastul dintre botezul lui cu apă şi botezul cu Duh Sfânt şi cu foc. Cel care va veni va face o diferenţiere perfectă între grâu şi pleavă. Pe aceştia îi va boteza cu Duh Sfânt, şi pe aceia cu focul judecăţii; şi rezultatul va fi etern, pentru că focul nu se va stinge.Aceste cuvinte ale lui Ioan erau foarte pătrunzătoare şi ele se vor împlini când perioada mileniului va fi gata să se introducă. Atunci Duhul va fi revărsat peste orice făptură, şi nu numai peste iudei – adică peste toţi cei care au fost răscumpăraţi. Pe de altă parte, cei răi vor fi condamnaţi pentru focul etern, aşa cum ne va arăta sfârşitul capitolului 25 al acestei evanghelii. Între timp a fost o împlinire mai dinainte a botezului cu Duhul, la stabilirea Bisericii, aşa cum arată Fapte 2. Aici, contextul arată în mod hotărât că „focul“ este o aluzie la judecată, şi nu la limbile ca de foc din ziua Cincizecimii sau la vreo altă lucrare similară de binecuvântare.

Isus, fără păcat, identificat prin botez cu cei evlavioşi (vers. 13-19)

Când Domnul Isus a ieşit să slujească, cel dintâi act al Său a fost să vină la botezul lui Ioan, şi aceasta în ciuda obiecţiei pe care şi-o exprima Ioan. Obiecţia a servit ca să arate principiul după care lucra Domnul. El împlinea dreptatea. Nu avea păcate de mărturisit, totuşi luând locul unui om era drept să Se identifice pe Sine Însuşi cu cei evlavioşi, care îşi luau în felul acesta adevăratul lor loc înaintea lui Dumnezeu. Oameni ai lui Dumnezeu în timpurile de altădată făcuseră în principiu acelaşi lucru – Ezra şi Daniel, de exemplu – mărturisind ca păcate ale lor înşile acele lucruri în care ei nu avuseseră parte, deşi păcătoşi şi ei înşişi.Aici era Cel fără păcat şi a făcut acest lucru într-un mod perfect. Şi ca nu cumva să pară o greşeală, chiar în clipa când El a făcut acest act, cerurile s-au deschis deasupra Lui, cea dintâi manifestare măreaţă a Sfintei Treimi, şi glasul din cer spunându-I că El este Fiul Cel Preaiubit, în care Tatăl Şi-a găsit toată plăcerea. În forma unui porumbel, Duhul a coborât peste Acela care avea să boteze pe alţii cu acelaşi Duh.

Ispitirea lui Isus în pustiu, comparată cu cea a lui Israel (vers. 1-2)

Domnul Isus a luat nu numai locul omului, El a luat în mod deosebit şi locul lui Israel. Israel a fost scos din Egipt, apoi au fost botezaţi pentru Moise în nor şi în mare şi după aceea au intrat în pustiu. Tocmai am văzut că Isus fusese chemat din Egipt ca Fiu al lui Dumnezeu, şi după un timp a fost botezat; apoi când deschidem capitolul 4 aflăm că Duhul, care venise peste El, Îl duce drept în pustiu ca să fie ispitit de diavolul. Aici aflăm un contrast, pentru că în pustiu Israel a ispitit pe Dumnezeu şi a greşit în toate privinţele. Isus Însuşi a fost ispitit şi a triumfat în toate privinţele.Totuşi ispitirile cu care L-a asaltat diavolul erau asemănătoare cu punerile la probă a lui Israel în pustiu, pentru că nu este nimic nou în tactica duşmanului. Israel a fost pus la probă prin foamete, şi prin răzvrătirea în legătură cu lucrurile lui Dumnezeu – arătată în mod deosebit în legătură cu Core, Datan şi Abiram, şi prin atracţiile care i-a dus la închinarea şi slujirea altuia în afară de Domnul, şi au căzut, închinându-se la viţelul de aur. Domnul Isus a întâmpinat fiecare ispită cu Cuvântul lui Dumnezeu. De fiecare dată El a citat din unele texte scurte ale cărţii Deuteronom, în care lui Israel i se reaminteau responsabilităţile pe care le avea. Ei n-au reuşit să respecte aceste responsabilităţi, însă Isus le-a împlinit în mod perfect în orice detaliu.

Diavolul, cel care seamănă îndoială cu privire la Cuvântul lui Dumnezeu

Diavolul întotdeauna seamănă îndoieli cu privire la Cuvântul lui Dumnezeu. Puneţi alături 3.17 cu 4.3 şi 6 şi notaţi cât de izbitor se arată această atitudine. Îndată ce Dumnezeu spusese: „Acesta este Fiul Meu Preaiubit“, diavolul spune de două ori: „Dacă Tu eşti Fiu al lui Dumnezeu“. Cuvântul mic „dacă“ este foarte mult preferat de diavolul! Isus îl întâmpină în mod potrivit cu Cuvântul lui Dumnezeu. Cuvântul este absolut necesar pentru viaţa spirituală a omului, întocmai cum pâinea este pentru viaţa naturală. Şi omul are nevoie de orice cuvânt pe care l-a spus Dumnezeu, şi nu numai unele pasaje speciale.Ne găsim toţi viaţa spirituală în „fiecare cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu“?

Nici pofte, nici mândrie în Isus (vers. 10-11)

Ispitirea Domnului Isus de către diavolul arată clar, dincolo de orice discuţie, că există un diavol, individual. Din zilele Genezei 3, el s-a învăţat să ispitească pe oameni, atrăgându-i prin poftele şi mândria lor. În Isus el a întâlnit pe Acel unul care nu avea nici poftă, nici mândrie şi care a făcut faţă atacurilor lui prin Cuvântul lui Dumnezeu; prin urmare, fiind învins, L-a lăsat. Învingătorul era un Om care postise patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, şi pe care îngerii Îl slujeau. Mai înainte ei nu slujiseră niciodată Dumnezeului lor în acest fel minunat.

Părăsind Nazaretul şi locuind în Capernaum (vers. 12-17)

Punerea lui Ioan în închisoare, aşa cum ne arată versetul 12, a fost evenimentul care L-a făcut pe Domnul să intre pe deplin în lucrarea Sa publică. Părăsind Nazaretul, El a locuit în Capernaum, şi profeţia lui Isaia îşi găseşte împlinirea privitoare la unele evenimente privitoare la cea dintâi venire a Sa. Dacă citim Isaia 9.1-7 vom nota că amândouă evenimentele sunt avute în vedere, aşa cum deseori este cazul. Venirea Lui strălucea ca o stea înaintea profeţilor, dar ei încă nu ştiau că era de două ori această stea. Galileea va vedea totuşi lumina cea mare a gloriei Lui, tot aşa cum a văzut lumina cea mare a harului Lui. Înainte-mergătorul fiind adus la tăcere prin închiderea lui, Isus Se ridică şi Îşi introduce mesajul Său de pocăinţă în vederea faptului că împărăţia s-a apropiat. Evanghelia după Ioan ne arată că Domnul era activ în lucrarea Sa şi înainte de acest timp. El avea ucenici şi vizitase Iudeea când „Ioan nu fusese aruncat în închisoare“ (Ioan 3.24).

Cel care face pescari de oameni (vers. 18-22)

Aşa fiind lucrurile, chemarea lui Petru, Andrei, Iacov şi Ioan arătată în aceste versete nu este începutul cunoaşterii dintre ei şi Domnul Isus. Aceasta a avut loc mai înainte şi este istorisită în Ioan 1. Desigur, au fost şi cazuri când ei sau alţi ucenici mergeau împreună cu El, mai înainte ca ei să fie chemaţi să-şi părăsească munca lor obişnuită şi să-I dea Lui tot timpul. Pentru că ei Îl urmau, El avea să-i facă pe aceşti pescari nişte pescari de oameni. Prin străduinţă şi studiu, oamenii pot deveni ei înşişi buni prdicatori, însă pescari de oameni sunt făcuţi numai de El. El Însuşi era perfect în această privinţă şi umblând însoţiţi de El, ei aveau să înveţe de la El şi să ia din spiritul Lui.

Evanghelia împărăţiei deosebită de evanghelia harului (vers. 23-25)

În cele 3 versete cu care se termină capitolul 4, Matei face un rezumat al zilelor de la început ale lucrării Sale. Mesajul Său era „evanghelia împărăţiei“. Ea trebuie să fie distinsă de „evanghelia harului lui Dumnezeu“ care se predică astăzi. Aceasta are ca temă importantă moartea şi învierea lui Hristos şi vesteşte iertarea ca rod al ispăşirii pe care El a făcut-o. Aceea avea ca veste bună că împărăţia prezisă de profeţi le era adusă în El. Dacă ei aveau să se supună autorităţii divine care era investită în El, puterea împărăţiei avea să devină activă în folosul lor. Ca dovadă a acesteia, El arăta puterea împărăţiei în vindecarea trupurilor oamenilor. Tot felul de boli erau vindecate, dând garanţia că El va putea vindeca orice rău spiritual. Această arătare a puterii împărăţiei unită cu predicarea împărăţiei, se dovedea foarte atrăgătoare, şi mari mulţimi Îl urmau.

Principiile împărăţiei; ce fel de oameni vor avea parte de ea (vers. 1-10)

Atunci Domnul a început să vorbească ucenicilor Săi, deşi în prezenţa mulţumii, învăţându-i principiile împărăţiei. Mai întâi de toate le-a arătat ce fel de oameni vor avea parte de împărăţie şi se vor bucura de beneficiile ei. În împărăţiile oamenilor de astăzi, un om are nevoie din plin de încredere în sine şi neruşinare dacă vrea să aibă succes, dar tocmai starea opusă se potriveşte împărăţiei cerurilor. Aceasta se spunea şi în Vechiul Testament: de exemplu în Psalmul 37.11. Totuşi Domnul dă aici o vedere mai largă a acestui fapt. El ne dă în linii generale o imagine morală a rămăşiţei credincioase care în final va intra în împărăţie.

Fericirile (vers. 3-10)

El menţionează opt lucruri, începând cu sărăcia în duh şi sfârşind cu persecuţia, şi este o succesiune în ordinea lor. Pocăinţa produce sărăcie în duh, şi de aici trebuie să pornească toate. Apoi vine plânsul şi blândeţea determinate de o adevărată părere despre tine însuţi, urmate de o sete pentru dreptate care se găseşte numai în Dumnezeu. Apoi, plin de acestea, cel sfânt începe să arate însăşi caracterul lui Dumnezeu – îndurare, curăţie, pace. Dar lumea nu-L vrea pe Dumnezeu, nici caracterul Său, de aceea persecuţia închide lista.

Ferice de voi (vers. 11, 12)

Fericirea văzută în versetele 3-10 va fi în întregime realizată în împărăţia cerurilor, când este stabilită pe pământ. În fiecare fericire, în afara celei din urmă, cel fericit este descris într-un fel impersonal; în versetele 11 şi 12 Domnul vorbeşte personal ucenicilor Săi. „Ferice de cei“ din versetul 10 se schimbă în „fericiţi sunteţi voi“ în versetul 11; şi acum, vorbind ucenicilor Săi, răsplata este promisă în cer. El ştia că aceşti ucenici ai Săi aveau să treacă într-o lumină mai clară, El începea să arate unele din lucrurile noi care aveau să vină în curând.Schimbarea din aceste două versete este izbitoare şi de folos să arate caracterul „Predici de pe Munte“, în care Domnul face rezumatul învăţăturii Sale şi o pune în legătură cu lucrurile de altădată date prin Moise. În Ioan 13-16, porţiune pe care o putem numi „Predica din camera de sus“, Îl vedem cum Îşi dezvoltă învăţătura şi o pune în legătură cu lumina deplină pe care o va da când va veni Duhul Sfânt.În persecuţia din cauza Lui, ucenicii aveau să fie binecuvântaţi şi ei aveau să recunoască acest lucru şi să se bucure. În mod natural noi dăm înapoi în faţa persecuţiei, însă istoria dovedeşte adevărul acestor cuvinte. Cei care sunt identificaţi cu Hristos pe deplin şi cu îndrăzneală au să sufere, dar sunt susţinuţi şi răsplătiţi; în timp ce aceia care încearcă să se ferească de persecuţie prin compromis, sunt lipsiţi de orice recompensă şi sunt nenorociţi.

Sarea pământului şi lumina lumii (vers. 13-16)

Şi în plus, când ucenicul este persecutat de lume, atunci în mod clar se arată că el este „sarea pământului“ şi „lumina lumi“. Sarea păstrează (conservă lucrurile), iar lumina luminează. Nu putem fi sare pe pământ, dacă suntem din ale pământului. Nu putem fi lumină în lume dacă suntem din lume. Nimic altceva nu ne ajută mai mult să ne ţină deosebii şi separaţi de pământ şi de lume, ca persecuţia din partea lumii, orice formă ar lua ea. Persecutat pentru Hristos, ucenicul este în adevăr o sare care nu-şi pierde gustul şi el dă lumină din plin. Nu ne descoperă aceste cuvinte ale Domnului secretul multor slăbiciuni ale noastre?De notat, de asemenea, că lumina se presupune că străluceşte în lucrurile practice, nu numai în cele teologice. Este nu numai ceea ce oamenii recunosc în învăţatura noastră ca fiind clară şi potrivită cu ce este original, exprimată în cuvinte, cât mai ales în viaţa noastră, în fapte. Desigur, ei trebuie să audă cuvintele noastre bune, dar trebuie să vadă şi faptele noastre bune, dacă este să le fim lumină. Cuvântul referitor la fapte „bune“ (vers. 16) aici nu înseamnă milostenie, ci fapte drepte sau cinstite. Aceste fapte îşi au sursa în Tatăl din ceruri; ele dau lumina Lui şi Îl glorifică pe El.

Nu să desfiinţez, ci să împlinesc (vers. 17-20)

De la versetul 17 până la sfârşitul capitolului 5 vedem că Domnul face legătura între ceea ce dăduse El ca învăţătură şi ceea ce fusese dat prin Moise. El nu venise ca să anuleze sau să desfiinţeze ceea ce fusese dat mai înainte, ci să dea plinătatea ei – pentru că acesta este înţelesul cuvântului „să împlinesc“. El a confirmat şi a întărit tot ceea ce se spusese, cum arată versetele 18 şi 19, şi niciun cuvânt pe care l-a spus Dumnezeu nu va trece.Şi mai mult, aşa cum arată versetul 20, El preciza că dreptatea pe care o cerea legea avea în ea o plinătate care depăşea mult orice era cunoscut sau recunoscut de cărturarii şi fariseii superficiali din timpul Lui. Ei aveau o ascultare specializată în ceremonii şi ignorau adevăratul spirit al legii şi scopul pe care-l avea Dumnezeu în vedere. Dreptatea lor nu-i ducea în împărăţie.

Aprofundarea cerinţelor legii (vers. 21-22)

Prin urmare, Domnul începuse să arate că era o plinătate de înţelesuri în cerinţele legii pe care oamenii nu le bănuiau, referindu-Se la nu mai puţin de şase puncte ca ilustrare a subiectului Său. A vorbit despre poruncile a şasea şi a şaptea; apoi despre legea divorţului din Deuteronom 24.1; apoi despre jurăminte din Levitic 19.22; şi apoi despre permiterea urii faţă de duşmani, aşa cum citim în Deuteronom 23.6.În ce priveşte cele două porunci pe care El le-a citat, învăţătura Sa este în mod evident că Dumnezeu ţine seama nu numai de actul care se poate vedea, ci şi de dispoziţia lăuntrică a inimii. Ce este interzis (ca păcat) este nu numai actul uciderii sau al adulterului, ci şi ura şi pofta care se pot exprima în astfel de fapte. Judecând după acest standard, cine ar putea sta în faţa cerinţelor sfinte de la Sinai? „Dreptatea“ cărturarilor şi a fariseilor se năruie cu totul. Totuşi în amândouă aceste cazuri, după ce a expus faptul acesta, El a adăugat şi alte învăţături.

Nedreptatea faţă de oameni (vers. 23-30)

În versetul 23-26 El a arătat două lucruri importante: întâi, niciun dar nu este primit înaintea lui Dumnezeu dacă este prezentat în timp ce eşti nedrept faţă de oameni. Nu putem trece cu vederea greşeli făcute omului de cei care spun că sunt într-o stare bună faţă de Dumnezeu. Numai după ce s-a făcut împăcarea ne putem apropia de Dumnezeu.Apoi, în al doilea rând, dacă situaţia care a adus îndepărtarea sufletească este adusă înaintea legii, legea trebuie să-şi urmeze cursul fără milă. Cuvintele Domnului au aici fără îndoială o semnificaţie profetică. Poporul evreu avea să iniţieze un proces de judecată împotriva Lui, dar aceasta se va sfârşi în condamnarea lor. Ei încă n-au plătit „cel din urmă bănuţ".Aşa este şi cu cazul următor. Aici El ne arată că orice jertfire este de folos numai dacă ea te conduce la o eliberare de gheena care este la capătul drumului.

Cele rânduite de Moise care nu erau exprimarea deplină a gândului lui Dumnezeu în unele cazuri (vers. 31-44)

În cel de al treilea şi al patrulea dintre cazuri (31-37) Domnul arată din nou cum ceea ce a fost rânduit prin Moise nu exprima gândul deplin al lui Dumnezeu. Atât divorţul cât şi jurământul erau permise, şi în felul acesta standardul pe care omul avea să-l atingă nu era prea sever. Amândouă aceste fapte sunt puse aici într-o lumină deplină, şi vedem că numai un singur lucru este permis pentru a desface legătura căsătoriei: şi apoi, cuvântul omului trebuia să fie atât de clar şi hotărât, încât nu este nevoie de jurăminte tari, pe aceasta sau pe aceea. Omul care îşi sprijineşte aproape fiecare afirmaţie cu un jurământ este un om în al cărui simplu cuvânt nu te poţi încrede.Din nou, legea prevedea răsplătirea fiecărei răni aduse altuia. Ea cerea ceea ce noi numim „dinte pentru dinte" (vers. 38); de asemenea, în timp ce spunea să iubeşti pe aproapele tău, era permis să urăşti pe un duşman. Domnul răstoarnă acest lucru. El inspiră răbdare şi har care dă, şi nu stăruinţă asupra drepturilor tale; de asemenea, dragostea care va binecuvânta şi va face bine duşmanului. Şi toate acestea, pentru ca ucenicii Săi să fie cu totul deosebiţi de cei păcătoşi ai lumii şi să arate caracterul lui Dumnezeu Însuşi.

O lumină nouă: Tatăl vostru este în ceruri (vers. 45-48)

Dumnezeu le este prezentat nu ca Iahve, Legiuitorul, ci „Tatăl vostru care este în ceruri". Aceasta înseamnă că El este prezentat acum într-o nouă lumină. Şi dacă Îl cunoaştem în acest fel nou, descoperim că El este plin de bunăvoinţă faţă de cel nedrept şi rău, şi noi trebuie să fim în măsura noastră ceea ce este El. În slujirea lui Isus se revarsă o nouă revelaţie a lui Dumnezeu care atrage după sine un nou standard al perfecţiunii. Noi avem să ne arătăm practic ca fii ai Tatălui nostru din cer, pentru că perfecţiunea unui fiu este să fie ca Tatăl.

„Dar Eu vă spun"

De opt ori spune El în acest capitol: „Eu vă spun" şi de şase ori din aceste ocazii, cuvintele au la începutul lor „Dar", punând afirmaţiile Sale în contrast cu ceea ce spusese legea mai înainte. Putem întreba: Cine este Acesta care citează legea sfântă a lui Dumnezeu şi apoi spune calm: Dar Eu vă spun" – aşa şi aşa? De fapt, El schimbă şi lărgeşte legea; un lucru pe care niciun profet n-a îndrăznit să-l facă! Nu se ridică aceasta la o îngâmfare teribilă, vecină cu blasfemia? Aşa ar fi, în adevăr, şi numai o explicaţie va ridica această învinuire de la el. Dar această explicaţie este adevărată: aici Îl avem pe Legiuitorul original, care altădată a vorbit pe Muntele Sinai. Acum El a venit în omenire ca Emanuel. Emanuel S-a dus pe un alt munte şi acum vorbeşte nu unei naţiuni, ci ucenicilor Săi. El are tot dreptul să lărgească sau să schimbe propria Sa lege.

„Tatăl vostru" – expresie întâlnită de 12 ori

După ce i-a introdus pe ucenicii Săi înaintea lui Dumnezeu în această lumină nouă la sfârşitul capitolului 5, observăm că toată învăţătura din capitolul 6 este în legătură cu această lumină. Expresia „Tatăl vostru", în termeni puţin schimbaţi uneori, se întâlneşte nu mai puţin decât de douăsprezece ori. Învăţătura de aici poate fi văzută în patru părţi: milostenia (vers. 1-4), rugăciunea (5-15), postul (16-18), averile pământeşti şi lucrurile necesare vieţii (19-34). Toate aceste patru subiecte ating viaţa practică a iudeului în multe puncte, şi tendinţa şi obiceiul lor era să ia cele dintâi trei într-un fel tehnic, formal, şi să pună accentul şi să dea toată atenţia celei de a patra părţi. Domnul Isus le pune pe toate în lumina pe care o dăduseră mai înainte cuvintele Sale. În capitolul 5 El le arătase un Dumnezeu care ţine seama de mişcările lăuntrice ale inimii, tot atât de mult cât şi de faptele exterioare, şi de asemenea că Dumnezeu trebuie să fie cunoscut ca Tată ceresc. Şi observăm cum El repetă: „Eu vă spun". El îi învaţă nu cum îi învăţau cărturarii, care îşi întemeiau afirmaţiile pe tradiţiile celor din vechime, iar noi avem să luăm ce spune El, numai pentru că El este Cel ce le spune.

Milostenia şi rugăciunea – în intimitate cu Dumnezeu (vers. 1-8)

Dacă ne stăpâneşte tradiţia, uşor putem ajunge în poziţia în care erau iudeii cu privire la milosteniile lor, la rugăciunile lor şi la posturile lor. Pentru ei totul devenise ceremonie exterioară, pentru ochii şi urechile oamenilor. Dacă noi, pe de altă parte, ne îndreptăm gândurile spre Tatăl din cer, care are o grijă personală pentru noi, totul trebuie să devină real şi vital, şi făcut pentru auzul şi văzul Lui. De trei ori spune Domnul despre cei formalişti: „ei îşi au răsplata". Răsplata lor este aprobarea şi lauda celor din jurul lor. Pe aceasta o au; totul este în prezent şi nu este nimic pentru viitor. Acela care dăruie sau se roagă sau postește fără să fie cunoscut oamenilor, dar este cunoscut de Dumnezeu, va fi răsplătit pe deplin în ziua care va veni.În ce priveşte rugăciunea, El dă învăţătura ca ea să fie în ascuns, dar şi scurtă, ieşind din realitatea inimii. Un om care cere în mod real şi cu toată seriozitatea merge chiar la punctul necesar în câteva cuvinte. Nu poate avea o vorbărie care să cutreiere printr-un labirint de gânduri.

Rugăciunea model (vers. 9-13)

Versetele 9-13 ne dau rugăciunea model, cu totul potrivită ucenicilor în împrejurările lor de atunci. Sunt şase cereri. Primele trei au de a face cu Dumnezeu: Numele Său, împărăţia Sa, voia Sa. Următoarele trei au de a face cu noi: pâinea noastră, datoriile noastre, scăpărea noastră. Tatăl ceresc şi cerinţele Lui trebuie să fie întâi, iar nevoile noastre în al doilea rând. Binecuvântarea oamenilor pe pământ depinde de voia Sa care se face pe pământ, iar aceasta se va realiza când împărăţia Sa va fi stabilită.

Spiritul neiertător şi disciplina lui Dumnezeu (vers. 14-18)

Iertarea despre care se vorbeşte în versetele 14 şi 15 este în legătură cu versetul 12. În cârmuirea sfântă a Tatălui ceresc, copiii Săi care au un spirit neiertător vin sub disciplina Sa. Dacă cineva greşeşte împotriva noastră şi noi nu vrem să-l iertăm, vom fi lipsiţi de iertarea în cârmuire a lui Dumnezeu. Nu este vorba aici de iertarea pentru eternitate, pentru că aceia cărora le vorbea Domnul erau ucenici, cu care

această problemă majoră fusese încheiată.

Comori în cer (vers. 19-24)

Se spun apoi cuvinte foarte categorice cu privire la averile pământeşti. Nicio tendinţă nu stăpâneşte mai mult pe toţi oamenii ca urmărirea, strângerea şi formarea de bogăţii pe pământ, deşi ele se risipesc sub acţiunea forţelor naturale, de asemenea a acţiunii oamenilor violenţi. Dacă în adevăr Îl cunoaştem pe Tatăl din ceruri, ne vom găsi comoara în cer, şi acolo va fi şi inima noastră; şi trebuie numai să avem un ochi sănătos ca să vedem acest lucru, şi să vedem clar orice altceva. Atunci, de asemenea, trupurile noastre vor fi pline de lumină: adică totul va deveni luminos. Vom fi stăpâniţi ori de Dumnezeu, ori de mamona, pentru că nu putem sluji la doi stăpâni. Dumnezeu şi mamona sunt cu totul opuşi.

Sub îngrijirea Tatălui, fără îngrijorare (vers. 25-31)

Slujind lui Dumnezeu, care este într-adevăr Tatăl ceresc, venim sub grija Sa plină de atenţie şi bunătate. El ne ştie toate nevoile şi El Însuşi îngrijeşte de ele. Noi suntem lipsiţi de putere; nu suntem în stare să adăugăm un cot la înălţimea pe care o avem sau să ne îmbrăcăm ca iarba de pe câmp. Tatăl nostru are înţelepciune şi putere infinite, şi îngrijeşte de cele mai modeste creaturi ale mâinilor Sale; putem avea deci încredere absolută în grija Sa iubitoare pentru noi. De aceea trebuie să fim fără îngrijorare. Oamenii lumii strâng comori ale lumii acesteia care se risipesc foarte repede, şi sunt plini de grijă cum să le păstreze şi să le folosească. Noi avem să ne încredem în grija şi dragostea Tatălui, şi de aceea să fim fără îngrijorare.

Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu (vers. 32-34)

Dar aceasta este îndeosebi partea negativă. Avem să fim eliberaţi de îngrijorarea care umple atât de multe inimi; aceasta însă este pentru ca să fim liberi să căutăm împărăţia lui Dumnezeu, şi pe ea s-o căutăm întâi. În loc să privim cu teamă la ce va fi mâine, să ne ocupăm astăzi cu lucrurile împărăţiei, şi această împărăţie ne conduce pe căile dreptăţii.Aceasta era plăcerea lui Dumnezeu pentru ucenicii care urmau pe Domnul nostru în zilele Sale pe pământ; este nu mai puţin plăcerea Sa pentru noi care Îl urmăm acum, când lucrarea Sa este împlinită şi El s-a înălţat în ceruri. Duhul pe care l-a inspirat El în felul acesta a fost cu totul străin religiei fariseilor din timpul Său, cum este străin şi religiei exterioare şi lumeşti din ziua de astăzi.

Învăţăturile Domnului prezentate în capitolul 6 aveau ca scop să conducă pe ucenicii Săi într-o astfel de relaţie cu Tatăl lor în ceruri, încât El să le umple gândurile când era vorba de milosteniile lor, de rugăciunile lor, de posturile lor sau de atitudinea lor faţă de avuţii şi de nevoile vieţii acesteia. Capitolul 7 se deschide cu învăţături care îndrumau felul lor de purtare cu fraţii lor şi cu cei necredincioşi.

Judecarea altor persoane – şi consecinţele judecării (vers. 1-5)

Judecarea fratelui este o tendinţă foarte înrădăcinată în inima noastră. Judecarea lucrurilor sau a învăţăturii nu este oprită, ci este încurajată – după cum vedem de exemplu în 1 Corinteni 2.15; 10.15 – dar judecarea persoanelor este interzisă. Adunarea este chemată să judece pe cei care fac parte din ea, în unele cazuri, cum ne arată 1 Corinteni 5 şi 6, dar în afară de aceasta, judecarea persoanelor este o atribuţie a Domnului. Dacă noi ne-o permitem, cu toate că Domnul ne-a interzis-o, să fim siguri că două pedepse vor urma, aşa cum arată El aici. Întâi, noi înşine vom veni sub judecată, şi ni se va măsura întocmai cum noi am măsurat altora. În al doilea rând, noi vom aluneca în făţărnicie. De îndată ce începem să judecăm pe alţii, devenim orbi faţă de propriile noastre defecte. Defectul mic al fratelui nostru ajunge să fie mare pentru noi, cu totul inconştienţi că avem un defect mai mare care ne împiedică vederea spirituală. Cea mai folositoare formă de judecată pentru fiecare din noi este judecata de sine.

A da altora lucrurile sfinte şi preţioase (vers. 6)

Versetul 6 are în vedere pe cei necredincioşi, insensibili la ce este bine şi ce este necurat în preferinţele lor. Lucruri care sunt sfinte şi preţioase nu sunt pentru ei; şi dacă fără pricepere le prezentăm lor, ele sunt dispreţuite şi noi putem suferi violenţa lor. Este bine să dăm altora lucrurile sfinte ale lui Dumnezeu; dar nu acestora.

Pentru a putea da, întâi să primim (vers. 7-12)

Dacă este să dăm altora, trebuie mai întâi să primim, şi despre aceasta vorbesc versetele 7-11. Pentru a primi, trebuie să ne apropiem de Dumnezeu – să cerem, să căutăm, să batem. Va fi în mod sigur un răspuns de la Tatăl nostru. Dacă Îi cerem lucruri necesare, le vom primi, pentru că El nu ne va da în schimb ceva fără valoare ca o piatră sau ceva dăunător ca un şarpe. Putem fi siguri că el ne va da „lucruri bune“ pentru că Tatăl este în ceruri. Standardul Său nu va ajunge deci sub cel al unui tată pământesc. Putem aplica aici Isaia 55.9 şi să spunem că după cum cerurile sunt mai înalte decât pământul, tot aşa gândurile Sale ca Tată sunt mai mari decât gândurile noastre. În mod sigur noi nu ne putem ridica la standardul Său. De aceea în versetul 12 Domnul nu cere ucenicilor Săi un standard mai înalt decât cel pus de lege şi de profeţi.

Cele două căi: cea strâmtă şi cea largă (vers. 13-14)

În versetele 13 şi 14 Domnul privea desigur dincolo de ucenicii Săi, la mulţime. Înaintea lor erau, deosebite, calea largă şi calea strâmtă, a distrugerii şi a vieţii. Nu putem spune că harul lui Dumnezeu ar fi strâmt, pentru că el se îndreaptă către toţi; calea judecării de sine şi a pocăinţei este strâmtă. Puţini găsesc această cale, dar şi mai puţini o vestesc. Majoritatea predicatorilor preferă să vorbească despre lucruri uşoare.

Cunoscuţi după roade (vers. 15-23)

Urmează avertizarea împotriva profeţilor mincinoşi. Ei se cunosc nu după cuvintele lor plăcute, ci după faptele lor. Rodul este rezultatul şi exprimarea încununată a vieţii, şi arată caracterul vieţii. Profetul mincionos are o viaţă prefăcută care trebuie să se arate în roade rele.Dar sunt nu numai profeţi mincinoşi, ci şi ucenici falşi – cei care mărturisesc că sunt credincioşi Domnului, dar legătura de viaţă a credinţei le lipseşte. Credinţa vie, aşa cum spune Iacov, trebuie să se arate în fapte. Oricine care prin credinţă vine sub stăpânirea lui Hristos trebuie în mod necesar să fie gata să facă voia Tatălui din cer, pe care El o prezintă. Iuda Iscarioteanul ne dă un exemplu teribil al versetelor 22 şi 23. Desigur, el a făcut lucrări de putere împreună cu ceilalţi ucenici, dar s-a dovedit la sfârşit că niciodată n-a existat în El o legătură produsă de o

credinţă reală, şi el a fost numai un lucrător al fărădelegii.

Casa zidită pe stâncă; mântuirea prin credinţa care conduce la fapte (vers. 24-29)

De aceea, Domnul Îşi încheie cele spuse cu parabola celor două case. Cei doi care clădesc, cel chibzuit şi cel nechibzuit, ascultaseră cuvintele Domnului Isus, dar numai unul a fost un împlinitor al lor – şi acesta a fost omul chibzuit. Parabola aceasta nu dă învăţătura mântuirii prin fapte, ci mântuirea prin această credinţă vie care conduce la fapte.Dacă ne întoarcem la Predica de pe Munte vom înţelege îndată că nimic altceva decât adevărata credinţă în El îl va determina pe cineva să facă lucrurile pe care El le-a învăţat. Vom înţelege, de asemenea, cât de deplin dovedesc învăţăturile Lui ceea ce înseamnă propriile Sale cuvinte din capitolul 5.17. El ne-a dat plinătatea legii şi a profeţilor, adăugând în acelaşi timp lumini noi cu privire la Tatăl din cer; în felul acesta a pregătit calea pentru lumina mai deplină a harului cu care El anunţa aceste lucruri a atins inima oamenilor. Cărturarii se sprijineau pe învăţăturile rabinice de altădată, în timp ce El spunea lucrurile pe care le ştia fiind cu Dumnezeu.

Arătări ale puterii împărăţiei în capitolele 8 şi 9

După aceste trei capitole pline cu învăţăturile Domnului, Matei ne dă două capitole în care se ocupă cu lucrările Lui de putere. N-a fost de ajuns ca El să comunice principiile împărăţiei, El a desfăşurat şi puterea împărăţiei într-o varietate de căi izbitoare. Sunt cinci ilustrări ale acestei puteri în capitolul 8, apoi altele în capitolul 9. În fiecare caz putem spune că minunea pe care Domnul a făcut-o în legătură cu trupurile oamenilor sau cu lucruri vizibile era o dovadă a felului cum El putea să Se ocupe cu lucrurile şi mai profunde ale sufletului.

Vindecarea leprosului; lepra, imagine a păcatului care necurăţeşte (vers. 1-4)

Cel dintâi caz este cel al leprosului; este o imagine a păcatului în puterea lui de întinare, stricăciune. Sărmanul om era convins de puterea lui Isus, dar nu era sigur de harul Lui. Totuşi, Domnul l-a vindecat îndată, prin atingerea Lui şi prin cuvântul puterii Lui. Numai câteva cuvinte: „Vreau, fii curăţit“ şi lucrul s-a împlinit; o mărturie pentru preoţi – dacă omul acesta a făcut aşa cum i s-a spus – că puterea lui Dumnezeu era prezentă printre ei.

Vindecarea slujitorului unui centurion; neputinţa introdusă prin păcat (vers. 5-13)

Al doilea caz a fost al unui centurion dintre naţiuni şi al slujitorului lui; acest caz ilustrează neputinţa adusă de păcat. Aici din nou este subliniată puterea cuvântului Său. Centurionul însuşi a subliniat-o, pentru că el cunoştea puterea şi cuvântul autoritar în sistemul militar roman. Poziţia centurionului nu era prea mare, totuşi subalternii săi ascultau îndată de instrucţiunile date de el, iar credinţa lui descoperise în Isus pe Acela al cărui cuvânt putea face minuni. Domnul i-a recunoscut credinţa ca fiind mare şi mai presus de tot ce găsise în Israel: El a rostit cuvântul necesar şi slujitorul a fost vindecat. De asemenea, el a profeţit că mulţi dintre naţiuni, din depărtare, vor intra în împărăţie cu părinţii lui Israle, în timp ce aceia care au considerat-o ca a lor de drept, vor fi aruncaţi în întunericul de afară.

Vindecarea soacrei lui Petru (vers. 14-17)

Al treilea caz este cel al soacrei lui Petru. Aici, atingerea Lui a vindecat-o imediat; nu este scris dacă El a spus vreun cuvânt. S-ar fi putut să fi fost atingerea Lui şi cuvântul Lui, ca în cazul leprosului; sau numai cuvântul Lui, ca pentru slujitorul centurionului; sau numai atingerea Lui: rezultatul, în fiecare din aceste cazuri este acelaşi – vindecarea imediată. N-a fost covalescenţă din cauza rezultatelor febrei; ea s-a ridicat îndată şi i-a servit pe alţii. Păcatul aduce o stare de agitaţie a minţii şi a sufletului, dar atingerea Lui o alungă.În versetele 16 şi 17 avem întâi un sumar al multelor Sale lucrări de putere şi de îndurare, când s-a făcut seară; şi în al doilea rând, citatul din Isaia 53 care ne dezvăluie felul şi spiritul în care El a făcut aceste lucruri. Cuvintele citate au fost folosite în mod greşit de unii, ca şi cum ar însemna că pe cruce El ar fi purtat bolile noastre, şi în felul acesta cel credincios n-ar trebui să fie niciodată bolnav. Aplicaţia corectă se află aici. El nu-i ajuta pe oameni fără să le simtă durerile şi bolile. El a purtat în duhul Său greutatea fiecărui rău pe care l-a înlăturat cu puterea Sa.

Chemaţi să-L urmăm (vers. 18-22)

Întâmplările redate în versetele 18-22 ne arată că nu numai eliberarea noastră, dar şi ucenicia noastră trebuie să urmeze cuvântulu Său plin de autoritate. Un cărturar vroia să-L urmeze fără să fi primit chemarea Sa. Domnul îndată i-a arătat ce aducea cu sine mergerea după Unul ca Sine, pentru că El era Fiul Omului care nu avea „unde să-Şi plece capul“. Totuşi chemarea Sa este suficientă. Un altul, care era ucenic, dorea să pună o obligaţie pământească pe primul loc. Însă chemarea şi cerinţa Domnului trebuie să fie lucrul suprem. El avea ucenici care Îi recunoşteau cerinţele şi l urmau, cum arată versetul 23, şi ei I-au dat un loc unde să-Şi plece capul în corabia lor. Totuşi, urmându-L, aveau şi unele necazuri de întâmpinat.

Stăpân asupra puterilor naturii: potolirea furtunii pe mare (vers. 23-27)

Aceasta ne aduce la cel de al patrulea din aceste cazuri izbitoare – furtuna pe mare; se vede, tipic, cum puterea diavolului se dezlănţuie în furie asupra mării neliniştite a omenirii. Şi El dormea liniştit. Dar la strigătul ucenicilor Săi, El S-a ridicat şi Şi-a rostit porunca asupra acestor forţe puternice ale naturii. Aşa cum un om porunceşte câinelui de vânătoare, şi câinele ascultător vine la picioarele lui, tot aşa vântul şi marea se potolesc la cuvântul Stăpânului.

Puterea lui Isus asupra celui rău (vers. 28-34)

După ce au ajuns de partea cealaltă, El a fost confruntat de doi oameni stăpâniţi de slujitorii demonici ai diavolului. Unui din ei era foarte nestăpânit, având o legiune întreagă de demoni, aşa cum ne arată Marcu şi Luca; totuşi erau doi, şi astfel o mărturie suficientă fusese dată puterii Sale asupra celui rău. Demonii Îl cunoşteau, de asemenea ştiau că nu aveau putere ca să reziste la cuvântul Său; de aceea ei au cerut permisiunea să intre în turma de porci necuraţi, care niciodată n-ar fi fost pe acolo dacă Israel ar fi umblat potrivit legii. Din câte avem în această istorisire, Domnul Isus le-a spus doar un cuvânt, „Duceţi-vă!“ Ca rezultat, oamenii au fost eliberaţi şi porcii distruşi.

„Atâta credinţă“ (vers. 10) şi „puţin credincioşilor“ (vers. 26)

Până aici am văzut puterea Domnului; înainte de a părăsi acest capitol, să observăm răspunsul dat de oameni. Este un contrast izbitor între „atâta credinţă“ din partea centurionului şi „puţin credincioşilor“, cuvinte spuse ucenicilor cu ocazia furtunii. Credinţa mare era conturată de

două lucruri care se văd în versetul 8. El spunea: „nu sunt vrednic“, condamnându-se pe sine însuşi. De asemenea, spunea: „Rosteşte numai un cuvânt“, adresându-se Domnului. El nu avea apreciere pentru sine însuşi, dar avea o mare apreciere pentru Domnul – atât de mare încât era gata să se încreadă în cuvântul Lui, fără vreun suport din afară. Unii doresc ca vreun cuvânt al Domnului să fie susţinut de simţiri, sau de raţiune, sau de experienţă; dar „atâta credinţă“ este produsă de descoperirea în Isus a unei Persoane atât de măreaţă încât un simplu cuvânt al Lui este de ajuns.Cu ucenicii situaţia era cu totul altfel. Se gândeau numai la ei înşişi: „Salvează-ne, pierim!“ Când Isus a potolit furtuna, ei erau uimiţi, spunând: „Ce fel de om este Acesta?“ Într-adevăr, ce fel? Dacă L-ar fi cunoscut cum trebuia, ar fi fost surprinşi dacă El nu Şi-ar fi arătat puterea. Fapt este că ei aveau gânduri mari despre ei înşişi şi nu tot aşa despre El. Şi aceasta este credinţă mică. De aceea ei s-au minunat de felul cum El lucrase; în timp ce în cazul centurionului, Isus S-a minunat de credinţa lui. Totuşi, cu toată credinţa lor mică, ei Îl iubeau pe Domnul şi Îi urmau.La începutul capitolului vedem o credinţă incompletă din partea leprosului. Gândea că Isus are putere, dar nu ştia dacă el are şi voinţă de a-l ajuta. La sfârşitul capitolului vedem oameni care nu aveau deloc credinţă. Aceştia nu preţuiau faptul ca demonii să fie înlăturaţi cu forţă, pentru că o eliberarea spirituală nuîsemna nimic pentru ei. Ce avea importanţă pentru ei era pierderea porcilor. Ei nu se interesau de Isus, dar se interesau de porci! Potrivită imagine a oamenilor din lume care dau atenţie oricărui câştig material, dar nu au inimă pentru Hristos. Desigur, ei n-au învăţat nimic, dar ceilalţi au învăţat. Să nu uităm faptul uimitor că o credinţă incompletă şi o credinţă mică au primit binecuvântarea întocmai ca acea credinţă reală şi tot atât de deplină ca acea credinţă mare. Binecuvântarea nu este după calitatea sau cantitatea credinţei, ci după inima Sa şi harul Său.

Din nou alte cinci arătări ale puterii împărăţiei

Cei din ţinutul gherghesenilor nedorindu-I prezenţa, El trece din nou marea şi este întâmpinat de alte cazuri ale suferinţei omeneşti. În capitolul 9 ni se arată cum a vindecat El pe omul paralizat, pe femeia bolnavă, cum a înviat pe fiica lui Iair, cum a vindecat pe cei doi orbi şi pe cel surd posedat de un demon – din nou cinci arătări a puterii împărăţiei care se apropiase în prezenţa Sa.

Puterea Lui de a ierta şi de a vindeca (vers. 1-8)

În cel dintâi din aceste cazuri Domnul arată clar legătura care era între minunea pe care a făcut-o pentru trup şi binecuvântarea spirituală corespunzătoare; una uşor de văzut, cealaltă nevăzută. Ca răspuns la credinţa acelor oameni care l-au adus pe paralitic, Domnul a mers direct la rădăcina răului şi a rostit iertarea păcatelor. Când era cazul, El dovedea puterea Sa de a ierta, prin puterea Sa de a schimba starea trupească a omului. Cei care Îl criticau nu aveau nici puterea Sa de a schimba starea trupească a omului. Cei care Îl criticau nu aveau nici puterea de a ierta păcatele, nici de a vindeca pe cel paralizat. El le putea face pe amândouă. Mulţimea a văzut minunea şi a glorificat pe Dumnezeu.

Cuvântul care a schimbat viaţa lui Matei: „Urmează-Mă!“ (vers. 9-13)

În versetele 9-17 avem istorisirea cu privire la Matei însuşi. Schimbarea pe care o vedem în versetul 9 aproape că ar putea fi numită o minune de oricine îşi dă seama de puterea care înrobeşte mintea omenească prin bani. Matei stătea în oficiul său pentru taxe, angajat în slujba plăcută de a primi bani, când a auzit de pe buzele lui Isus cuvintele: „Urmează-Mă!“ Acest „să Mă urmezi pe Mine“ a devenit atât de însemnat în ochii lui încât banii parcă s-au împrăştiat şi farmecul lor a dispărut – minunat lucru, în adevăr! El s-a ridicat şi L-a urmat pe Isus.În casa lui, Isus S-a aşezat la masă cu vameşii şi păcătoşii şi cu ucenicii Săi; acum el dădea bani, în loc să-i primească. Alţi evanghelişti ne spun aceasta, deşi Matei, cu modestia pe care a căpătat-o, n-o menţionează. Întreaga scenă a înfuriat pe farisei, dar aceasta a dat ocazia Domnului să spună clar care era misiunea Sa. Fariseii trecuseră cu vederea cuvântul Domnului dat prin Osea, că El dorea milă, nu jertfe aduse în ceremonii – cuvânt pe care mulţi farisei din ziua de astăzi nu-l ţin în seamă – şi ei erau neştiutori cu privire la misiunea Sa către cei bolnavi spiritual, chemând pe păcătoşi la Sine. Dacă El ar fi venit să cheme pe „cei drepţi“, fariseii fără îndoială ar fi venit cei dintâi din mulţime; dar ar fi fost respinşi, pentru că nu există oameni „drepţi“ potrivit standardului divin.

Vin nou în burdufuri noi (vers. 14-17)

Întrebarea ridicată de ucenicii lui Ioan a dus la o precizare care o suplimentează pe aceasta. Chemând pe păcătoşi, El îi făcea să fie alături de El Însuşi ca „fii ai camerei de nuntă“, şi îi ducea într-o poziţie de libertate, în contrast cu ceremoniile legii. În zilele viitoare ale absenţei Sale va fi un alt fel de post. Dar nu se poate să fie un amestec între ceea ce s-a adus ca nou şi vechiul sistem legal. Vinul cel nou al împărăţiei trebuie ţinut în burdufuri noi. Dacă s-ar face încercarea de a restrânge în formele legii harul care se extinde al împărăţiei, rezultatul ar fi dezastruos. Harul ar fi pierdut şi formele ar fi stricate.

Ilustrare a cuvintelor Sale: vindecarea femeii cu scurgere de sânge şi învierea fiicei lui Iair (vers. 18-26)

Chiar pe când le spunea aceste lucruri, alte evenimente au survenit şi care în oarecare măsură sunt ca o ilustrare a cuvintelor Sale. În drumul Său pentru a învia pe fiica lui Iair, a intervenit credinţa agresivă a unei femei bolnave. Ea era dintre cei bolnavi care aveau nevoie de Doctor. Fapta credinţei ei a întârziat desfăşurarea planului; dar ce putea fi aceasta pentru Acela care îşi găseşte plăcerea în milă, şi nu în jertfe? Credinţa ei a fost recunoscută şi a fost vindecată îndată. Apoi când planul a fost reluat şi au ajuns la casa lui Iair, obiceiurile şi conduita prescrise au fost date de o parte de Isus. Burdufurile obiceiului iudeu s-au spart repede datorită puterii harului Său. El a spus: „Daţi-vă la o parte“ şi orice lucru trebuia în adevăr să dea loc puterii de viaţă pe care o avea El; şi fetiţa s-a ridicat.

Vindecarea a doi orbi; „fie-vă după credinţa voastră“ (vers. 27-31)

Strigătul celor doi orbi (vers. 27) avea în el o notă a credinţei. Ei Îl recunoşteau ca Fiul lui David care a fost promis. El le-a recunoscut credinţa şi a pus-o la încercare. Ei au respins şi au afirmat credinţa pe care o aveau în puterea Lui. De aceea în acest caz le-a împlinit cererea, potrivit credinţei lor. Ştia că ei aveau o credinţă reală; şi noi ştim că aşa era, pentru îndată li s-au deschis ochii. Să ne întrebăm pe noi înşine: dacă cererii mele i se va răspunde potrivit cu credinţa mea, ce aş primi?

Vindecarea unui mut demonizat (vers. 32-34)

Păcatul l-a făcut pe om lipsit de ajutor; l-a făcut din punct de vedere spiritual, bolnav şi mort şi orb; dar l-a făcut şi mut faţă de Dumnezeu. Stăpânit de diavolul, el nu poate vorbi. Când omul, în versetul 32, a fost adus la Isus, El a avut a face cu puterea demonică, aceasta fiind la rădăcina problemei. Cauza fiind atinsă, efectul a dispărut de îndată. Omul a vorbit şi mulţimile s-au minunat. Ele niciodată nu văzuseră sau auziseră de o astfel de eliberare lucrată de puterea împărăţiei în har. Numai fariseii erau insensibili în faţa acestui fapt; şi nu numai insensibili,

dar în întregime răi, pentru că, neputând tăgădui puterea, de bunăvoie i-au evitat rezultatul, atribuindu-l căpeteniei demonilor.

Respingerea harului; arătarea milei pentru mulţime (vers. 35-38)

Capitolul acesta se termină cu faptul minunat că respingerea lor păcătoasă n-a închis îndurarea inimii. El Se ducea să predice evanghelia împărăţiei, şi arătându-i puterea prin minuni de vindecare, în toate cetăţile şi satele, şi chiar numai vederea mulţimilor în nevoie Îl făcea să aibă o milă adâncă – mila inimii lui Dumnezeu. Mulţimea nu avea păstor şi era un mare seceriş gata de a fi cules. El pregătea pe lucrători să iasă la secerişul Său.

Chemarea celor doisprezece la lucru, ca răspuns rugăciunii (vers. 1-5)

La sfârşitul capitolului dinainte Domnul a spus ucenicilor Săi să se roage pentru trimiterea lucrătorilor. Capitolul acesta începe cu chemarea Sa către cei doisprezece şi însărcinarea lor cu această lucrare. Ei înşişi aveau să fie răspunsul la rugăciunea lor! Nu rareori se întâmplă în felul acesta. Când ne rugăm pentru aceasta sau aceea să fie făcute în lucrarea Domnului, deseori răspunsul Lui pentru noi va fi în adevăr: „Atunci tu eşti cel care să facă acest lucru.“ Iar pentru ca o însărcinare să aibă rezultat, trebuie să fie oameni aleşi, puterea dăruită şi procedura indicată.Capitolul acesta se ocupă chiar cu aceste trei lucruri. În versetele 2-4 ni se dau numele celor doisprezece apostoli aleşi; şi în versetul 1 citim cum Isus le-a dăruit autoritatea necesară. Această autoritate avea rezultate în două domenii, cel spiritual şi cel fizic. Duhurile necurate aveau să asculte de ei, şi tot felul de rele trupeşti dispăreau la cuvântul lor. De la versetul 5 până la sfârşitul capitolului avem îndrumările pe care El le-adat, pentru ca ei să meargă corect în misiunea care le-a fost încredinţată.

Sfera lucrării lor: oile pierdute ale casei lui Israel (vers. 5, 6)

Cel dintâi lucru din îndrumări se referea la sfera lucrării lor – nu la naţiuni sau la samariteni, ci numai la oile pierdute ale lui Israel. Aceasta de îndată ne descoperă în mod hotărât că evanghelia astăzi nu se vesteşte sub această însărcinare. În favoarea unei teorii false, versetul 6 a fost deformat în sensul că ei aveau să se ducă la israeliţii împăştiaţi printre naţiuni. Cuvântul „pierdut“ totuşi înseamnă pierdut spiritual. În Ieremia 50, în versetele 6 şi 17 se vede că Israel este şi „pierdut“ şi „împrăştiat“. Ei sunt pierduţi pentru că au fost rătăciţi de păstorii lor – pierduţi spiritual. Ei sunt împrăştiaţi de împăraţii Asiriei şi Babiloniei – împrăştiaţi geografic. Deosebirea aceasta în folosirea acestor două cuvinte pare să fie ţinuă în seamă în toată Scriptura. Ucenicii niciodată nu s-au dus în afara ţării, cât timp Hristos era pe pământ, ci au predicat iudeilor pierduţi spiritual care erau în jurul lor.

Un mesaj simplu: împărăţia cerurilor s-a apropiat (vers. 7-8)

În versetul 7 mesajul lor este prezentat numai în câteva cuvinte. El este asemănător cu ceea ce predica Ioan Botezătorul (3.2) şi Domnul Însuşi (4.17), în afară de faptul că aici cuvântul „pocăiţi-vă“ este omis. Era un mesaj foarte simplu, care nu permite multă dezvoltare. Ei nu puteau predica lucruri care nu se împliniseră încă; dar Împăratul era prezent chiar în ţara Lui, şi de aceea împărăţia era aproape de ei. Ce anunţau ei era vestea bună a împărăţiei; şi aveau să susţină ceea ce spuneau, arătând puterea împărăţiei, aducând vindecare şi eliberare de rele, fără plată.

Îndrumări cu privire la nevoile lor şi la răspunderea celor care nu primesc mărturia lor (vers. 9-15)

Mai mult, ei aveau să lase deoparte lucrurile necesare obişnuite ale unui călător prudent şi să depindă de Domnul pentru toate nevoile lor; şi intrând în orice loc, aveau să cerceteze cine era „vrednic“, adică cei care se temeau de Domnul şi care arătau că Îl primesc pe Domnul, primindu-i pe slujitorii Lui. Ei aveau să dea mărturie împotriva celor care nu-L primeau şi care prin urmare îi refuzau şi pe ei şi cuvintele lor; şi responsabilitatea unora ca aceştia va fi mai mare decât a Sodomei şi Gomorei.

Atitudinea înfaţa persecuţiei (vers. 16-22)

Apoi El i-a înştiinţat deschis că aveau să întâlnească împotrivire, respingere şi persecuţie, şi au fost îndrumaţi cu privire la atitudinea lor în prezenţa acestor situaţii. Acestea sunt redate în versetele 16-39. Mergând înainte printre oameni, ei vor fi ca nişte oi în mijlocul lupilor; adică vor fi ca Domnul lor în poziţie, şi ei aveau să fie şi în caracter – înţelepţi şi fără vină. Când vor fi acuzaţi înaintea stăpânitorilor, ei să se încreadă în Dumnezeu ca Tată al lor, şi să nu se îngrijoreze cum să se pregătească pentru a da un răspuns, pentru că în ceasul în care vor avea nevoie, Duhul Tatălui lor va vorbi în ei şi prin ei. În unele cazuri, martiriul va fi înaintea lor, şi în toate cazurile ei vor întâmpina ură, care va trece dincolo de orice sentiment uman. Pentru cei care vor suferi martirajul, răbdarea până la sfârşit va însemna salvare.

Mărturia apropierii împărăţiei suspendată până la timpul sfărşitului (vers. 23)

Ce înseamnă „sfârşitul“ este arătat în versetul 23 – venirea Fiului Omului. În capitolul 24.3, 6, 13, 14 Domnul vorbeşte din nou despre „sfârşit“ cu o semnificaţie asemănătoare, fiind „sfârşitul veacului“. Deci misiunea pe care Domnul o inaugura se extinde până la a doua venire a Sa, şi abia de se va completa şi atunci. Cum a indicat versetul 6, cetăţile lui Israel formau câmpul care avea să fie parcurs când aveau să fie persecutaţi, şi răbdarea lor avea să fie încununată cu salvarea pe care o va aduce venirea Sa. Când privim înapoi, se pare că ar fi fost unele lipsuri în aceste preziceri. Cum putem explica acest lucru?Desigur, explicarea este că această mărturie a apropierii împărăţiei a fost suspendată, şi va începe din nou în timpul sfârşitului. Ucenicii sunt văzuţi ca oameni reprezentativi şi ce li s-a dat lor în acel timp se va da şi altora care vor fi într-o poziţie asemănătoare la sfârşitul veacului. Împărăţia, aşa cum era prezentată în acel timp în Hristos în persoană, a fost respinsă, şi prin urmare mărturia a fost retrasă, după cum vedem în capitolul 16.20. Ea va fi începută din nou când se va completa numărul celor care fac parte din biserică; şi se va sfârşi abia când va veni Fiul Omului ca să-Şi primească şi să-Şi stabilească Împărăţia, aşa cum a fost profeţit în Daniel 7.

Trei surse de încurajare în persecuţia lor (vers. 24-33)

Până atunci ucenicul trebuie să aştepte să fie tratat ca şi Stăpânul lui, şi totuşi să nu se teamă. El va fi denunţat, vorbit de rău şi chiar omorât de oameni; dar în versetele 26-33 Domnul menţionează trei surse de încurajare. Întâi, lumina va străluci asupra oricărui lucru, şi răutatea oamenilor va fi spulberată. Ce are de făcut ucenicul este să lase lumina să strălucească acum în mărturia sa. În al doilea rând, este grija intimă a lui Dumnezeu, coborând în toate detaliile. În al treilea rând, este o răsplată de a fi mărturisit public de Domnul înaintea Tatălui în ceruri. Nimic altceva decât credinţa ne va face să fim în stare să apreciem şi să spunem bun-venit luminii, să ne sprijinim pe grija Lui şi să iubim mai mult lauda de la Dumnezeu decât lauda oamenilor.

Sufletul-mesupus morţii (vers. 28)

Versetul 28 merită să aibă o notă specială, pentru că el învaţă foarte clar că sufletul nu este supus morţii, cum este trupul. Dumnezeu poate să piardă şi sufletul şi trupul în gheenă; însă cuvântul pentru „a pierde“ este diferit de cuvântul pentru „a ucide“ şi are sensul de a fi pierdut (ca fiul pierdut), a fi ruinat, şi nu are în el nicidecum gândul anihilării. Cuvintele „nemurirea sufletului“ nu se întâlnesc în Scriptură, dar aici sunt cuvintele Domnului care afirmă acest fapt solemn.

Acum război, în final pace (vers. 34)

Cuvintele din versetul 34 s-ar părea la prima vedere că nu se potrivesc cu afirmaţiile pe care le avem în Luca 1.79; 2.14 sau Fapte 10.36. Dar nu este nicio contradicţie. Dumnezeu S-a apropiat de oameni în Hristos cu un mesaj al păcii, dar El a fost respins. În această etapă a evangheliei după Matei este avută în vedere respingerea Lui, şi de aceea El arată faptul solemn că rezultatul imediat al venirii Lui va fi dezbinare şi luptă. Pacea pe pământ va fi stabilită de El la cea de a doua venire a Sa, şi aceasta au văzut mai dinainte şi au sărbătorit îngerii la prima Sa venire. Pacea este în adevăr ultimul lucru, însă crucea a fost faptul imediat; şi pentru că El era gata să meargă la cruce, ucenicii Săi aveau să se pregătească de sabie şi de pierderea vieţilor lor pentru El. Pierderea aceasta totuşi avea să însemne în final câştig.

Primiţi ca Stăpânul lor (vers. 40-42)

Cuvintele de încheiere arată că primirea lipsită de popularitate a ucenicilor va fi de fapt neprimirea Stăpânului lor şi a lui Dumnezeu Însuşi. De aceea orice serviciu făcut, chiar atât de neînsemnat ca acela de a da un pahar cu apă rece, nu va fi lipsit de răsplată în ziua care va veni.

Încercarea credinţei lui Ioan Botezătorul (vers. 1-6)

Trimiterea celor doisprezece nu însemna că Domnul Îşi întrerupea lucrarea Sa personală, aşa cum ne arată cel dintâi verset; şi toată această activitate a ajuns cunoscută lui Ioan în închisoare. Ne putem da seama că el aştepta ca acest Personaj pe care el Îl vestise să facă ceva în folosul lui; totuşi El era acolo, vindecând de bolile lor tot felul de oameni fără niciun merit şi aparent neglijând pe cel care Îi era înainte-mergător. Pus la încercare în felul acesta, credinţa lui Ioan părea a se clătina puţin. Răspunsul Domnului către Ioan a luat forma unei alte mărturii despre activitatea Sa plină de har, arătând că El împlinea în adevăr profeţia din Isaia 61.1; şi ferice de cel care nu se împiedica de starea Sa smerită şi de absenţa gloriei exterioare care va caracteriza cea de a doua venire a Sa.

Mărturia dată de Domnul Isus pentru Ioan Botezătorul (vers. 7-15)

Atunci Domnul mărturiseşte despre Ioan. Ioan nu era o trestie clătinată de vânt, nici un om al luxului; era mai mult decât un profet, era chiar cel trimis să pregătească însăşi calea Domnului, cum a prezis Maleahi. Mai mult, Ioan era „Ilie“ din cea dintâi venire a Domnului, şi el marca sfârşitul unei epoci. Dispensaţia legii şi a profeţilor se termina la el, şi începând din zilele lui, Împărăţia cerurilor era deschisă, dacă „năvala“ sau vigoarea credinţei avea să-şi facă intrarea. Când împărăţia va veni în mod vizibil, nu va fi aceeaşi nevoie de o astfel de vigoare a credinţei. Toate acestea arătau ce mare om era Ioan, totuşi cel mai mic în împărăţie va avea o poziţie mai mare decât acest om impunător care a pregătit calea, dar n-a trăit ca să intre el în ea. Măreţia morală a lui Ioan era neîntrecută, deşi mulţi cu mai puţină greutate morală ar fi mai importanţi în ce priveşte poziţia exterioară.

Indiferenţa poporului şi faţă de severitatea lui Ioan şi faţă de harul Domului (vers. 16-19)

După ce a vorbit despre Ioan, despre măreţia lui şi de poziţia care i s-a dat în ce priveşte slujirea, Domnul a trecut la indiferenţa poporului. Ei auziseră predica plină de putere a lui Ioan, iar acum Îl ascultaseră pe Domnul şi văzuseră lucrările Sale de putere; totuşi nici unul, nici celălalt nu i-a atins cu adevărat.Ei erau ca nişte copii nemulţumiţi care nu vroiau să fie convinşi să se supună regulilor jocului. Fusese o notă de severitate în lucrarea lui Ioan, dar ei n-au arătat vreun semn de plânset al pocăinţei; Isus venise plin de har şi de bucuria mântuirii, totuşi ei n-au arătat niciun semn real de bucurie. În schimb ei căutau motive de neîncredere în amândoi.Cuvintele pe care le aruncau asupra lui Ioan erau o minciună neruşinată, în timp ce strigătul împotriva Domnului avea ceva adevăr în el, pentru că El era în sensul cel mai înalt „un prieten al vameşilor şi al păcătoşilor“. Ei intenţionau totuşi să prezinte acest cuvânt în sensul cel mai jos posibil; când un duşman aruncă o acuzaţie ca să discrediteze, găseşte jumătate de adevăr mai de folos decât o minciună întreagă. Atât timp cât umblăm în ascultare, cu o conştiinţă bună, nu avem să ne temem de noroiul cu care îi place duşmanului să ne împroaşte. Ioan, care era printre cei mai mari profeţi, şi Fiul Omnului Însuşi aveau să îndure acest lucru. Cei care erau copii ai înţelepciunii nu aveau să fie înşelaţi de aceste defăimări. Ei îndreptăţeau înţelpciunea şi în felul acesta îi condamnau pe adversari. Acelaşi fapt a fost precizat în alte cuvinte, când Domnul Isus spunea: „Voi nu credeţi, pentru că nu sunteţi dintre oile Mele... Oile Mele aud glasul Meu“ (Ioan 10.26, 27).

Privilegii – responsabilităţi mai mari (vers. 20-24)

În acest moment Îl vedem pe Domnul acceptând faptul că cetăţile Galileii, în care se făcuseră cele mai multe din lucrările Sale de putere, Îl lepădaseră. Astfel de mărturii n-au avut loc în Tir şi Sidon, şi în ţinutul Sodomei. Dar cu cât este mai mare privilegiul, cu atât mai mare este responsabilitatea şi mai severă judecata, când privilegiul este disprețuit şi responsabilitatea nu este ţinută în seamă. O soartă nenorocită se pregăteşte pentru Horazim, Betsaida şi Capernaum. Locuitorii lor din acel timp vor fi prezenţi în ziua judecăţii, şi chiar însăşi cetăţile lor au fost atât de distruse încât locul lor a ajuns discutabil până în ziua de astăzi. Ei L-au lepădat pe „Isus Hristos, Fiul lui David, Fiul lui Avraam“ (1.1) şi prin urmare şi împărăţia care era în Persoana Lui.

Scopul pe care-l are Tatăl şi perfecţiunea căilor Lui (vers. 25, 26)

Dar în acel moment al crizei, Domnul Isus Îşi găsea odihna în scopul pe care-l are Tatăl şi în perfecţiunea căilor Lui – căi prin care se ajunge la scopul Lui. Oamenii a căror indiferenţă se dovedea regretabilă erau tocmai „cei înţelepţi şi pricepuţi“ potrivit standardelor lumii; dar erau şi „pruncii“, şi acestora – nu acelora – tatăl le descoperise lucrurile care aveau toată însemnătatea în acel moment. Aceasta a fost calea plăcută Lui şi pe care a luat-o, iar Domnul Isus a acceptat-o cu mulţumire. Aceasta a fost întotdeauna calea lui Dumnezeu, şi este şi astăzi calea lui Dumnezeu, aşa cum vedem în 1 Corinteni 1.21-31. Scopul pe care-l are Dumnezeu va fi atins. Împărăţia aşa cum a fost prezentată în Hristos avea să fie respinsă; Dumnezeu va stabili împărăţia în alt fel, chiar dacă aşteptăm ca ea să se arate în glorie şi în putere. Se vor găsi cei care vor veni sub jugul Fiului, şi în felul acesta ei se vor bucura de odihna împărăţiei în sufletele lor.

Descoperirea Tatălui, prin Fiul (vers. 27)

Scopul lui Dumnezeu este ca toate lucrurile să-şi aibă rostul în mâinile Fiului. De aceea toate lucrurile au şi fost date Lui. În ziua care va veni Îl vom vedea pe El hotărând toate într-o judecată puternică şi care face deosebirea între lucruri; astăzi El dă cui vrea cunoştinţa Tatălui. Fiul este pe deplin Dumnezeu, încât în El sunt adâncimi nepătrunse, cunoscute numai de Tatăl. Tatăl este dincolo de cunoaşterea omenească, dar Fiul Îl cunoaşte şi a venit ca Persoană care ni-L descoperă. Şi Cel care Îl descoperă pe Tatăl ne spune: „Veniţi la Mine... şi eu vă voi da odihnă“. El Îşi afla odihna în cunoaşterea Tatălui, a iubirii Lui, a planului Său, a căilor Sale; şi în această odihnă conduce El pe toţi cei care vin la El.

Odihnă pentru cei care vin la El (vers. 28-30)

Invitaţia Lui era adresată în mod special către „toţi cei trudiţi şi împovăraţi“, care erau sinceri şi evlavioşi când încercau să ţină legea, care era, aşa cum spunea Petru, „un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi n-am fost în stare să-l purtăm“ (Fapte 15.10); cu cât erau mai sinceri, cu atât mai împovăraţi erau sub acest jug. De aceea cuvintele Domnului se adresau „copiilor înţelepciunii“, celor care erau „prunci“; cu alte cuvinte, rămăşiţei credincioase din mijlocul mulţimii poporului. Ei puteau schimba acum jugul care îi împovăra al legii cu jugul bun şi uşor al lui Hristos. Ei aveau să înveţe de la El lucruri pe care legea niciodată nu i-a putut învăţa.Şi mai mult, El avea să-i înveţe într-un fel nou. El a dat şi un exemplu al lucrurilor pe care îi învăţa. Blândeţea şi smerenia inimii sunt necesare dacă locul supunerii este luat şi menţinut; şi aceste lucruri erau văzute în mod perfect în El. El era Fiul, totuşi „a învăţat ascultarea“ şi pentru că această ascultare L-a dus la moarte, el „a devenit, pentru toţi cei care ascultă de El, Autor al mântuirii eterne“ (Evrei 5.8, 9). În evanghelia aceasta Îl vedem pe Cel ascultător chemându-ne la ascultarea de El Însuşi, o ascultare care nu este împovărătoare şi care conduce la odihnă. „Odihna pentru sufletele voastre“ era oferită ca rezultat al umblării cu credincioşie pe „cărările cele vechi“ ale legii (vezi Ier. 6.16), dar această odihnă n-a fost niciodată obţinută de oameni. Singura cale de a ajune la ea este cea făcută cunoscut de Fiul, care a venit să-L descopere pe Tatăl. Tatăl trebuie să fie cunoscut dacă scopul Său are să fie ajuns.

Fiul Omului ca Domn al sabatului (vers. 1-8)

De la înălţimile în care am ajuns în capitolul anterior, coborâm în adâncimile nebuniei şi orbirii omeneşti aşa cum se arată în farisei. În capitolul acesta Îl vedem respins într-un mod hotărât de către conducătorii iudeilor, şi nu numai de către cetăţile Galileii. În cele dintâi două cazuri, furia a izbucnit în legătură cu sabatul. Domnul a apărat fapta ucenicilor Săi, având în vedere cel puţin patru temeiuri (vers. 3-8).Când David, împăratul uns al lui Dumnezeu, era respins, nevoile lui personale au avut o importanţă mai mare decât rânduiala de la cort, iar cei care îl urmau i-au fost asociaţi în acest lucru. Fiul mai mare al lui David era acum respins, şi nu se puteau împlini nevoile ucenicilor Săi, chiar dacă aceasta încălca regulile lor referitoare la Sabat? Dar, în al doilea rând, templul avea întâietate mai mare decât sabatul, pentru că preoţii totdeauna lucrau în sabat; şi Domnul Isus spunea că era mai mare decât templul. Dumnezeu era în adevăr în Hristos într-o măsură infinit mai deplină decât fusese vreodată în templu. În al treilea rând, era acel cuvânt despre îndurare în Osea 6, la care se referise mai înainte; acesta se aplica în acest caz. Şi, în al patrulea rând, Isus spunea că, fiind Fiu al Omului, El era Domn al sabatului; cu alte cuvinte, sabatul nu avea nicio putere asupra Lui, ca să-L oblige la ceva. El era Stăpânul sabatului şi El putea să dispună de el după cum ştia că era cazul.

Arătarea îndurării într-o zi de sabat (vers. 9-14)

În cel de al doilea caz Domnul a răspuns ezitării lor prin referirea la propria lor practică. Ei nu aveau nicio reţinere de a lucra în sabat pentru a-şi arăta îndurarea faţă de o oaie. Cine erau atunci ei să-I obiecteze că a arătat îndurare unui om în sabat? Domnul îndată Şi-a arătat această îndurare. Totuşi atât de împietrite le erau inimile, încât îndurarea Lui doar le-a stârnit gândurile de ucidere. S-au sfătuit îndată cum să-L piardă.

Respins de popor; naţiunile care vor spera în El (vers. 15-21)

În prezenţa acestor fapte, Domnul Isus a început să retragă mărturia pe care ei se pregăteau s-o stingă prin moarte; şi poruncea cu tărie celor cărora încă Îşi dovedea îndurarea, să nu-L facă să fie cunoscut. Matei citează profeţia frumoasă din Isaia 42, arătând cum ea s-a împlinit în Persoana Lui. Parte din profeţie are să se împlinească la a doua venire a Sa, pentru că El încă n-a adus biruinţa judecăţii. Dar El a întâlnit ura amară şi respingerea căreia i-a făcut faţă la cea dintâi venire a Sa, fără să Se certe sau să strige sau să-i zdrobească pe duşmani. Nimic altceva nu este mai fără valoare ca o trestie frântă şi nimic mai neplăcut mirosului ca un fitil care fumegă. Fariseii erau ca acestea două, însă El nu-i va frânge şi nu-i va stinge până ce va veni timpul judecăţii. Între timp, naţiunile vor învăţa să spere în Numele Său.În Isaia 32 cele două veniri nu se prezintă a fi deosebite, aşa cum este cazul în Scriptura Vechiului Testament, dar acum noi putem vedea clar cum amândouă sunt implicate. În acest timp Isus a venit ca vas al îndurării, şi nu ca să facă judecata. Respins de conducătorii poporului Său, El Se va întoarce spre naţiuni şi va face ca îndurarea să se arate lor. Aici, faptul acesta este arătat clar.Nu este lucrul acesta de o mare însemnătate pentru noi, care fiind dintre naţiuni, ne-am încrezut în Numele Lui?

Scoaterea demonilor de către Domnul Isus, pusă de farisei pe seama lui Satan (vers. 22-29)

Din partea fariseilor am văzut ura crescând, gata să-L omoare; şi am văzut din partea lui Isus atâta blândeţe şi smerenie a inimii încât El amâna orice judecată şi accepta relele lor fără ceartă sau protest. Matei istoriseşte acum cazul unui om care ajunsese orb şi mut din cauza unui demon. Domnul Isus i-a dat vedere şi vorbire, alungând demonul, iar mulţimile, foarte uimite, începeau să gândească despre El ca fiind adevăratul Fiu al lui David. Văzând acestea, fariseii au ajuns la măsuri disperate şi au repetat cu mai mare îndrăzneală afirmaţia defăimătoare că puterea pe care o avea El era de la Satan. Cea dintâi defăimare a lor (cap. 9.34) trecuse fără să li se dea un răspuns, dar de data aceasta Domnul le-a primit provocarea.Mai întâi, El îi întâmpină pe terenul naţiunii. Acuzaţia lor implica o absurditate, pentru că dacă Satan îl scoate afară pe Satan, şi-ar dezbina propria împărăţie. De asemenea, ea ar închide o remarcă răutăcioasă chiar a propriilor lor fii care mărturiseau că scot demonii. Dar în al doilea rând, El le-a dat adevărata explicaţie: El era aici în firea omenească, lucrând prin puterea Duhului lui Dumnezeu, şi în felul acesta l-a legat pe Satan, „cel tare“, iar acum îi lua de sub puterea lui pe cei care ajunseseră „bunurile“ lui. Aceasta era o altă dovadă clară că împărăţia era chiar în mijlocul lor.

Păcatul care nu se poate ierta (vers. 30-37)

De asemenea, lucrurile sunt aduse la un punct foarte clar, că dacă nu eşti în mod hotărât cu Hristos şi nu aduni cu El, înseamnă că eşti împotriva Lui şi risipeşti. Aceasta Îl conduce pe Domnul să dea pe faţă natura reală a păcatului lor, care era dincolo de limita iertării, deşi de fapt tot felul de păcate pot fi iertate. În Fiul Omului, Dumnezeu le era prezentat în mod obiectiv: ei ar fi putut vorbi împotriva Lui şi totuşi să fie aduşi prin lucrarea Duhului la pocăinţă, şi astfel să fie iertaţi. Dar a defăima pe Duhul Sfânt, singurul prin care este lucrată pocăinţa şi

credinţa în suflet, înseamnă a te situa pe tine însuţi într-o poziţie fără speranţă. Înseamnă a te împotrivi şi pocăinţei şi credinţei, a închide şi a zăvorî singura uşă care duce spre mântuire.Era trist faptul că fariseii erau pomi cu totul stricaţi, o generaţie de vipere, iar faptele lor rele erau chiar exprimarea răului inimilor lor. În versetele 33-37, Domnul dă pe faţă inimile lor în felul acesta şi spune că vor fi judecaţi după cuvintele lor. Dacă oamenii trebuie să dea socoteală de orice cuvânt nefolositor în ziua judecăţii, ce vor merita cuvintele rele ca acestea? În ziua aceea ei vor fi în întregime condamnaţi de cuvintele lor.

Semnul profetului Iona, ca răspuns la cererea lor (vers. 38-40)

Prin cererea lor, arătată în versetul 38, fariseii dovedeau că erau orbi şi insensibili din punct de vedere moral, la fel şi stricaţi şi plini de răutate. Ignorând, fie din neştiinţă sau de bunăvoie, toate semnele care fuseseră date, ei cer un semn. Am observat cinci semne în capitolul 8 şi cinci în capitolul 9, pe lângă cele date în acest capitol. Fiind răi şi adulteri, ei nu puteau să vadă semnul cel mai clar, de aceea niciun alt semn nu li se va da, decât semnul cel mai mare dintre toate – moartea şi învierea Sa, care au fost exemplificate în istoria minunată a lui Iona. Generaţia care-L lepăda pe Domnul fusese în prezenţa semnelor, mai mult decât toate celelalte dinaintea lor. Ioan şi predica lui fusese un semn pentru niniveni, şi într-un timp mai îndepărtat Solomon şi înţelepciunea lui fuseseră un semn pentru împărăteasa de la sud, şi s-au realizat rezultate izbitoare. Însă Isus a fost lepădat.

Mai mult decât Iona, mai mult decât Solomon (vers. 41-42)

Şi totuşi Isus este în mod infinit mai presus decât toţi aceştia. În acest capitol El vorbeşte despre Sine Însuşi ca fiind „mai mare decât templul“ (vers. 6), „mai mult decât Iona“, „mai mult decât Solomon“. De asemenea, este de observat că El sublinia că şi Iona şi Solomon fuseseră semne pentru naţiuni. Deşi slujitori ai lui Dumnezeu în Israel, faima lor s-a dus spre nord de Ninive şi spre sud la Seba. Aceia dintre naţiuni aveau urechi ca să audă şi inimi care să aprecieze lucrurile, totuşi evreii farisei care Îl înconjurau pe Dumnezeu erau orbi şi foarte împotrivitori, până acolo încât să comită păcatul care nu se poate ierta.

Respingerea Domnului; întoarcerea duhului necurat cu alte şapte duhuri şi mai rele (vers. 43-45)

Care va fi sfârşitul acestei generaţii necredincioase? Domnul ne dă răspunsul, în versetele 43-45. Duhul necurat al idolatriei, care i-a stăpânit în istoria lor de la început, se depărtase în adevăr de la ei. Hristos, care L-a revelat pe adevăratul Dumnezeu, ar fi trebuit să ocupe casa; dar ei L-au respins. Sfârşitul acestui fapt va fi reîntoarcerea duhului necurat cu alte şapte duhuri mai rele decât el. Sub Anticrist, în zilele din urmă, aceste cuvinte ale Domnului nostru se vor împlini, Iudeii necredincioşi se vor închina chipului fiarei şi vor fi înrobiţi de puteri satanice cu o putere îngrozitoare. Când va veni această judecată, iudeii apostaţi peste care va veni ea, vor fi mai răi decât toţi care au fost înaintea lor. Credem că acelaşi lucru va fi adevărat şi cu cei dintre naţiuni.

Relaţia spirituală: cei care fac voia Tatălui (vers. 46, 47)

Capitolul acesta se termină cu întâmplarea însemnată referitoare la mama şi la fraţii domnului Isus. De fapt, ei veniseră cu gânduri greşite, cum se vede în Marcu 3.21 şi 31. Aici totuşi nu acesta este lucrul prezentat. La intervenţia lor, Domnul a prins ocazia de a nu recunoaşte numai simpla relaţie naturală şi de a arăta că de acum înainte avea să fie recunoscută relaţia de natură spirituală. În acest fel figurativ El lasă la o parte pentru acel timp vechea legătură formată prin venirea Sa ca Fiu al lui Avraam, Fiul al lui David, şi arată că legătura care era de recunoscut acum era formată de ascultarea de voia Tatălui. Iudeii ca popor Îl respinseseră, şi acum El nu-i recunoaşte. El îi recunoaşte pe ucenicii Săi ca fiind într-o relaţie adevărată cu El, căci aşa slabi cum erau, ei începuseră să facă voia Tatălui Său din ceruri.

Parabola: o nouă metodă de a învăţa mulţimile (vers. 1, 2)

Capitolul acesta începe cu faptul că El continua să-Şi aibă lucrările potrivite cu cuvintele Sale. A părăsit limitele strâmte ale casei şi S-a dus în aer liber şi la mare – marea fiind un simbol al naţiunilor. Acolo El a început să înveţe mulţimea, stând în corabie şi folosind metoda parabolei. Acest capitol conţine şapte parabole. Vom începe, notând expresia pe care El a folosit-o în versetul 52, „lucruri noi şi vechi“, pentru că aceasta ne va ajuta să înţelegem sensul pe care-l au parabolele. Sunt menţionate lucruri vechi, de exemplu împărăţia cerurilor, care a fost prezisă în Daniel, însă lucrurile noi predomină. Vom sublinia patru lucruri noi înainte de a privi la parabole în unele amănunte. Întâi, El a folosit o nouă metodă de învăţătură – în parabole. Metoda aceasta nouă i-a făcut pe ucenici să se mire, aşa cum arată versetul 10. În al doilea rând, El a făcut cunoscut în cea dintâi parabolă o nouă metodă a lucrării divine. În loc să caute roade ca rezultat al administrării lui Dumnezeu prin lege şi profeţi, El avea să semene Cuvântul ca să producă roade. În al treilea rând, El face cunoscut unele schimbări care dau un nou înţeles termenului „împărăţia cerurilor“. În al patrulea rând, El rosteşte revelaţii noi, deschizându-Şi gura ca să rostească „lucruri ascunse de la întemeierea lumii“, aşa cum spune versetul 35.

Semănarea Cuvântului; ce se produce prin puterea lui Dumnezeu, nu prin ce s-ar putea găsi în om (vers. 3-9)

Cea dintâi parabolă este unică şi, dacă n-o înţelegem, nu le vom înţelege nici pe celelalte. Lucrarea de seamă acum era de a semăna „cuvântul împărăţiei“ în inimile oamenilor. Aceasta nu dă niciun loc special iudeului. În versetul 19, Domnul spunea: „Când aude cineva“, încât aceasta deschide uşa oricărui ascultător al cuvântului, oricine ar fi. Ce era necesar era să-l auzi şi să-l înţelegi. Ce anume luptă împotriva cuvântului sunt: activităţile diavolului, dorinţele firii păcătoase şi grijile şi bogăţiile veacului acestuia. Dar cuvântul este primit de unii şi rodul produs este în măsuri diferite. Metoda aceasta a lucrării divine este actuală, ea caracterizează ziua în care trăim. Creştinismul este bazat nu pe ce se poate găsi în om, ci pe ceea ce se produce prin puterea lui Dumnezeu.

Tainele împărăţiei, ascunse celor necredincioşi (vers. 10-17)

Ucenicii erau puşi în încurcătură de schimbarea aceasta a vorbirii în parabole. Întrebarea lor a reuşit să obţină de la Domnul faptul că El a luat acest fel de a-i învăţa pentru ca tainele sau secretele împărăţiei cerurilor să fie ascunse de mulţimea celor necredincioşi şi să fie descoperite numai celor care credeau. Cei care respinseseră pe Domnul în necredinţa lor îşi închiseseră ochii faţă de adevăr. Acum El le vorbea în parabole, pentru ca ei să fie lăsaţi în necredinţa lor. În felul acesta profeţia lui Isaia avea să se împlinească în ei. Aceeaşi profeţie este citată de Ioan în evanghelia lui (cap. 12.40). Este citată şi de apostolul Pavel a treia oară şi ultima, în capitolul de încheiere a Faptelor. Era chiar lucrarea cârmuirii lui Dumnezeu. Pentru cei credincioşi parabolele sunt foarte instructive şi, aşa cum spune versetul 17, ele au ajutat să fie făcute cunoscute ucenicilor lucruri dorite dar niciodată văzute de profeţi şi de oameni drepţi din zilele de mai înainte.

Cele două împărţiri ale parabolelor: 4 manifestări exterioare ale împărăţiei şi 3 care arată realitatea lăuntrică şi mai ascunsă

Totuşi chiar ucenicii aveau nevoie de explicarea pe care o dădea Domnul, pentru a înţelege parabola semănătorului; şi, după ce le-a dat-o, El a continuat să rostească alte trei parabole în auzul mulţimii. Numai când a dat drumul mulţimilor, S-a retras în casă cu ucenicii Săi şi le-a dat explicarea celei de a doua parabole. Este evident deci că primele patru au fost rostite în public şi se refereau la manifestările exterioare ale împărăţiei – în timp ce ultimele trei au fost rostite numai către ucenici şi ele se referă la realitatea lăuntrică şi mai ascunsă.

Parabola semănătorului; împărăţia prezentată într-un caracter nou, înainte de a veni gloria (vers. 18-23)

Cea dintâi parabolă, aşa cum am arătat, ne dă cheia şi pentru celelalte; pentru că ne arată că împărăţia urmează să fie stabilită ca urmare a semănării „cuvântului împărăţiei“, şi nu ca rezultat al ascultării de legea lui Moise care exista. Faptul acesta fiind stabilit, toate celelalte parabole ne spun că împărăţia cerurilor „este asemenea cu“ – şi fiecare din aceste şase asemănări prezintă trăsături care n-au fost văzute mai dinainte în lumina scripturii Vechiului Testament. Acolo a fost prezisă împărăţia în gloria ei, dar aici vedem că ea îşi ia un caracter nou, în care va exista înainte de a veni gloria.

Parabola neghinei; împărăţia ca termen mai larg decât „biserica“ (vers. 24-30)

Cea de a doua parabolă, a grâului şi a neghinei, arată că în timp ce împărăţia există prin semănarea seminţei bune de către Fiul Omului, diavolul de asemenea va fi un semănător şi copiii lui se vor afla printre copiii împărăţiei. Se arată faptul că până ce va veni ceasul judecăţii, când Fiul Omului va înlătura tot ce este rău în împărăţia Sa, va fi, într-un cuvânt, amestec. Să ne amintim că în această parabolă „ogorul este lumea“ (vers. 38); de aceea nici gând nu este aici că biserica ar fi un loc în care copiii celui rău ar trebui toleraţi. „Împărăţia“ indică o sferă mai largă decât „biserica“, şi nu există posibilitatea de a soluţiona lucrurile încurcate din lume până ce va veni Domnul. Atunci prin slujba îngerilor, la sfârşitul veacului, răul va fi aruncat în cuptorul de foc.Grâul se strânge în grânar. În explicaţia Sa, Domnul merge mai departe şi spune că toţi cei drepţi vor străluci ca soarele în împărăţia Tatălui lor. Folosind această imagine, Domnul îi pune pe sfinţi într-o poziţie nouă, cerească, încât nu suntem surprinşi când mai târziu vedem cum chemarea cerească este pe deplin revelată. Este interesant să notăm că Domnul, vorbind în această parabolă despre „împărăţia cerurilor“, menţionează „împărăţia Fiului Omului“ şi „împărăţia Tatălui vostru“; prin aceasta arată că împărăţia este una, oricum ar fi ea numită. Totuşi ea are diferite părţi – dacă se poate vorbi în felul acesta – şi de aceea pot fi văzute în feluri diferite.

Parabola grăuntelui de muştar; dezvoltarea împărăţiei pe pământ (vers. 31, 32)

Această a treia parabolă, a grăuntelui de muştar, arată că împărăţia are să fie caracterizată de dezvoltare. Ea va creşte şi va deveni impunătoare înaintea ochilor oamenilor, dar va ajunge un adăpost pentru cei care aduc ce este rău – pentru că la cea dintâi parabolă, când Domnul explică ce înseamnă „păsările“, spune: „cel rău vine“; şi ştim că Satan lucrează prin oamenii de care se foloseşte.

Parabola aluatului: corupţia în doctrină (vers. 33-35)

A patra parabolă, cuprinsă chiar numai într-un singur verset (33) arată că, aşa cum am aştepta în urma celor ce am văzut mai înainte, împărăţia va fi dominată de corupţie. În Scriptură aluatul este folosit mereu ca imagine a ceea ce corupe. Acesta este singurul loc în care unii ar vrea să-l facă să însemne ceea ce este bun. Dar aceasta, pentru că ei au un sistem de interpretare care ar cere un astfel de înţeles. Evanghelia, gândesc ei, va pătrunde lumea cu ceea ce este bine. Această violare dintr-o dată a înţelesului aluatului ar fi trebuit să-i înştiinţeze că gândirea lor care cere acest lucru este greşită.Deci aici Domnul ne învaţă că împărăţia aşa cum este văzută de om va fi într-o astfel de formă încât va fi marcată de amestec, prin dezvoltarea într-o instituţie impunătoare pe pământ, în care trimişii celui rău îşi vor găsi o locuinţă, şi prin urmare va fi un proces de pătrundere a răului. El a vorbit în adevăr ca un profet, pentru că întocmai ceea ce a prezis a avut loc în această sferă pe pământ, unde se mărturiseşte că stăpânirea cerului este recunoscută.

Parabola comorii ascunse; împărăţia din punct de vedere divin (vers. 44)

Dar în familiaritatea casei, Domnul a adăugat pentru ucenicii Săi alte trei parabole. Aici avem împărăţia din punct de vedere divin, şi dacă ochii noştri sunt unşi, vom vedea şi noi în ea ceea ce vede Dumnezeu. Întâi, vom vedea că este ceva de o valoare ascunsă. „Ogorul“ aici este încă lumea, şi Domnul a cumpărat-o pentru comoara ascunsă în ea. Această cumpărare trebuie să fie deosebită de răscumpărare, pentru că unii oameni răi vor merge atât de departe încât vor tăgădui pe Domnul care i-a cumpărat“ (2 Petru 2.1). Aceştia au fost cumpăraţi, dar nu răscumpăraţi, căci altfel n-ar ajunge la „o grabnică pieire“. Împărăţia este stabilită pentru ca această comoară ascunsă în lume să fie asigurată.

Parabola mărgăritarului de mare preţ (vers. 45, 46)

Apoi este parabola mărgăritarului de mare preţ. În împărăţia care există astăzi, aici trebuie să fie găsit şi cumpărat acest obiect, marcat în ochii divini de perfecţia unică. Aici fără îndoială avem în imagine ceea ce Domnul va spune în capitolul 16 despre „Adunarea Mea“. În adevăr, El a cumpărat ogorul, de asemenea a cumpărat mărgăritarul, şi în amândouă cazurile El Se prezintă pe Sine Însuşi ca Acela care vinde tot ce are pentru a face acest lucru. El a cedat orice pentru a obţine acest obiect, în spiritul celor scrise în 2 Corinteni 8.9. Noi nu-L putem cumpăra pe Hristos prin vânzarea a tot ce ne aparţine – care este fără valoare. Aici este ceea ce El a făcut pentru noi. Este ceea ce El va câştiga prin împărăţia cerurilor în forma ei prezentă misterioasă.

Parabola năvodului (vers. 47-50)

Ultima este parabola năvodului care adună peşti din marea naţiunilor. Sunt adunaţi de tot felul şi se face o selecţie care îi separă. Este o asemănare între parabola aceasta şi cea a grâului şi a neghinei, întrucât în amândouă cazurile este o selectare împlinită de îngeri la sfârşitul veacului. Ce este rău este despărţit de ce este bun şi este aruncat în cuptorul de foc. Dar este şi o deosebire, pentru că în parabola de mai înainte cei răi sunt în lume ca rezultat al semănării lui Satan – în timp ce aici cuvântul împărăţiei se duce printre naţiuni ca un năvod şi oameni de tot felul mărturisesc că îl primesc. La sfârşitul veacului se va face deosebire: cei aleşi în adevăr de Dumnezeu vor fi primiţi, iar cei răi vor fi aruncaţi.

Lucruri noi şi vechi în timpul absenţei Sale (vers. 51, 52)

Cât de important este ca totdeauna să ne rămână în gândire cu ce se aseamănă împărăţia din punct de vedere divin. Ea a luat un caracter special ca rezultat al respingerii adevăratului Fiu al lui David şi prin urmare a absenţei Lui, care S-a dus în cer. Cu tot amestecul şi stricăciunea care o vor caracteriza exterior, va fi această lucrare lăuntrică a lui Dumnezeu care va rezulta în obţinerea de către El a comorii ascunse, a mărgăritarului de mare preţ şi a peştilor buni prinşi de năvod. Am înţeles noi toate aceste lucruri? Ucenicii păreau că au înţeles; totuşi mai târziu, când au primit Duhul, aveau să descopere cât de puţin înţeleseseră la început. Noi de asemenea ne dăm seama cât de puţin am înţeles, pentru că împărăţia în forma ei de acum nu este recunoscută tot atât de uşor cum va fi când se va descoperi în manifestarea ei publică. Predomină lucruri care sunt cu totul noi din punctul de vedere al Vechiului Testament; de aceea citim „lucruri noi şi vechi“, nu „vechi şi noi“. Sublinierea este a celor „noi“.

Necredinţa care nu-L cunoştea decât ca fiul tâmplarului (vers. 53-58)

Capitolul acesta se termină cu venirea lui Isus înapoi în patria Sa, într-un timp când ei erau cu totul necredincioşi. Ei n-au văzut în El pe Emanuel, nici chiar pe Fiul lui Avraam, Fiul lui David; pentru ei El era numai fiul tâmplarului, cu a căror rude erau foarte obişnuiţi. Această obişnuinţă a necredinţei i-a făcut să se poticnească de El. Puterea Lui nu se schimbase, dar necredinţa lor îi impunea o restrângere în exercitarea ei, întocmai cum necredinţa lui Ioas, împăratul lui Israel, impunea o limită a faptelor lui victorioase (2 Împăraţi 13.14-19).

Omorârea lui Ioan Botezătorul; mângâierea dată de Isus (vers. 1-12)

În timpul acela, spune cel dintâi verset, Irod „a auzit de faima lui Isus“. Chiar când El nu avea faimă în Nazaret, faima lui a ajuns la urechile acelui om nelegiuit şi pe cât se pare, i-a atins conştiinţa împietrită. Este de observat că ar fi înţeles că Ioan înviase dintrei cei morţi, după cum unui alt Irod de mai târziu îl vedem pe Pavel spunându-i: „De ce vi se pare de necrezut că Dumnezeu învie morţii?“ (Fapte 26.8). Ceea ce ei n-au crezut când au avut loc unele fapte, li s-au reamintit de o conştiinţă vinovată.Aceasta îl conduce pe Matei să ne spună istoria martiriului lui Ioan, care avusese loc nu cu mult înainte. Mărturia plină de credincioşie a lui Ioan a stârnit mânia lui Irod şi răzbunarea Irodiadei, şi înainte-mergătorul Domnului a murit ca urmare a unui jurământ nelegiuit. Irod a încălcat legea lui Dumnezeu ca să-şi păstreze în cinste cuvântul dat. Aşa era omul care stăpânea peste mulţi iudei – desigur, o pedeapsă pentru înmulţirea păcatelor lor.Ioan îndreptase întotdeauna privirile oamenilor spre Isus, şi mulţi recunoşteau că deşi el nu făcuse nicio minune, „toate câte le-a spus Ioan despre Acesta erau adevărate“ (Ioan 10.41). Ca rod al credincioşiei faţă de Isus, ucenicii lui ştiau ce au de făcut, când el a fost deodată înlăturat. Li s-a dăruit trupul lui şi, după ce l-au îngropat, „au venit şi au dat de ştire lui Isus“. Ioan fusese lampa care ardea şi strălucea, în timp ce Isus era lumina care, venind în lume, luminează pentru orice om. Lampa s-a stins, de aceea ei s-au îndreptat spre Lumina cea mare şi acolo au găsit mângâiere.

Mila neschimbată a inimii lui Hristos (vers. 13-21)

Când a auzit acestea, Isus a plecat spre un loc pustiu. Marcu ne spune că tocmai în acel timp ucenicii s-au întors la El din misiunea lor. O perioadă de singurătate şi linişte se potrivea în această situaţie pentru Domnul, pentru ucenicii Săi şi pentru cei care îl urmaseră pe Isus, acum întristaţi; se pare că ei L-au însoţit.Totuşi şi mulţimea s-a dus după El, şi El le-a împlinit nevoile. Ca întotdeauna, Lui I s-a făcut milă de ei. Indiferenţa din Nazaret şi răutatea lui Irod n-au produs vreo schimbare în El. Să ne gândim îndelung şi adânc la mila neschimbată a inimii lui Hristos. Binecuvântat fie Numele Său!Nu Domnul, ci ucenicii au dat ideea ca mulţimile să se ducă să-şi procure de mâncare. Îndurarea Lui i-a reţinut şi a poruncit ucenicilor să le dea de mâncare. Aceasta îi punea la probă pe ucenici şi a adus la lumină cât de puţin cunoscuseră ei puterea Stăpânului lor. Aveau să descopere cum calea aleasă de El era să folosească resursele mici pe care le aveau la îndemână, şi să le înmulţească până ce aveau să fie mai mult decât suficiente. Profetul spusese că Domnul Îşi va găsi odihna în Sion şi că atunci cuvântul Său va fi: „Voi binecuvânta din belşug hrana sa, voi sătura cu pâine pe săracii Săi“ (Ps. 132.15). Domnul (Iahve) era acum printre cei din poporul Său în Persoana lui Isus şi, deşi nu era odihnă pentru El în Sion în acel timp, totuşi El dovedea că El va împlini nevoia celor cinci mii de bărbaţi, în afară de femei şi copii. El le făcea parte altora de bunătatea cerului, pentru a privit spre cer când binecuvânta pâinile şi peştii.

Mai mult decât suficient în prezenţa nevoii omului; mai mult decât suprem faţă de puterile celui rău

Să ne amintim situaţia prezentată în această evanghelie. El fusese respins de naţiune, conducătorii mergând atât de departe încât au comis păcatul care nu poate fi iertat, atribuind lucrările Lui puterii diavolului. Prin urmare, El terminase legăturile cu ei. Aceasta am văzut în capitolele 11 şi 12. Apoi în capitolul 13 El a rostit parabolele care descoperă dezvoltări noi în ce priveşte împărăţia cerurilor; şi la sfârşitul acelui capitol aflăm că poporul din patria Sa nu vedeau în El nimic dincolo de fiul tâmplarului. Intrăm în capitolul 14 ca să aflăm cum Irod omoară pe cel care era înainte–mergătorul Domnului, încât respingerea din toate părţile nu putea fi mai completă. Cu toate acestea înainte de a termina acest capitol vedem cum se arată două fapte măreţe: întâi, El este mai mult decât suficient în prezenţa nevoii omeneşti, a lipsurilor mulţimii sau a slăbiciunii ucenicilor. În al doilea rând, El este mai mult decât suprem când este confruntat de puterile stăpânite de cel rău. El nu numai că umblă pe apele înfuriate, dar îl face în stare şi pe ucenicul Său slab să facă la fel.

Supremaţia Sa absolută: umblarea pe valurile mării (vers. 23-27)

În timpul nopţii El a fost în rugăciune pe munte, şi ucenicii se trudeau cu condiţii care le erau împotrivă. Spre dimineaţă El Se apropia de ei, umblând pe valuri. În cea dintâi scenă de pe mare (cap. 8) El arătase că era capabil să potolească furtuna, pentru că puterea Sa era mai presus de puterea diavolului. Acum El Se prezintă pe Sine Însuşi în supremaţia absolută. Furtuna nu era nimic pentru El. Ea îi necăjea pe ucenici, dar aici era Acela despre care se spusese: „Ţi-ai croit un drum prin mare, o cărare prin apele cele mari, şi nu Ţi s-au mai cunoscut urmele“ (Ps. 77.19). Prezenţa Lui i-a încurajat chiar şi când furtuna încă urla; şi când a intrat El în corabie, vântul a încetat.

A ieşi din corabie pe calea credinţei (vers. 28-33)

Dar Domnul a adus cu Sine şi mai mult decât bucurie, şi Petru este cel care a descoperit acest lucru: El îi poate face şi pe aleşii să fie ca El Însuşi. Aceasta a însemnat pentru Petru să „iasă din corabie“, şi aceasta s-a putut face numai când a avut cuvântul plin de autoritate, „Vino!“ care le-a asigurat faptul că Domnul Însuşi era Cel care Se apropia de ei. Fiind asigurat că era El Însuşi, pe baza puterii cuvântului Său, Petru a ieşit şi umbla pe mare. Putem vedea aici o alegorie despre ceea ce avea să se petreacă în curând. Sistemul iudaic, care consta atât de mult în „legea poruncilor cuprinsă în rânduieli“ (Efes. 2.15), era ca o corabie destul de potrivită oamenilor care sunt „potriviţi cărnii“. Ca rezultat al venirii Sale, ucenicii aveau să iasă din această „corabie“ pe calea credinţei pure. De aceea apostolul Pavel, când şi-a luat rămas de la bătrânii din Efes, nu i-a încredinţat unui cod de legi, nici unei instituţii sau organizaţii, ci „lui Dumnezeu şi Cuvântului harului Său“. De aceea, de asemenea, avem şi chemarea de a ieşi „afară din tabără“ în Evrei 13. Petru ieşise „din corabie“ având pe Hristos ca obiect al său şi Cuvântul

Lui ca autoritate. Poziţia creştină este afară din tabără cu Dumnezeu şi cuvântul harului Său.Totuşi credinţa lui Petru era mică, şi gândirea lui întorcându-se de la Domnul spre vântul puternic, s-a temut şi a început să se afunde. Totuşi el avea credinţă, pentru că în pericol de îndată L-a strigat pe Domnul şi în felul acesta a fost susţinut, şi amândoi împreună au ajuns la corabie şi de îndată a încetat şi au ajuns la ţărm, aşa cum ne arată evanghelia după Ioan. Petru a fost cu totul fără logică în temerile lui, pentru că nu este mai mult posibil pentru noi să mergem pe apa liniştită decât pe cea furioasă; dar toţi suntem ca el când inima are o credinţă mică. Credinţa care este pe deplin îndreptată spre Hristos este puternică, iar cea ocupată cu împrejurările este slabă.Uneori auzim prea mult despre lipsa pe care a arătat-o Petru, şi nu îndeajuns despre ceea ce l-a făcut în stare puterea lui Hristos să realizeze, deşi credinţa lui era mică. După toate acestea, el nu s-a înecat. El doar a început să se afunde şi atunci, susţinut de o putere care nu era a lui, a ajuns la Domnul lui şi s-a întors cu El la corabie. Niciun alt om n-a făcut un lucru ca acesta, iar lipsa lui de moment a făcut doar să arate că puterea care l-a susţinut a fost a Domnului său, încât toţi ceilalţi s-au închinat Domnului Isus, ca Fiu al lui Dumnezeu.

Harul şi puterea Lui în ţinutul Ghenezaretului (vers. 34-36)Ei au avut o privire măreaţă a gloriei Sale, şi când au ajuns în ţinutul Ghenezaret, oamenii I-au recunoscut harul şi puterea. Mulţimea de bolnavi erau aduşi la El, şi credinţa lor n-a fost dezamăgită, pentru că toţi câţi s-au atins de El au fost vindecaţi deplin. Adevărata vindecare divină înseamnă sută la sută vindecare în sută la sută din cazuri! O stare de lucruri minunată, perfectă!

Gândirea fariseică (vers. 1-2)

În scena aceasta plăcută se introduc nechemaţi nişte cărturari şi farisei de la Ierusalim cu nemulţumirea şi întrebarea lor cu privire la neţinerea în seamă de către ucenici a tradiţiei bătrânilor referitoare la spălarea mâinilor. Să ne imaginăm scena. Fiul lui Dumnezeu făcând vindecări celor din jur în plinătatea harului divin, iar aceşti oameni cu totul orbi faţă de ce se întâmplă, vin cu rânduielile lor. Orbiţi de tehnica legii lor, ei nu puteau observa harul divin care lucra cu putere. O astfel de mentalitate ar părea de necrezut, dacă n-am vedea aceeaşi trăsătură arătându-se astăzi din partea gândirii fariseice, care încă se ocupă cu amănunte de felul acesta, bazate pe tradiţie şi pe obiceiuri comune, şi nu pe simplul Cuvânt al lui Dumnezeu.

Deosebirea dintre porunca lui Dumnezeu şi tradiţie (vers. 3-6)

Răspunsul dat de Domnul acestor oameni subliniază diferenţa dintre „porunca lui Dumnezeu“ şi „tradiţia voastră“ (vers. 3). Aceste tradiţii ale bătrânilor erau explicări, amplificări şi deducţii scoase din lege de către învăţători respectaţi de altădată. Ele stăpâneau minţile fariseilor şi întunecau cu totul legea lui Dumnezeu; în felul acesta ei călcau legea ca să ţină tradiţia lor. Domnul le-a spus acest lucru şi le-a dat şi o ilustrare, cu privire la porunca a cincea. Tradiţia lor cu privire la daruri, care se spunea că au fost consacrate lui Dumnezeu, anula cu totul această poruncă. Iudeii „evlavioşi“ şi „ortodocşi“ de astăzi îşi au mintea plină de Talmud, care este format din astfel de tradiţii şi este ca o perdea care le învăluie mintea, să nu vadă adevăratul cuvânt al lui Dumnezeu.Să fim atenţi să nu cădem într-o cursă asemănătoare. Putem fi mulţumitori pentru folosul învăţăturile slujitorilor lui Dumnezeu, însă folosindu-le, suntem conduşi înapoi de izvor, la Scriptura însăşi. N-ar fi greu să schimbăm învăţăturile celor mai buni slujitori ai lui Dumnezeu într-un fel de Talmud. Atunci am avea un fel de perdea de ceaţă care ne-ar ascunde Cuvântul curat al lui Dumnezeu, întocmai cum Talmudul orbeşte mintea iudeilor faţă de sensul real al Vechiului Testament.

Oameni cu inima departe de Dumnezeu (vers. 7-9)

Acest fel de gândire dusă la limitele ei extreme de către farisei, a făcut ca Domnul să dea o prezentare mai tare a răului ei. Ei erau făţarnici, şi El le-a spus direct acest lucru. Ei ajunseseră sub învinuirea severă a lui Isaia pentru că acest fel de răutate religioasă se găseşte întotdeauna la oamenii ale căror inimi sunt departe de Dumnezeu şi totuşi ei Îl cinstesc cu buzele lor, în timp ce pun rânduielile lor şi poruncile lor în locul Cuvântului Său. Toată această închinare simbolică este goală şi zadarnică, totuşi nu este greu şi pentru un credincios adevărat din zilele noastre să se încurce în astfel de lucruri.

Inima omului ca izvor al răului (vers. 10-20)

După ce a arătat fariseilor starea lor, Domnul S-a întors spre popor ca să-i înştiinţeze cu privire la greşeala care era la rădăcina acestei făţărnicii – presupunerea că întinarea unui om ar veni din afară, şi nu dinăuntru; că ar fi ceva fizic, nu spiritual. Lucrul care întinează este ce iese din gura omului, arătând ce este în inima lui. Inima omului este izvorul întinării. Solemn fapt! Fariseii desigur s-au poticnit de această învăţătură care reteza rădăcina obiceiurilor lor ceremoniale, însă aceasta doar arăta că ei nu erau plante pe care să le fi plantat Dumnezeu. Sfârşitul lor va fi că vor fi dezrădăcinaţi. Ei înşişi erau orbi şi rătăceau pe alţii care, de asemenea, erau orbi. Dumnezeu va avea de a face cu ei în cârmuirea Sa, iar ucenicii aveau să-i lase, să nu se răzbune.Dar ceea ce spusese Domnul părea de neînţeles chiar şi ucenicilor; de aceea Petru a cerut o explicaţie, gândind că a fost o parabolă. Aceasta a atras după sine o mustrare – deşi amabilă – din partea Domnului. Fapt este că niciunul, nici chiar cel mai bun din ei, nu vedea mai mult, dincolo de litera legii cu darurile ei şi rânduielile ei ceremoniale, şi de aceea nu aveau decât puţină pricepere. Ei aveau grijă de ceea ce le intra în gură, pentru ca să fie curaţi ceremonial. Legea, dacă este înţeleasă spiritual, are grijă de starea inimii, aşa cum Domnul a arătat în predica Sa de pe munte. Lucrurile rele din versetul 19 ies din inimă, şi este important de observat că gândurile rele sunt în capul listei, pentru că de aici încep toate. În felul acesta Domnul a dat pe faţă răul care este în inima omului.

Cererea femeii canaanite; stăruinţa credinţei (vers. 21-26)

Domnul a continuat, în cazul femeii canaanite, să descopere bunătatea care este în inima lui Dumnezeu. Harul divin era gata să se reverse liber fără să ţină seama de felul cum sunt oamenii, încât şi neamurile să-l primească, nu numai iudeii, un lucru însă era necesar din partea celui care primea – sinceritatea inimii. Femeia aceasta se adresa Domnului Isus ca Fiu al lui David când îşi prezenta cererea pentru îndurare. Venea ca şi cum ar fi fost una din poporul Israel, gândind poate că în felul acesta ar fi avut o şansă mai bună de a fi ascultată. Era o anumită măsură de nesinceritate, şi de aceea „El nu i-a răspuns niciun cuvânt“.Dar deşi era ceva nesinceritate, era şi o stăruinţă serioasă a credinţei, încât ucenicii au intervenit din cauza strigătelor ei, şi aceasta a dus la cuvintele Domnului din versetul 24, care i-a dat ceva lumină asupra greşelii ei. Acum ea îşi prezintă cererea pe baza nevoii ei, spunând: „Doamne, ajută-mă!“ Şi aceasta a dus la cuvinte şi mai pătrunzătoare din partea Domnului. Misiunea Lui era pentru casa lui Israel, care era pierdută din punct de vedere spiritual, totuşi ei se situau pe locul copiilor, în timp ce naţiunile erau pe locul câinilor, necuraţi şi în afara lucrurilor lui Dumnezeu. Aici era un test, în adevăr! Avea ea să arunce ultima fărâmă de pretenţie şi să ia în smerenie adevăratul ei loc?

Gânduri modeste despre sine şi o credinţă mare (vers. 27, 28)

Ea aşa a făcut, într-un fel izbitor. Răspunsul ei, în versetul 17, spunea de fapt: „Eu nu sunt decât dintre naţiuni, totuşi printre oameni este suficient surplus pentru câini să se hrănească, şi sunt sigură că inima lui Dumnezeu nu este mai strâmtă decât inima omului.“ În răspunsul ei Domnul Isus îndată a descoperit mare credinţă şi, recunoscând-o, i-a dat tot ce dorea.În felul acesta pentru a doua oară El a descoperit mare credinţă şi a subliniat-o. În amândouă cazurile – centurionul din capitolul 8 şi aici – era cineva dintre naţiuni care a arătat această credinţă; şi în amândouă cazurile era în legătură cu condamnarea eului. „Nu sunt vrednic“, spunea centurionul; „nu sunt decât un câine“ părea să spună femeia aici. Aşa este întotdeauna: gândurile înalte despre sine merg împreună cu credinţa mică, şi gândurile modeste despre sine, cu credinţa mare. Să cercetăm şi să vedem dacă explicarea credinţei noastre mici se află chiar aici.Inima lui Dumnezeu era în adevăr mai largă decât îşi închipuia femeia. Ea, deşi un câine, a obţinut o mare firimitură de la masă; dar în curând întreaga masă avea să fie servită câinilor, pentru că acesta este înţelesul anunţului făcut de Pavel în Fapte 28.28. Şi totodată, multe aveau să fie înainte de a se face acest anunţ, şi în evanghelia după Matei vedem începuturile tranziţiei acesteia minunate. În partea care a rămas din acest capitol vedem alte manifestări izbitoare a inimii lui Dumnezeu. Îndurarea care a binecuvântat o femeie dintre naţiuni era, de asemenea, la dispoziţia mulţimilor necăjite din Israel. Mulţimea nu avea decât să aducă pe cei nevoiaşi ai lor şi „să-i arunce la picioarele lui Isus“ ca ei să fie vindecaţi, în aşa fel încât gândurile lor erau îndreptate spre Dumnezeul lui Israel şi Îl glorificau pe El.

Mila arătată de inima lui Dumnezeu (vers. 29-39)

Această desfăşurare a puterii, făcută în îndurarea divină, era atât de atrăgătoare încât mulţimile au rămas mai mult timp în jurul Lui şi îşi terminaseră mâncarea pe care o aveau; şi în nevoia lor, Domnul Isus din nou a arătat mila inimii lui Dumnezeu. A fost o revenire la situaţia istorisită în capitolul anterior şi totuşi se pare că ucenicii nu se aşteptau ca Domnul să acţioneze tot ca mai înainte. În ei putem vedea exemplificată lipsa noastră de credinţă. Este destul de uşor să ne amintim cum a lucrat Domnul în zilele care au trecut; este un alt lucru să ne bazăm pe felul Său de a lucra astăzi, fiind siguri că El este întotdeauna acelaşi. Şi totuşi, lipsa de credinţă din partea noastră nu este o barieră de netrecut pentru lucrarea continuă din partea Sa. El din nou a luat resursele lor mărunte şi le-a înmulţit mai mult decât îndeajuns. Din nou a fost de mâncare pentru toţi, şi s-au strâns unele rămăşiţe. Aşa este mila arătată de inima lui Dumnezeu.

Faţa cerului cunoscută – şi semnele timpurilor necunoscute (vers. 1-4)

Fariseii şi-au reînnoit acum atacul, împreună cu vechii lor duşmani, saducheii, cu acelaşi scop. Un „semn din cer“ era numai o arătare a vicleniei lor, făcând parte chiar din felul de lucruri pe care saducheii, cu ideile lor materialiste, niciodată nu l-ar fi acceptat. Ca răspuns, Domnul a subliniat faptul că ei erau buni judecători ai lucrurilor materiale care se văd pe faţa cerului, dar cu totul orbi în ce priveşte „semnele timpurilor“ care aveau nevoie de un discernământ spiritual pentru a fi înţelese. Fiind „răi şi adulteri“, nu aveau pricepere spirituală şi de aceea astfel de semne pe care le dă Dumnezeu nu le-ar fi fost de folos.Aşa cum El spusese mai înainte (12.39), rămânea „semnul profetului Iona“, adică moartea şi învierea Sa. Cu acest cuvânt, El i-a părăsit. Când marele semn a avut loc, ei ţi-au folosit toată viclenia, şi banii, ca să-l dezmintă, cum vedem în ultimul capitol al acestei evanghelii.

Creştinătatea plină de aluatul ritualismului şi al raţionalismului (vers. 5-12)

De la aceşti oameni, Domnul S-a întors spre ucenicii Săi cu cuvinte de înştiinţare. Ei aveau să se ferească de „aluatul“ lor. Ucenicii au luat această înştiinţare într-un sens material mai întâi, lipsa lor de înţelegere fiind ajutată de faptul că uitaseră să ia pâini. Totuşi ei n-ar fi trebuit să aibă nicio grijă în această privinţă, în lumina hrănirii celor cinci mii şi a celor patru mii de oameni. Până la urmă au înţeles că prin „aluat“ Domnul înţelegea „învăţătura“. Este evident deci că deşi adevăratul credincios nu poate fi niciodată fariseu sau saducheu, el poate fi influenţat de învăţăturile lor, de una din ele sau de amândouă.Aluatul fariseilor era acel tip de făţărnicie religioasă care pune tot accentul pe lucrurile din afară şi ceremonial. Aluatul saducheilor era mândria intelectului care înalţă raţiunea umană la locul de singurul judecător şi nu-i pasă de revelaţia lui Dumnezeu şi de credinţă. Cât de mult este creştinătatea plină de aluat în amândouă aceste feluri este din nenorocire clar arătat astăzi. Ritualismul este răspândit într-o anumită colectivitate, şi raţionalismul sau „modernismul“ în alta şi nu rareori amândouă sunt amestecate şi rezultatul este ritualist raţionalist.Înştiinţarea Domnului este reluată de apostolul Pavel în Coloseni 2. În versetul 8 al acelui capitol găsim înştiinţarea lui împotriva raţionalismului, iar în versetele 16, 18, 20-22, împotriva ritualismului în forme diferite, şi ni se arată cum aceste lucruri ne abat de la Hristos şi ne împiedică să ne ţinem strânşi de Cel care este Capul.

Revelaţia dată de Tatăl lui Petru: Hristos, Fiul Dumnezeului Celui viu (vers. 13-17)

Este însemnat faptul că în acest capitol înştiinţarea Domnului împotriva acestor două tendinţe vine chiar înaintea istorisirii vizitei Sale în Cezarea lui Filip şi a întrebării pe care a pus-o acolo ucenicilor Săi. În locul acesta El era la limita extremă spre nord a ţării, şi pe cât se putea mai departe de locurile vizitate de oameni. Cine era El? Aceasta era întrebarea supremă. Răspunsurile date de popor erau variate şi confuze, şi ei nu erau suficient de interesaţi să pună întrebări serioase. Dar adresându-Se mai direct ucenicilor Săi, Petru a fost în stare, învăţat de Dumnezeu, să dea un răspuns clar, care a adus la lumină Stânca pe care avea să fie zidită Adunarea. Coloseni 2 ne arată cât de distructiv este aluatul, atât al fariseilor cât şi al saducheilor, împotriva poziţiei şi a credinţei Adunării. În Matei 16 vedem cum Domnul i-a înştiinţat pe ucenicii Săi împotriva la amândouă, înainte de a face cel dintâi anunţ al Adunării care avea să fie zidită.Simon Petru a fost un om binecuvântat. De la Dumnezeu Însuşi din ceruri, despre care Isus vorbea ca fiind „Tatăl Meu“, a ajuns la el o revelaţie care niciodată n-ar fi putut veni de la om. Ochii lui au fost deschişi ce să vadă în Isus pe Hristos. Aceasta era poziţia Sa oficială, ca Uns al lui Dumnezeu. Dar cine era Unsul acesta? Petru a înţeles că El era “Fiul Dumnezeului Celui viu“. Aceasta era în adevăr o mărturisire izbitoare. Dumnezeu este Dumnezeul Cel viu, infinit mai presus de puterea morţii. Acest lucru în mod evident venise la Petru ca un fulger prin revelaţia divină. Încă nu era stabilit în deplina lui înţelegere, după cum vedem peste câteva versete. Totuşi el a văzut ceva, şi a mărturisit ce înţelesese.Mărturisim şi noi acest adevăr? Şi îi înţelegem în adevăr însemnătatea? Atunci am găsit în adevăr Stânca atotbiruitoare, şi ca Petru suntem binecuvântaţi.

Zidirea Adunării pe Stânca Hristos (vers. 18)

În cuvântul Său către Petru, redat în versetul 18, Domnul îi confirma numele pe care i-l dăduse la cea dintâi întâlnire a lor, aşa cum este istorisită în Ioan 1.42, şi de asemenea îi dezvăluia ceva mai mult din semnificaţia lui. Înţelesul cuvântului „Petru“ este „piatră“, dar care îi este semnificaţia? Aceasta îl pune în legătură cu Adunarea pe care Hristos, Fiul Dumnezeului Celui viu, avea s-o zidească. În Hristos Însuşi este „Stânca“ pe care se întemeiază Adunarea. Petru nu era stânca. Se pare că el era cel mai impulsiv şi uşor de mutat dintre ucenici: Galateni 2.11-13. El era numai o piatră, şi nu este scuză pentru greşeala de a-l confunda cu Stânca, pentru că Domnul, în felul cum foloseşte El

cuvintele, preciza deosebirea aceasta, spunând: „Tu eşti Petros, şi pe această petra voi zidi Adunarea Mea.“Zidirea Adunării era încă în viitor, pentru că Stânca nu era deplin arătată înainte ca Fiul Dumnezeului Celui viu să fie dovedit învingător prin moarte şi înviere şi înălţarea Sa la cer. Atunci şi-a avut începutul ecclesia sau „cea chemată afară“ a lui Hristos; şi aici se găsea una din pietrele care aveau atunci să fie zidite pe Stâncă. În cea dintâi epistolă a sa, Petru ne arată că faptul acesta nu era ceva limitat la sine însuşi, pentru că toţi care vin la Piatra vie sunt pietre vii care de asemenea se zidesc pe acea temelie.

Cheile împărăţiei cerurilor - nu cheile bisericii (vers. 19)

În aceste cuvinte minunate Domnul vorbea de Adunarea Sa ca fiind lucrarea propriilor Sale mâini, împotriva căreia toată înţelepciunea şi puterea potrivnică nu vor putea învinge. Ce este făcut în puterea vieţii divine nu poate fi atins de nimic. Alte scripturi vorbesc despre Adunare ca de o colectivitate care mărturiseşte credinţă faţă de Hristos, adusă în existenţă prin lucrarea celor care îşi au locul de slujitori ai lui Dumnezeu. Asupra unei astfel de comunităţi a fost pusă de la început pecetea imperfecţiunii, şi ea se continuă în împărăţia cerurilor, despre care am învăţat multe în capitolul 13 şi pe care Domnul o menţionează în versetul 19 din acest capitol. Cheile acestei împărăţii au fost date lui Petru – nu cheile bisericii.Toţi cei care mărturisesc credinţă Împăratului sunt în împărăţia cerurilor, şi lui Petru i s-a dat un loc administrativ special în legătură cu aceasta. Îl vedem în actul „dezlegării“ cu privire la iudei în Fapte 2.37-40 şi cu privire la naţiuni în Fapte 10.44-48; şi în actul „legării“ în Fapte 8.20-23. Şi în aceste cazuri în mod clar faptele lui au fost ratificate în ceruri. Dar Simon vrăjitorul, deşi fusese botezat ca unul care mărturisea supunere împărăţiei, niciodată nu fusese zidit de Hristos în Adunarea Sa.

Moartea şi învierea Lui – punctul culminant al istoriei Lui pământeşti (vers. 20, 21)

Împărăţia cerurilor fusese descoperită în scriptura Vechiului Testament, deşi nu şi forma ei misterioasă din prezent. Pe de altă parte, nimic nu se spusese despre Adunare, iar aceste cuvinte ale Domnului Isus erau începutul descoperirii ei. După ce a făcut acest anunţ, El îndată a pus deoparte mărturia pe care o dăduse ucenicilor, că El era Hristosul care a venit pe pământ ca să confirme promisiunile făcute părinţilor (Rom. 15.8). Respingerea Lui era sigură şi moartea Lui inevitabilă. Numai în felul acesta aveau să fie puse bazele pentru împlinirea promisiunilor faţă de Israel sau a binecuvântării naţiunilor, încât să poată glorifica pe Dumnezeu pentru îndurarea Sa în aducerea lor în Adunare. De aceea din acest moment Domnul Isus a îndreptat gândurile ucenicilor Săi spre moartea şi învierea Sa – punctul culminant al istoriei Sale pământeşti. Hristos în gloria învierii, şi nu Hristos în gloria pământească, era ţinta dinaintea lor.

Toate schimbate ca urmare a morţii Sale (vers. 22-26)

Aici Petru îşi arată slăbiciunea şi caracterul său care nu se asemăna unei stânci, şi ajunge să fie mustrat. Este izbitor cum în aceste puţine versete îl vedem iluminat divin, apoi privilegiat din punct de vedere administrativ şi apoi vorbind într-un fel care I-a amintit Domnului nostru de Satan şi de căderea oamenilor. Aşa era Petru, şi noi nu suntem mai buni decât el. Gândirea lui şi gândirea celorlalţi ucenici erau fixate la binecuvântări care să se realizeze pe pământ. Domnul ştia acest lucru şi începuse să le spună cum toate aveau să fie schimbate pentru ei ca urmare a morţii Sale; şi ei de asemenea aveau să-şi poarte crucea şi să-şi piardă viaţa în această lume.Cuvintele Domnului nostru (vers. 25) se întâlnesc de şase ori în cele patru evanghelii: de două ori în această evanghelie, de două ori în Luca şi o dată în Marcu şi în Ioan. Aceste şase cazuri acoperă, gândim, patru ocazii diferite. Ele erau evident cuvinte deseori întâlnite pe buzele Domnului Isus; şi aceasta dă mărturie despre importanţa lor. Ele trec dincolo de gândirea obişnuită a fiecăruia dintre noi şi totuţi în câteva cuvinte străuie un mare principiu al vieţii spirituale pentru toată perioada respingerii şi absenţei Sale din lume. Numai când El va veni din nou, cei sfinţi se vor bucura de viaţa de pe pământ într-un mod deplin. A căuta să câştigi lumea acum înseamnă a-ţi pierde sufletul.

Venirea Fiului Omului în gloria Tatălui (vers. 27, 28)

După ce a arătat ucenicilor Săi ce anume era înaintea Lui Însuşi şi înaintea lor în viitorul aporpiat, El le vorbeşte despre venirea Sa în glorie. Atunci El va lua împărăţia de la Tatăl Său şi va veni şi timpul răsplătirii, şi unii dintre ei urmau să aibă privilegiul de a vedea împărăţia în miniatură ca un exemplu pentru ceea ce va veni. Aceasta era o exprimare a harului Său plin de atenţie faţă de ei, ca nu cumva ei să fie cu totul descurajaţi de ceea ce El tocmai le spusese.

Transfigurarea Domnului Isus pe munte, o viziune a împărăţiei; Isus singur (vers. 1-8)

Transfigurarea, cu care începe acest capitol, ne dă o viziune a împărăţiei, întrucât Isus Însuşi, strălucind ca soarele, era figura centrală, şi cu El în condiţii cereşti erau Moise şi Ilie, în timp ce trei ucenici în condiţii pământeşti aveau parte cu ei. „Norul luminos“ care îi umbrea era evident reapariţia a ceea ce altădată rămânea deasupra cortului întâlnirii, şi din el se auzea glasul Tatălui, spunând că Isus este Obiectul preaiubit şi plăcut inimii Sale. Petru vorbise în felul său nestăpânit, arătând că el încă nu avea priceperea suficientă a gloriei exclusive şi supreme a Stăpânului său. Nu pe Petru, ci pe Hristos trebuie să-L ascultăm. Urechile trebuie să ne fie pline de glasul Lui, şi ochii noştri cu prezenţa Lui, pentru ca, asemenea ucenicilor când viziunea se termina, să vedem pe nimeni altul „decât pe Isus singur“.Deşi Petru în acele momente avusese numai puţină înţelegere a ceea ce a însemnat transfigurarea, a înţeles-o mai târziu, când Duhul a fost dat, cum vedem în a doua epistolă a lui. A realizat după aceea că transfigurarea a fost confirmarea cuvântului profetic cu privire la „puterea şi venirea Domnului nostru Isus Hristos“, pentru că ei fuseseră „martori cu ochii lor ai măreţiei Lui“ (1.16-19). Semnificaţia deplină a transfigurării n-a fost înţeleasă după ce Fiul Omului a fost înviat dintre morţi şi ca urmare a acestui fapt, Duhul Sfânt a fost dat. De aici şi porunca Domnului către cei trei ucenici despre care se spune în versetul 9.Viziunea a trezit totuşi întrebări în minţile ucenicilor cu privire la profeţia venirii lui Ilie; şi răspunsul Domnului a arătat că în ce priveşte cea dintâi venire a Sa, profeţia aceea şi-a găsit împlinirea în Ioan Botezătorul care fusese omorât. Şi El a prins din nou ocazia de a prezice propria Sa moarte.

La coborârea de pe munte: puterea diavolului şi slăbiciunea celor sfinţi (vers. 14-21)

Pe muntele acela înalt ucenicii fuseseră într-un loc de pace şi comuniune cerească. Au coborât împreună cu Isus şi acolo, jos, totul arăta necaz şi nereuşită; necaz din partea băiatului bolnav şi a tatălui lui – nereuşită în a face faţă situaţiei, din partea ucenicilor. Venirea lui Isus a schimbat totul într-o clipă, întocmai cum venirea Sa în glorie va îndrepta în întregime situaţia care va exista atunci, făcând faţă nu numai puterii diavolului, dar şi slăbiciunii sfinţilor Săi.Situaţia fiind îndreptată, ucenicii L-au rugat pe Domnul să le explice nereuşita lor, şi în felul acesta ei stăteau, ca înaintea scaunului Său de judecată, aşa cum va fi şi cu noi în ziua venirii Sale. Explicaţia dată de El pentru nereuşita lor a fost, într-un fel general: „Din cauza necredinţei voastre“, dar El a adăugat că demonul din acest caz era de un anumit fel, încât era nevoie şi de „rugăciune şi post“.

Ucenicii impresionaţi mai mult de moartea Sa decât de învierea Sa (vers. 22, 23)

A treia oară, în timp ce era în Galileea, Domnul Isus a înştiinţat mai dinainte pe ucenicii Săi cu privire la moartea Sa, adăugând faptul învierii Sale. Comentariul lui Matei este: „Şi ei s-au întristat foarte mult“, care arată că ei erau mai impresionaţi mai mult de moartea Sa decât de învierea Sa. Acestea este ceva de dincolo de experienţa omului natural şi ei n-au reuşit s-o înţeleagă.

„Pentru Mine şi pentru tine“ (vers. 24-27)

Întâmplarea cu care se închide acest capitol arată că singurul gând al lui Petru despre Stăpânul lui era ca, un bun iudeu, să plătească tot ce se datora, şi era tare doritor ca şi alţii să-L vadă în lumina aceasta. Când vroia să-I vorbească despre acest lucru, Isus i-a luat-o înainte cu o întrebare care arăta că acei ca Petru erau copii ai împărăţiei şi deci ar fi scutiţi de acest tribut pentru serviciul templului. Încă nu venise chiar timpul pentru aceasta, şi nu trebuia dată nicio ocazie de poticnire; de aceea printr-o minune deosebită Domnul a îngrijit să aibă suma exactă necesară pentru două plăţi, şi într-un har minunat l-a asociat pe Petru cu Sine Însuşi. Banii trebuiau daţi „pentru Mine şi pentru tine“. Aceasta era desigur un simbol al felului în care sfinţii, ca fii ai împărăţiei, aveau să fie în prezent asociaţi cu El Însuşi.

Mai mare în împărăţie: cel smerit; exemplul copilaşului (vers. 1-9)

Întrebarea ucenicilor: „Cine este mai mare în împărăţia cerurilor?“ arată că împărăţia le umplea gândurile chiar în acele clipe. Răspunsul este foarte clar, că singura cale de intrare în împărăţie era să devii mic, nu mare. Ca urmare a întoarcerii la Dumnezeu, o persoană se umileşte şi devine ca un copilaş. Fără aceasta, omul nu este nicidecum în împărăţie. Ucenicii aveau nevoie ca gândurile lor în această privinţă să fie cu totul schimbate, şi tot aşa noi, deseori. Este evident că aici Domnul vorbeşte de împărăţie nu ca sfera de mărturisire din care răul va fi înlăturat, ca în capitolul 13, ci de sfera marcată de vitalitate reală.Pentru a răspunde întrebării, Domnul a chemat un copilaş şi l-a pus în mijlocul lor ca un obiect de învăţat. El a continuat să arate că un copilaş ca acesta, prezentat în Numele Său, devine o persoană de mare importanţă. A-l primi pe el este totuna cu a-L primi pe Domnul Însuşi. În versetele 2-5 se vorbeşte despre „copilaş“; în versetul 6, despre „unul din aceşti micuţi care cred în Mine“. A face să se poticnească unul din aceşia merită judecata cea mai severă, şi aceasta îl conduce pe Domnul să pună pe ucenicii Săi în lumina lucrurilor eterne. Există un „foc etern“ şi orice sacrificiu l-ai face aici, este mai bun decât să-ţi atragi această pedeapsă.

A nu dispreţui pe copilaşi (vers. 10-14)

Până la versetul 14 suntem ocupaţi tot cu copilaşii. Ei nu trebuie dispreţuiţi pentru trei motive. Întâi, ei sunt mereu obiectul slujirii îngerilor, şi sunt reprezentaţi înaintea feţei Tatălui în ceruri. În al doilea rând, ei sunt obiecte ale harului salvator al Mântuitorului. În al treilea rând, voia Tatălui faţă de ei este spre binecuvântare; El nu doreşte ca vreunul să piară. Cuvinte plăcute de mângâiere pentru cei care şi-au pierdut pe copilaşi la începutul vieţii lor, şi ele dau siguranţă deplină pentru binecuvântarea lor. Este instructiv să comparăm versetul 11 cu Luca 19.10. Acolo era vorba de un om matur, care avusese destul timp ca să meargă pe căi greşite, de aceea întâlnim cuvântul „a căuta“. Aici, unde este vorba de copilaşi, acest cuvânt este omis. Tendinţa de a ne rătăci este în fiecare, cum arată versetele 12 şi 13, dar rătăcirea nu este ţinută în seamă în acelaşi fel, până ce ajungi la anii responsabilităţii.

Mustrarea fratelui care păcătuieşte (vers. 15-17)

Deci versetele 1-14 ne spun despre „copilaşi“ şi împărăţie; versetele 15-20 despre „fratele“ şi despre adunare. În capitolul 16.18, 19 am avut adunarea şi împărăţia, şi amândouă reapar aici. Dacă este vorba de copila, tendinţa noastră este să-l ignorăm şi să-l nesocotim. Dacă este vorba de fratele nostru, este o tendinţă tristă de a apare neînţelegeri şi prilejuri de păcătuire, şi acestea sunt acum tratate în învăţătura Domnului. Avem instrucţiuni clare cu privire la procedura care trebuie urmată. Dacă un frate a păcătuit împotriva mea, cel dintâi pas este să vorbesc numai cu el şi să-i arăt răul făcut. Dacă fac acest lucru într-un spirit corect, voi fi foarte bucuros că l-am câştigat şi lucrurile s-au îndreptat. Altfel, desigur voi afla că gândurile mele au avut nevoie de îndreptare, pentru că lucrurile nu erau aşa cum păreau.Dar s-ar putea ca el să nu mă asculte, şi atunci eu trebuie să mă apropii din nou de el, cu unul sau doi fraţi ca martori, încât greşeala lui să fie clarificată într-un mod hotărât şi imparţial. Numai dacă el rămâne neînduplecat, să fie informată adunarea, pentru ca el să audă glasul tuturor. Dacă el merge atât de departe încât să nu ţină seama de ce spune adunarea, atunci trebuie să-l tratez ca pe unul cu care comuniunea este imposibilă.

A lega şi a dezlega – lucrare a adunării (vers. 18-19)

Este de notat că Domnul nu merge mai departe, să spună ce să facă adunarea; fără îndoială, pentru că greşelile sunt de multe feluri şi în măsuri de gravitate foarte diferite, încât nicio indicaţie nu s-ar aplica la toate cazurile. Versetul 18 totuşi dă ideea că vor fi cazuri în care adunarea va trebui să „lege“ pe cel care a lucrat rău, şi altele în care acţiunea va fi de natură să „dezlege“. Aici aflăm că ceea ce se spusese mai înainte numai lui Petru, acum se spune adunării. Pentru a împlini corect această situaţie trebuie dependenţă de Dumnezeu şi rugăciune către Dumnezeu.Mai mult, chiar în zilele de la început şi în cele mai favorabile împrejurări era greu, dacă nu imposibil, să se strângă toată adunarea într-un singur loc. De aceea în versetele 19 şi 20 Domnul aduce lucrurile până la cea mai mică pluralitate posibilă, arătând că puterea rugăciunii şi a acţiunii adunării nu depind de număr, ci de Numele Său. În cazul copilaşului şi al împărăţiei punctul important era „în Numele Meu“ (vers. 5). În cazul fratelui şi al adunării, lucrul hotărâtor este „pentru Numele Meu“. Întreaga greutate a autorităţii este pusă aici.

Adunaţi împreună pentru Numele Său (vers. 20)

Versetul 20 este citat uneori ca şi cum ar descrie o anumită bază a comuniunii, adevărată în toate timpurile pentru cei care sunt în comuniune. Dar Domnul nu a vorbit de a fi, simplu, adunaţi, ci de „a fi adunaţi împreună“; adică El a vorbit despre o adunare reală. Numele Său are o astfel de valoare încât, dacă numai doi sau trei sunt adunaţi împreună pentru el, El este în mijlocul lor, şi aceasta dă putere cererilor lor şi autoritate actelor lor. El este prezent spiritual, nu vizibil: o prevedere minunată şi plină de har pentru zilele când adunarea nu se poate întruni ca o unitate, pentru că este într-o stare sfărâmată şi divizată. Putem fi foarte mulţumitori pentru ea, dar să fim atenţi cum o folosim.A fost o astfel de tendinţă de a face din această adunare împreună pentru Numele Său chiar un subiect al unei poziţii a adunării, eliminând cu totul din ea starea morală. Apoi putem fi ispitiţi să susţinem că aceasta sau aceea trebuie să fie ratificat în cer, pentru că noi am acţionat sau am cerut pentru Numele Lui. Ar trebui să fim mai înţelepţi şi să păşim mai cu prudenţă, şi când nu vedem semne din cer care să ratifice sau să dăruiască, să ne smerim şi să ne cercetăm inimile şi căile pentru a descoperi în ce am greşit referitor la strângerea laolaltă pentru Numele Său; dacă mereu ne-am avut pe noi înşine înaintea noastră, şi starea noatră morală a fost greşită.

Parabola robului nemilostiv; spiritul de iertare nelimitată (vers. 21-35)

În versetul 21 îl vedem pe Petru ridicând cealaltă parte a subiectului. Ce să zicem despre cel împotriva căruia s-a păcătuit, nu de cel care a păcătuit? Răspunsul Domnului Isus a arătat că spiritul de iertare faţă de fratele meu este practic nelimitat.Pentru aceasta, El a spus parabola împăratului şi a robilor lui, cu care se termină acest capitol. Parabola aceasta pare foarte simplă. Singurul punct pe care îl notăm este că ea se referă la purtarea în cârmuire a lui Dumnezeu cu cei care îşi iau locul ca fiind robi ai Săi, aşa cum se arată clar când ajungem la versetul 35, care ne dă chiar aplicaţia pe care Domnul Însuşi o face referitor la această parabolă. Pentru iertarea eternă este cu totul altă bază, însă iertarea în cârmuire depinde deseori de arătarea de către cel credincios a spiritului de iertare. Dacă îi tratăm rău pe fraţii noştri, mai curând sau mai târziu ne vom afla în mâinile „chinuitorilor“ şi vom avea parte de un timp dureros. Şi dacă vreunul dintre noi este martor la felul rău de purtare a unui frate de către altul, vom fi înţelepţi dacă, în loc de a lua legea în propriile noastre mâini ca să atacăm pe cel care face răul, am imita pe robii din parabolă şi am spune Domnului nostru tot ce s-a făcut, lăsându-L pe El să Se poarte în cârmuirea Sa sfântă cu cel care greşeşte.

Căsătoria – cum a fost la început (vers. 1-9)

Domnul Isus Se apropia din nou de Iudeea şi fariseii se întorceau la atacul lor. Ei au pus o întrebare cu privire la căsătorie şi divorţ, sperând să-L prindă în cursă. N-au reuşit nicidecum să facă lucrul acesta, pentru că luptau împotriva înţelepciunii divine. Un răspuns complet le este dat: ce a rânduit Dumnezeu de la început. Omul nu avea să desfacă ceea ce făcuse Dumnezeu. Aceasta a trezit în minţile lor o întrebare, de ce divorţul fusese permis în legea dată prin Moise. Răspunsul a fost că fusese permis din cauza împietririi inimii omului. Dumnezeu ştia bine acest lucru, şi de aceea El nu pusese standardul prea înalt. Legea aducea înainte cerinţa minimă a lui Dumnezeu pentru viaţă în această lume. De aceea nereuşita numai o dată, în orice timp, avea să-şi atragă sentinţa morţii. Numai un lucru poate rupe această legătură, potrivit gândului lui Dumnezeu, şi aceasta este ruperea practică a legăturii de către una sau alta dintre părţi.Numai când venim la Hristos înţelegem deplin gândurile lui Dumnezeu – ce este maximum din partea lui Dumnezeu în orice privinţă.

Căsătoria, starea normală; necăsătoria, excepţie (vers. 10-12)

Învăţătura Domnului despre divorţ era nouă şi surprinzătoare chiar şi pentru ucenicii Săi, şi le-a sugerat remarca din versetul 10. Aceasta L-a condus să declare căsătoria ca lucru normal pentru om, şi necăsătoria o stare de excepţie, aşa cum vedem şi din cuvintele apostolului Pavel în 1 Corinteni 7.7 Dacă „îi este dat“ omului, atunci este bine să nu se căsătorească; dar în mod normal „căsătoria este de ţinut în cinste, în toate“ (Evrei 13.4).

Împărăţia cerurilor – pentru cei care sunt ca nişte copilaşi (vers. 13-15)

După aceea Domnul dă copiilor adevăratul lor loc. Ucenicii au arătat spiritul lumii când i-au tratat ca fără importanţă, atât de mult încât aducerea lor la Domnul Isus le era un deranj. În felul acesta ei arătau că încă nu învăţaseră lecţia dată de El în versetele de la începutul capitolului 18. Domnul, dimpotrivă, Şi-a pus mâinile peste ei ca binecuvântare şi a rostit cuvintele memorabile; „Lăsaţi copilaşii şi nu-i opriţi să vină la Mine, pentru că împărăţia cerurilor este a unora ca ei.“

Tânărul bogat. Ce-mi mai lipseşte? (vers. 16-22)

Vine apoi cazul tânărului bogat care pretindea că a ţinut legea, adică poruncile în legătură cu datoria omului faţă de aproapele lui. Domnul nu i-a tăgăduit pretenţia, încât părea că el fusese fără vină în ce priveşte observarea ei exterioară. Totuşi el era foarte greşit, gândind că, făcând unele lucruri bune, ar putea avea viaţă etenră. Venind pe acest teren, Domnul Isus îndată îl pune la probă, şi la acest test el cade în întregime. „Ce îmi mai lipseşte? A fost întrebarea lui, şi răspunsul a fost ales ca să-i arate că era lipsit de credinţa care deosebeşte gloria lui Isus, şi care prin urmare l-ar fi făcut să părăsească toate pentru a-L urma.El se apropiase de Isus cu cuvintele redate în Marcu 10.17 astfel: „Bunule Învăţător.“ Şi Domnul nu vroia să accepte epitetul „bunule“ dacă nu Îi era adresat ca rod al recunoaşterii Dumnezeirii Sale. „Nimeni nu este bun, decât Unul singur, Dumnezeu“ (Marcu 19.18), deci dacă Isus nu era Dumnezeu, nu era bun. Dacă acest tânăr ar fi recunoscut Dumnezeirea Celui care îi spusese: „Urmează-Mă“ toate „proprietăţile“ lui care erau multe ar fi fost ca nimic pentru el, şi L-ar fi urmat bucuros pe Isus. Am recunoscut, fiecare dintre noi, gloria lui Isus, încât să fim curăţiţi de iubirea lucrurilor pământeşti?

Mântuirea – impozibilă omului, nu însă la Dumnezeu (vers. 23-26)

Acum Domnul atrage atenţia ucenicilor Săi, cât de mult este lipită de inima omului puterea bogăţiilor pământeşti. Bogatul intră în împărăţia lui Dumnezeu cu mare greutate. Printre iudei bogăţia era privită ca un semn al favorii lui Dumnezeu; de aceea cele spuse răsturnau de asemenea gândurile ucenicilor şi îi uimeau foarte mult. Simţeau că nimeni n-ar putea fi mântuit, dacă bogăţia ar fi o astfel de piedică. Aceasta a condus la o afirmaţie şi mai tare. Mântuirea este un lucru nu numai dificil sau nesigur pentru om, dar chiar imposibil. Numai dacă puterea lui Dumnezeu intervine, atunci este posibil.Putem rezuma versetele 10-26 spunând că Domnul Şi-a dat lumina Sa cu privire la căsătorie, copii şi avere: trei lucruri care ocupă atât de mult vieţile noastre în această lume. Şi în fiecare din aceste cazuri, lumina pe care a dat-o El răstoarnă gândurile pe care le întreţineau mai înainte ucenicii (vezi vers. 10, 13, 25).

Răsplata celor ce-L urmează, la renaşterea tuturor lucrurilor (vers. 27-29)

Petru profită de cuvintele Domnului, dorind un răspuns clar cu privire la răsplata ce va fi dată acelora care ca şi el însuşi L-au urmat. Răspunsul a arătat clar că aceasta va avea loc la „reînnoire“, adică atunci când va fi o nouă ordine de lucruri, când Fiul Omului nu va mai fi respins, ci va sta pe tronul gloriei Sale, şi că atunci ucenicii vor sta de asemenea pe tronuri şi vor fi investiţi cu puteri de administrare peste cele douăsprezece seminţii ale lui Israel. În acel timp sfinţii vor judeca lumea, şi aici este indicat locul special de întâietate pentru apostoli. Este, de asemenea, precizat că toţi care au părăsit relaţii şi bucurii pământeşti pentru Numele Său vor primi însutit, împreună cu viaţa eternă. Această viaţă pe care tânărul bogat o dorea şi n-a avut-o pentru că nu L-a urmat pe Hristos, va fi a lor.

Întâi în această lume – ultimul atunci (vers. 30)

Ultimul verset al acestui capitol adaugă un cuvânt de înştiinţare. Mulţi care sunt cei dintâi în această lume vor fi cei din urmă atunci; căci gândurile lui Dumnezeu nu sunt ca ale noastre.

Parabola lucrătorilor în vie; răsplata (vers. 1-16)

Capitolul acesta începe cu parabola stăpânului casei şi a lucrătorilor lui, care în versetul 16 ne aduce înapoi la versetul 30 din capitolul anterior, cu noi cunoştinţe. Parabola are şi o referire la întrebarea lui Petru, care dorea să ştie mai multe despre răsplată, deoarece era pusă în contrast diferenţa de tratament dată de stăpânul viei între cei care i-au servit ca urmare a unei învoieli, şi cei care au lucrat fără vreo învoială, numai cu simpla încredere că el le va da „ce este drept“.Noi toţi putem înţelege ce au simţit acei dintâi lucrători, şi plângerea că li s-a făcut nedreptate, pentru că ei au purtat greul şi arşiţa zilei. Care lucrător n-ar fi înclinat să gândească la fel ca ei? Dar stăpânul casei a preţuit foarte mult acea încredere în „ce va fi drept“ în gândul lui şi credinţa în cuvântul lui, care au caracterizat pe cei veniţi mai târziu. El avea dreptul să facă ce vroia cu banii săi, şi atât de plăcută i-a fost credinţa lor, încât a dat celui din urmă ca şi celui dintâi. Şi dându-le banii, a început cu cei din urmă. În felul acesta cel din urmă a fost dintâi şi cel dintâi, cel din urmă.Aici este o lecţie care ne ia tuturor mult timp s-o învăţăm. Domnul nu va subaprecia lucrarea, dar El va aprecia chiar mai mult simpla credinţă în El Însuşi – dreptatea Lui, înţelepciunea Lui, cuvântul Lui – care va merge să-L slujească, chiar dacă ar fi spre sfârşitul zilei, fără multă gândire la răsplată sau vreo încercare de tocmeală. Credinţa şi dragostea care îl va face pe cineva să-L slujească în felul acesta. Îi este mai plăcută Lui decât lucrarea reală pe care ei ar fi în stare s-o împlinească. Ne va fi de folos dacă citim, observăm, învăţăm şi gândim la această parabolă.

Pe calea spre Ierusalim, vorbind despre moartea şi învierea Sa (vers. 17-19)

Isus era acum pe calea Sa spre Ierusalim pentru ultima dată, şi El din nou le spune ucenicilor Săi despre moartea Sa care se apropie şi de învierea Sa. Din cele istorisite în această evanghelie vedem că aceasta era a patra oară când El a făcut acest lucru, începând de la prezicerea Sa importantă cu privire la zidirea Adunării Sale, în capitolul 16. Aici sunt o mulţime de detalii în puţine cuvinte. El precize trădarea Sa de către Iuda, condamnarea Sa de sinedriu, trimiterea Sa la Pilat şi la soldaţii lui, batjocura, biciuirea, răstignirea şi în final învierea Sa – toate acestea în limita a două versete.

Cererea mamei fiilor lui Zebedei; cinstea în împărăţie în proporţie cu identificarea în suferinţele Lui (vers. 20-25)

Totuşi gândurile ucenicilor erau încă pline de anticiparea stabilirii grabnice a împărăţiei; şi aceasta atât de mult încât Iacov şi Ioan au fost aduşi de mama lor cu o cerere pentru locurile dintâi în ea. Isus a răspuns printr-o întrebare care preciza că cinstea în împărăţia viitoare va fi în proporţie cu măsura în care cineva va fi identificat cu Sine în suferinţa şi respingerea Sa.În acelaşi timp El a precizat că răsplătirile în împărăţie aveau să fie date potrivit hotărârii Tatălui. Însuşi Fiul Omului va merge să primească împărăţia din mâinile Tatălui, aşa cum fusese indicat în Psalmul 8 şi în Daniel 7, încât sfinţii de asemenea vor primi locul lor în împărăţie din mâna Tatălui. Amintindu-ne de acestea, vom fi ajutaţi să înţelegem cuvintele Domnului cu privire la răsplată: „nu este al Meu să dau“.Acesta este singurul caz, din câte ne amintim, când un părinte vine la Domnul cu o cerere pentru fiul său şi este întâmpinat cu un refuz. Dar aici mama cerea locul de întâietate ca o răsplată; în toate celelalte cazuri cererea era pentru binecuvântarea din mâinile Sale. Aceasta n-a fost niciodată respins. Era în mod evident un spirit de competiţie printre ucenici, pentru că cei zece au simţit că cei doi vroiau să le-o ia înainte, şi s-au mâniat.

Principiile lumii, diferite de ale împărăţiei cerurilor (vers. 26-27)

Aceasta ne conduce la o lecţie mai frumoasă cu privire la smerenia care se potriveşte împărăţiei. Chiar astăzi noi suntem înceţi când este cazul să recunoaştem că princiile predominante în împărăţia divină sunt opuse celor care domină în împărăţia oamenilor. În lume măreţia este exprimată în stăpânire şi autoritate: cel mare este într-o poziţie de mai-mare peste cei din jur. Printre sfinţi măreţia se exprimă în slujire. Cuvântul pentru „slujitor“ în versetul 26 este „diacon“ şi cel pentru slujitorul din versetul 27 este „rob“. Şi cuvântul „robi“ este folosit de Pavel pentru sine şi pentru Timotei în cel dintâi verset al epistolei către Filipeni (şi în alte epistole). Pavel a fost un rob proeminent al lui Isus Hristos, şi el nu va fi găsit neînsemnat când este măsurat cu standardul caracteristic împărăţiei cerurilor.Pe de altă parte, în timpul lui Pavel erau oameni care urmăreau stăpânirea şi autoritatea, aducând pe credincioşi în robie, luându-le ce aveau, înălţându-se pe ei înşişi şi lovind-i în faţă pe alţii. Dar aceştia erau apostoli mincinoşi şi lucrători înşelători (vezi 2 Corinteni 11.13-20). Sunt în jur oameni în ziua noastră care îşi afirmă stăpânirea în acelaşi fel şi este bine să ne ferim de ei.

Fiul Omului, slujitor; răscumpărare pentru mulţi (vers. 28)

Domnul Se prezintă pe Sine Însuşi ca Fiu al Omului care a venit nu ca să fie slujit, ci El să slujească, deşi dreptul Lui era să fie slujit. Daniel 7.9-14 arată aceasta într-un fel dublu, pentru că Isus poate fi identificat cu „Cel Bătrân de zile“ şi tot aşa ca Fiu al Omului. Ca Bătrân de zile, „mii de mii Îi slujeau şi zece mii de ori zece mii stăteau înaintea Lui“ înainte de a coborî printre noi. Ca Fiu al Omului, „toate popoarele, naţiunile şi limbile“ Îi vor sluji. Dar între acestea a avut loc timpul smeririi Sale, când El S-a dăruit pe Sine Însuşi pentru slujire; şi aceasta a mers până la punctul extrem de a-Şi da viaţa ca răscumpărare pentru mulţi. În felul aesta pentru a cincea oară, începând de la capitolul 16, Domnul prezintă moartea SA înaintea apostolilor Săi; şi de data aceasta El vorbeşte despre virtutea ei răscumpărătoare. Mulţumim lui Dumnezeu că suntem printre cei „mulţi“.

Doi orbi vindecaţi, martori ai puterii şi harului lui Isus (vers. 29-34)

Scenele de încheiere ale evangheliei încep cu întâmplarea referitoare la doi orbi, pe când ieşea din Ierihon. Şi Marcu şi Luca îl menţionează numai pe unul din ei, al cărui nume era Bartimeu, dar erau de fapt doi. Aceeaşi situaţie este văzută în istorisirile despre scoaterea afară a legiunii de demoni, pentru că la sfârşitul capitolului 8 Matei ne spune de doi oameni, iar Marcu şi Luca menţionează numai unul. În amândouă cazurile erau doi martori ai puterii şi ai harului lui Isus, iar Matei îi menţionează cu prevederea legii lor cu privire la valabilitatea mărturiei de la doi oameni, în timp ce numai unul ar fi putut fi neluat în seamă.Fiul lui David Se apropie acum pentru ultima oară de cetate. Aceşti oameni avuseseră suficientă credinţă ca să-L recunoască şi primiseră de la El vederea fizică pe care o doreau. Cu ochii deschişi, ei L-au urmat. Aceasta era, desigur simbolic, nevoia spirituală a mulţimilor lui Israel. Numai dacă ochii lor le-ar fi fost deschişi, L-ar fi văzut pe Mesia al lor în Isus în ziua cercetării lor. Situaţia de astăzi este asemănătoare. Deseori oamenii se plâng de lipsă de lumină. Ce au ei nevoie în adevăr este vederea spirituală – adică: credinţa – care îi va face în stare să vadă lumina, care s-a arătat atât de strălucitor în El.

Capitolul acesta se începe cu prezentarea Domnului Însuşi în Ierusalim, potrivit profeţiei lui Zaharia. Domnul spusese prin acest profet, şi acum după vreo cinci sute de ani măgăriţa şi măgăruşul erau gata la timpul potrivit, sub îngrijirea cuiva care imediat avea să răspundă cerinţei Domnului. Încă o dată Domnul era clar dovedit înaintea lor ca Mesia şi Împăratul lor. El fusese născut din fecioară în Betleem, scos din

Egipt, şi Se arătase ca marea Lumină în Galileea, aşa cum spusese profetul. Acum, când cele şaizeci şi nouă de săptămâni din Daniel 9 se împlineau, El a intrat ca Împărat în cetatea Sa.Dar poporul a scăpat din vedere faptul că El avea să fie blând, şi mântuirea pe care avea s-o aducă trebuie să fie potrivită acestei trăsături, şi să nu se bazeze pe puterea victorioasă. De aceea ei s-au poticnit de această piatră de poticnire.Totuşi pentru un scurt moment se părea că ei L-ar primi. Exemplul ucenicilor era molipsitor, şi mulţimea Îl preamărea, salutându-L ca pe Fiul lui David şi ca Acela care venea în Numele Domnului. Dar realitatea credinţei lor a fost în curând pusă la probă, pentru că pe când intrau în cetate se ridica întrebarea: „Cine este Acesta?“ Răspunsul mulţimii nu arăta nicidecum credinţă. Spuneau: „Acesta este Isus, Profetul, Cel din Nazaretul Galileii.“ Cu totul adevărat, desigur, pentru că de acolo venea; dar ei nu mergeau mai departe decât ce era evident chiar şi celor care nu aveau credinţă. Mulţi alţi profeţi intraseră mai înainte în cetate, şi Ierusalimul îi omorâse.

Curăţirea templului, care devenise o peşteră de tâlhari (vers. 10-13)

Isus Se prezentase lor ca Împărat, de aceea, ajungând în cetate, S-a dus direct la templu, centrul religiei lor, şi Şi-a afirmat puterea împărătească, prin curăţirea lui. El făcuse acest lucru chiar la începutul slujirii Lui, cum ni se spune în Ioan 2; a făcut din nou acest lucru, la sfârşit. Cei care vindeau şi schimbătorii de bani în templu apăruseră din aranjamentele bune ale legii arătate în Deuteronom 14.24-26. Oameni neevlavioşi se foloseau de această indicaţie pentru a schimba locurile din jurul templului într-o peşteră de tâlhari. Dumnezeu intenţionase ca templul Său să fie casa în care oamenii se apropiau de El cu cererile lor. Îngrijitorii lui l-au schimbat într-un loc unde oamenii erau înşelaţi, şi în felul acesta numele lui Dumnezeu era vorbit de rău. A întina sau a corupe templul lui Dumnezeu este un păcat de o gravitate enormă. 1 Corinteni 3.17 arată acest lucru, în aplicaţia lui la templul lui Dumnezeu din timpul de acum.

Îndurare pentru cei care nu aveau dreptul să intre în templu; lauda din gura pruncilor (vers. 14-16)

După ce i-a scos afară pe acei oameni, Domnul Isus Şi-a arătat îndurarea chiar faţă de cei care ar fi trebuit să stea în afara templului. Celui orb sau şchiop îi era interzis să se apropie: Levitic 21.18. Iar 2 Samuel 5.6-8 ne spune despre hotărârea lui David asupra lor; el spunea: „să nu intre în casă.“ Marele Fiu al lui David ajunsese acum în Sion şi schimba hotărârea lui David. Felul acela de oameni „urâţi sufletului lui David“ erau iubiţi şi binecuvântaţi în acea zi. Schimbătorii de bani erau oameni josnici, deformaseră înţelesul casei lui Dumnezeu şi făceau pe oameni să-I vorbească de rău Numele. Vindecând pe cei în nevoie, Domnul Isus reprezenta în adevăr chiar inima lui Dumnezeu, iar rezultatul a fost laudă. Până şi copiii au ajuns să strige: „Osana Fiului lui David!“ Ei luaseră strigătul de la oamenii mai mari.Însăşi conducătorii religioşi au fost martori ai lucrărilor de putere şi de har, şi spre marea lor nemulţumire îi auzeau pe copii strigând. Domnul i-a apărat şi, recunoscându-le simplitatea, a citat versetul din Psalmul 8 ca împlinire în ei. Psalmul spune „Ţi-ai întemeiat lauda“, în timp ce El a dat o aplicare, spunând „Ţi-ai pregătit lauda“; dar în amândouă gândul este că Dumnezeu împlineşte ceea ce doreşte, şi primeşte lauda pe care o căuta, prin lucruri mici şi slabe. În felul acesta se arată că lauda este de la Dumnezeu şi pentru El Însuşi. Aşa a fost în acest caz. Când conducătorii erau nu numai tăcuţi, dar şi împotrivitori, Dumnezeu a avut grijă să aibă lauda potrivită de pe buzele pruncilor.

Blestemarea smochinului şi mutarea muntelui (vers. 17-23)

Pentru acel timp totuşi cetatea şi templul erau în îngrijirea acestor oameni necredincioşi; de aceea El i-a lăsat şi a ieşit spre Betania pentru noapte – locul în care se afla cel puţin o casă care se încredea în El şi îl iubea. Întorcându-se a doua zi dimineaţa, El Şi-a rostit sentinţa împotriva smochinului care nu avea decât frunze. Toate în afară păreau bine, dar nicio roadă; şi din acel smochin nu avea să mai dea vreun rod niciodată. Era cu totul condamnat. Îndată s-a uscat! Întâmplarea era atât de evident miraculoasă încât i-a făcut pe ucenici să fie atenţi şi să pună întrebări.Răspunsul Domnului le-a îndreptat gândurile de la smochin spre „munte“. Smochinul era un simbol al lui Israel, îndeosebi a acelei părţi a naţiunii care se întorsese din captivitate şi era acum în ţară. Judecaţi ca naţiune, nu era nimic în ei pentru Dumnezeu şi erau condamnaţi; şi deoarece ei erau exemple alese din omenire, pomul fără rod face cunoscut faptul că sământa lui Adam, ca oameni în firea lor naturală, este condamnată şi niciodată nu se va găsi în ei vreo roadă pentru Dumnezeu. Ierusalimul şi templul lui încununau „muntele“, care simboliza, cum gândim, întregul sistem iudaic. Dacă ar fi avut credinţă, ar fi înţeles, mai dinainte ce avea să facă Dumnezeu, mutând muntele ca să fie scufundat în marea naţiunilor. Epistola către Evrei arată cum sistemul iudaic, adică „muntele“ a fost aruncat în final în mare, când Ierusalimul a fost fărâmat în anul 70 după Hristos.Necesară este credinţa. Epistola către Evrei o subliniază, pentru că în ea se află marele capitol al credinţei. De fapt sistemul iudaic a fost doar o umbră a lucrurilor care vor veni, şi nu adevărata imagine a lucrurilor. Era necesară credinţa pentru a înţelege lucrurile, şi mulţi care crezuseră în Hristos nu aveau claritate cu privire la aceste umbre, aşa cum este scris în epistola către Evrei. Omul credinţei este cel care pătrunde în realităţile pe care Hristos le-a introdus, şi el se poate ruga cu încredere că va primi ce va cere.

Autoritatea Domnului Isus; condamnarea de către ei înşişi a conducătorilor religioşi (vers. 23-27)

Conducătorii religioşi au simţit că sosirea lui Isus în Ierusalim şi lucrările Lui minunate erau o provocare a autorităţii lor, de aceea s-au hotărât să se poarte cu agresivitate şi să-L pună în încurcătură. Au început o controversă, a cărei istorisire continuă până la sfârşitul capitolului 22. Aceasta ne-a adus trei parabole izbitoare de pe buzele Domnului, urmate de trei întrebări viclene din partea fariseilor şi irodienilor, a saducheilor şi al unui învăţător al legii; şi toate acestea, încununtae apoi de întrebarea cea mare pusă de Domnul, care a făcut ca toţi adversarii Săi să amuţească.Cerându-I să le spună ce autoritate avea, preoţii de seamă socoteau că aveau competenţa să-i aprecieze valoarea. Răspunsul Domnului avea în el ceva practic, dacă ei şi-ar fi putut dovedi competenţa, pronunţându-se cu privire la o întrebare mai neînsemnată, a autorităţii lui Ioan. Atunci ar supune şi autoritatea Sa cercetării lor. Aceasta îndată i-a pus în încurcătură. Dacă ar fi recunoscut botezul lui Ioan ca venind din cer, ei s-ar fi condamnat pe ei înşişi, pentru că n-au crezut în el. Dacă l-ar fi respins ca fiind de la oameni, şi-ar fi pierdut popularitatea printre cei care îl socoteau ca un profet. Această popularitate le era foarte plăcută, pentru că „au iubit mai mult gloria oamenilor“ (Ioan 12.43). Ei nu vroiau să spună că botezul lui Ioan era de la Dumnezeu, şi nici nu îndrăzneau să spună că nu era, aşa că s-au situat pe terenul ignoranţei, spunând: „Nu ştim.“ În felul acesta şi-au distrus propria competenţă de a judeca şi au pierdut orice teren posibil sau împotrivire când Isus a refuzat să-Şi descopere autoritatea. Puterea lui Dumnezeu pe care El o avea şi I-au atribuit-o lucrării diavolului, aşa cum am văzut mai înainte în această evanghelie.Domnul ia acum iniţiativa, cu parabolele Sale. Oprindu-ne la ele vom vedea cum cea dintâi se referă la răspunsul lor ca fiind sub lege; a doua, la răspunsul lor când au fost puse la încercare prin prezenţa Domnului pe pământ; a treia este profetică şi consideră răspunsul care va fi dat evangheliei. Este urmărită ordinea divină: legea, Mesia, evanghelia.

Parabola celor doi fii; răspunderea lor sub lege (vers. 28-32)

Domnul Isus o deschide pe cea dintâi cu cuvintele: „Ce gândiţi?“ pentru că a supus judecăţii lor această parabolă şi le-a permis să se condamne ei înşişi. Parabola celor doi fii din Luca 15 este mai lungă, în timp ce aici avem o parabolă a doi fii, foarte scurtă, totuşi în

amândouă sunt descrise aceleaşi două clase: conducătorii religioşi pe de o parte, vameşii şi păcătoşii de cealaltă. Aici totuşi găsim responsabilitatea lor sub lege, în timp ce în Luca 15 aflăm primirea lor potrivit harului evangheliei.În multe pasaje din Vechiul Testament imaginea viei îl arată pe Israel sub lege; de aceea cuvintele „Du-te astăzi de lucrează în via mea“ exprimă porunca Domnului. Aceste cuvinte sunt deseori citate ca şi cum ele i-ar îndemna pe creştini să slujească Domnului în evanghelie, dar nu acesta le este înţelesul, dacă le citim în contextul lor. Imaginea care ni s-ar aplica nouă este cea a lucrătorului în „seceriş“ şi nu în „vie“, aşa cum vedem în capitolul 9.38; Ioan 4.35-38 şi în alte locuri. Cuvântul cel mare de sub lege era: „să FACI“; pentru că îl punea pe om să lucreze; dar din faptele legii nimeni n-a fost îndreptăţit.Acest lucru se poate vedea în această parabolă, pentru că niciunul din aceşti doi fii n-a fost caracterizat de ascultare deplină. Unul făcea o mărturisire frumoasă în cuvinte, dar era cu totul neascultător. Celălalt mai întâi a refuzat foarte clar îndemnul dat după aceea însă a fost adus la pocăinţă, şi ascultarea a urmat. Tot aşa preoţii de seamă şi bătrânii se înşelau pe ei înşişi prin mărturia lor religioasă, în timp ce vameşii şi desfrânatele se pocăiau şi intrau în împărăţia lui Dumnezeu. În versetul 32 Domnul pune clar acest lucru în legătură cu slujba lui Ioan. El a venit la sfârşitul perioadei legii, chemând la pocăinţă pe cei care o călcaseră. În felul acesta Domnul Însuşi pune această parabolă în legătură cu legea, şi nu cu evanghelia.

Parabola viticultorilor: niciun rod pentru Dumnezeu; purtarea rea faţă de profeţi şi omorârea Fiului (vers. 33-42)

Parabola viticultorilor urmează. Notăm, via încă există; şi „via Domnului Oştirilor este casa lui Israel“ (Isaia 5.7). Acum avem nu numai incapacitatea lor sub lege, ci şi purtarea lor rea faţă de toţi profeţii prin care Dumnezeu Se adresa conştiinţei lor, şi apoi în final misiunea Fiului, care a venit ca ultima punere la probă. „Viticultorii“ din parabolă reprezintă în mod evident pe conducătorii responsabili ai lui Israel, care acum nu numai că au repetat insuccesul lor de a aduce vreun rod pentru „stăpân“, dar şi-au încununtat răutatea prin omorârea Fiului. Doreau ca toată moştenirea să fie pentru ei. În felul acesta Domnul face rezumatul acuzaţiei împotriva lui Israel în aceste trei puncte: nicio roadă pentru Dumnezeu; purtarea rea faţă de slujitorii Săi, profeţii; respingerea şi omorârea Fiului.După ce a prezentat parabola, El a spus: „Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face el viticultorilor acelora?“ – supunând judecăţii lor soarta pe care o meritau aceia. Cei care I se împotriveau, deşi pricepuţi în lucrurile care priveau propriile lor interese erau cu totul mărginiţi şi foarte orbiţi faţă de orice lucru spiritual. De aceea n-au reuşit să înţeleagă sensul parabolei, şi au dat un răspuns care prezicea soartea nenorocită care era asupra capetelor lor. Se aflau în situaţia prezentată de două cuvinte: nimiciţi şi deposedaţi.Domnul a socotit ca fiind corectă sentinţa pe care ei înşişi şi-au dat-o, citând Psalmul 118.22, 23, în felul acesta întărind-o. El era piatra pe care ei, ziditorii, au lepădat-o. Ea nu se potriveşte nicidecum clădirii pe care ei înşişi şi-au făcut-o, şi L-au respins. Va veni o zi când El va fi arătat ca temelie şi se va realiza clădirea pe care Dumnezeu o are în vedere; şi acest eveniment minunat va aduce cu sine nimicirea celor răi şi a clădirii lor.

Rezultatul actual al respingerii Lui; împărăţia luată de la ei; o naţiune născută „deodată“ la începutul mileniului (vers. 43, 44)

În versetul 43 şi la începutul versetului 44 avem rezultatele de acum ale respingerii Lui. El devine o piatră de poticnire pentru conducătorii lui Israel şi pentru mulţimea poporului, şi prin urmare ei sunt sfărâmaţi ca naţiune. Aceasta s-a împlinit în final când Ierusalimul a fost distrus. Împărăţia lui Dumnezeu fusese stabilită în mijlocul lor prin Moise, şi acum era luată de la ei şi avea să fie dată într-o altă formă unei „naţiuni“ care va produce roade potrivite. Profeţii din vechime dădeau pe faţă păcatul poporului, aşa cum vedem în scripturi ca Deuteronom 32.21; Isaia 55.5; 65.1; 66.8. Această naţiune „se va naşte deodată“ la începutul perioadei milenare; adică ei vor fi născuţi din nou şi astfel vor avea o fire care îşi găseşte plăcerea în voia lui Dumnezeu, care îi face să aducă roade. Noi, creştinii, anticipăm faptul acesta, după cum vedem în 1 Petru 2.9. Răscumpăraţi şi născuţi din nou, am fost scoşi din întuneric şi aduşi la lumina minunată a lui Dumnezeu, şi în felul acesta suntem făcuţi în stare, ca „naţiune sfântă“, să arătăm virtuţiile Celui care ne-a chemat. Aceasta desigur, aducând rod care este spre gloria Lui.Ultima parte a versetului 44 se referă la ce se va întâmpla celor necredincioşi la începutul mileniului. Cuvintele Domnului se arată ca o referire la Daniel 2.34, 35, şi explică rezultatul care sfărâmă al celei de a doua veniri, asupra oamenilor, iudei sau dintre naţiuni. Deci învăţătura acestor două versete cuprinde sfărâmarea naţională a lui Israel ca o consecinţă a respingerii lui Hristos, înlocuirea lor cu o nouă „naţiune“, şi nimicirea finală a tuturor adversarilor când Domnul Isus Se va arăta într-o flacără de foc.

Preoţii de seamă şi cărturarii care căutau să-L prindă (vers. 45, 46)

Auzind aceste lucruri, preoţii de seamă, cu gândirea lor întunecată, au început să-şi dea seama că El vorbise despre ei, şi că ei fără voie se condamnaseră pe ei înşişi. Ce zguduire trebuie să le fi dat acest lucru! În înfrângerea lor se gândeau să-L ucidă, şi erau reţinuţi numai pentru moment de teama opiniei poporului. În versetul 26 am văzut cum teama de popor a pus o reţinere asupra vorbirii lor. În versetul 46 ea pune o reţinere asupra faptelor lor.

Parabola nunţii fiului de împărat; chemarea evangheliei (vers. 1-4)

Dar Domnul Şi-a continuat liniştit ce avea să le spună, încât la începutul acestui capitol avem parabola nunţii fiului de împărat, care prezice ziua evangheliei ai cărei zori aveau să se arate. Nu este pusă întrebarea: „Ce gândiţi?“ despre această parabolă, pentru că ea trece cu totul de gândirea oamenilor. Ea este de asemenea deosebită de celelalte două parabole, pentru că începe cu aceste cuvinte: „Împărăţia cerurilor s-a asemănat cu.“ Oamenii vin sub autoritatea cerului prin primirea invitaţiei lui Dumnezeu, când prăbuşirea este întreagă, cum este exemplificată în alte parabole. Acum avem să auzim din nou ceva nou, întocmai cum am făcut în capitolul 13.În parabola aceasta împăratul nu cere nimic de la nimeni. El dă în loc să ceară. El are de asemenea un “Fiu“ în cinstea căruia face o sărbătoare de nuntă, trimiţându-şi robii să-i invite pe oameni. Cât de potrivit exprimă invitaţia aceasta mesajul evangheliei: „Am pregătit... toate sunt gata; veniţi la nuntă!“ Pregătite prin jertfirea lui Hristos. Sunt gata, deoarece lucrarea Lui s-a împlinit. De aceea acum nu se mai aude: „Mergeţi, faceţi“, ci „Veniţi!“

Invitaţia neprimită de iudei; îndreptată spre toţi (vers. 6-10)

Mai întâi chemarea s-a îndreptat spre „cei invitaţi“, un număr de oameni privilegiaţi înhtr-un mod special. Vedem împlinirea acestui fapt în cele dintâi capitole ale Faptelor Apostolilor. Pentru scurt timp evanghelia s-a vestit numai iudeilor, dar cei mai mulţi dintre ei n-au primit-o, ocupaţi cu avantaje pământeşti, în timp ce unii s-au împotrivit, persecutând şi omorând pe unii dintre cei care le vesteau evanghelia, cum se vede în cazul lui Ştefan. Cel dintâi stagiu s-a sfârşit cu distrugerea Ierusalimului, despre care s-a spus mai dinainte în versetul 7.Apoi invitaţia s-a îndreptat spre mai mulţi, cum vedem în versetele 9 şi 10. În parabola din Luca 14 vedem un singur rob, care reprezintă fără îndoială pe Duhul Sfânt; aici se spune de mulţi robi, care reprezintă instrumentele omeneşti pe care le poate folosi Duhul. Ei ies la drumuri, invitând pe toţi pe care îi întâlneau, răi sau buni. Duhul poate „sili“ pe oameni să vină, ca în Luca 14; robii sunt învăţaţi să invite pe oricine din cei pe care îi întâlneau. Nu toţi aveau să răspundă, dar în felul acesta nunta avea să fie plină de oaspeţi. Cel care predică evanghelia n-are de ce să se împiedice de întrebări cu privire la harul alegerii lui Dumnezeu. Simplu, el are să meargă mai departe cu cuvântul către toţi cei pe care îi

întâlneşte, aducând înăuntru pe toţi cei care vor răspunde, pentru că Dumnezeu va atinge inimile oamenilor.

Prezenţa lui Dumnezeu şi cel fără haina de nuntă (vers. 11-14)

A doua parte a parabolei, versetele 11-14, arată că, aşa cum este întotdeauna când te referi la lucrarea omenească, ce este nereal poate intra înăuntru şi poate rămâne pentru un timp. Dar neacceptând haina de nuntă, omul acela a refuzat să dea cinste fiului împăratului. Când a intrat împăratul, el a fost descoperit şi a fost aruncat în adevăratul lui loc, în întunericul de afară. Prezenţa divină va da pe faţă tot ce este nereal şi va descurca toate. Am văzut acest lucru în capitolul 13 şi îl vom mai vedea în capitolul 25.

Un principiu divin: ce este al Cezarului şi ce este al lui Dumnezeu (vers. 15-22)

Fariseii erau acum dezamăgiţi, cum se vede şi din faptul că au ajuns la o alianţă cu irodianii, pe care îi dispreţuiau. Întrebarea lor cu privire la tribut era gândită cu viclenie, ca să-L facă să-Şi piardă bunul nume faţă de Cezar sau faţă de popor. Au început cu ceea ce intenţionau să fie o măgulire, care însă era o simplă afirmaţie a adevărului. El era adevărat. El îi învăţa pe oameni calea lui Dumnezeu în adevăr. El era în totul mai presus de toţi ceilalţi. Cerându-le moneda pentru tribut, El le-a arătat că în mod evident ea era pentru Cezarul, pentru că chipul lui era pe ea. Dacă este a Cezarului, să-i fie dată lui; dar apoi El îi pune în prezenţa lui Dumnezeu. Au dat ei lui Dumnezeu lucrurile care erau ale Lui? Acest răspuns minunat nu numai că i-a uimit, dar i-a şi atins în conştiinţa lor, încât au plecat. Domnul Isus a precizat un principiu mare, aplicabil tuturor dintre noi, atât timp cât suntem sub autoritatea oricărui fel de Cezar. Trebuie să dăm Cezarului toate drepturile lui, dar lucrurile care sunt ale lui Dumnezeu sunt mult mai înalte şi mai mari decât tot ce este al lui.

Învierea care ne conduce într-o altă lume; necunoaşterea Scripturii şi a puterii lui Dumnezeu (vers. 22-33)

Întrebarea expusă de saduchei era bine gândită cu un obiect dublu, să-L încurce pe Isus şi să-şi bată joc de credinţa în înviere, care pentru mintea lor însemna numai o restabilire pentru viaţă în condiţiile obişnuite în lumea aceasta. Fără îndoială, ei se simţeau siguri că în final Isus Se va ruşina şi ei înşişi vor fi întăriţi în necredinţa lor. Dar răspunsul Domnului a arătat că învierea ne introduce într-o altă lume, unde predomină condiţii diferite; şi El a citat Exod 3.6, arătând că în zilele lui Moise, patriarhii existau într-o altă lume, deşi încă nu erau înviaţi din morţi. Faptul că duhurile lor erau acolo, garanta că în cele din urmă ei vor fi acolo în trupuri înviate.În acele zile preoţii erau în majoritatea lor din secta saducheilor, şi Domnul nu i-a cruţat în mustrarea lor directă. „Vă rătăciţi“ au fost cuvintele Sale neatrăgătoare, şi le-a indicat sursa greşelii lor: ei nu cunoşteau nici Scripturile, pe care ziceau că le explică, nici puterea lui Dumnezeu, Căruia mărturiseau că Îi slujesc. Această dublă greşeală este la baza întregii necredinţe religioase moderne. Întâi, Scripturile sunt deseori citate greşit şi întotdeauna înţelese greşit. În al doilea rând, în gândirea lor Dumnezeu este atât de dezgolit de puterea şi de gloria Sa, încât se crează dificultăţi fără număr. Să fie recunoscută puterea Sa, şi dificultăţile vor înceta să existe.

Dragostea – porunca cea mai mare (vers. 34-40)

Răspunsul Domnului a uimit pe toţi care l-au auzit. Desigur, era cu totul nou pentru ei, chiar şi pentru farisei, care niciodată nu fuseseră în stare să-i facă pe saduchei să amuţească în felul acesta. Auzind, fariseii au venit împreună, şi unul din ei a pus Domnului întrebarea lui despre lege, aducând înainte un lucru pe care deseori îl discutaseră între ei. El se gândea la cele zece porunci din Exod 20, însă Domnul l-a îndreptat spre Deuteronom 6.5 şi a adăugat Leviticul 19.18. Cerinţa legii este rezumată într-un cuvânt: dragostea. Întâi, dragostea faţă de Dumnezeu; în al doilea rând, dragostea pentru aproapele. Când apostolul Pavel ne spune că „dragostea este împlinirea legii“ (Rom. 13.10), el doar spune cu alte cuvinte ceea ce a spus Isus aici (vers. 40).Cele trei parabole i-au adus faţă în faţă cu harul evangheliei; celor trei întrebări li s-a răspuns în aşa fel încât să imprime asupra lor dragostea, ca cerinţa supremă a legii. Faţă de această dragoste ei erau străini.

Fiu al lui David – şi totuşi Dumhnezeu (vers. 41-46)

Pe când ei erau încă împreună, Domnul Isus le-a pus marea Lui întrebare: „Ce gândiţi voi despre Hristos? Al cui Fiu este?“ Ei ştiau că trebuia să fie Fiul lui David; dar de ce David a trebuit să-L cheme Domnul lui, în Psalmul 110, ei nu ştiau. Singura soluţie a acestei probleme fusese dată în Matei 1. „Isus Hristos, Fiul lui David“ este „Emanuel, care tradus este: Dumnezeu cu noi“. Odată ce credinţa prinde acest adevăr, întreaga poziţie este clară ca lumina soarelui. Dacă aceasta este refuzată, cum făceau aceşti sărmani farisei, totul este întunecat. Ei erau în întuneric. Nu puteau răspunde niciun cuvânt, şi încurcătura lor era atât de completă încât n-au mai îndrăznit să-I pună vreo întrebare.Totuşi, deşi ei terminaseră cu El, Domnul nu terminase cu ei. Venise acum timpul să dea pe faţă pe aceşti făţarnici în prezenţa mulţimilor, care erau sub influenţa lor.

Cuvinte aspre despre caracterul conducătorilor lor (vers. 1-4)

Capitolul acesta înscrie cuvinte arzătoare. În câteva zile mulţimea, influenţată de aceşti oameni, va striga să fie omorât. Răspunderea şi vina lor au crescut mult prin această înştiinţare pe care Domnul le-a dat-o cu privire la adevăratul caracter al conducătorilor lor.El a început dându-le locul pe care îl pretindeau, ca reprezentanţi ai legii lui Moise. De aceea poporul avea să ţină legea aşa cum o auzeau de pe buzele lor. Totuşi ei aveau grijă să se ferească să nu-i ia pe ei ca exemple. Vieţile lor contraziceau legea pe care o prezentau. Dădeau legi pentru alţii, fără niciun pic de conştiinţă de a le ţine şi ei înşişi. Aceasta o arată Domnul în versetul 4, şi este greşeala comună a oamenilor religioşi de profesie, cărora le place să dea direcţii altora, dar pentru ei toate să fie uşoare.

Dornici de întâietate (vers. 5-13)

Apoi, în versetele 5-12, El expune plăcerea lor de a fi luaţi în seamă şi de a fi socotiţi superiori. Totul era de ochii oamenilor. La sărbători – în societate – în sinagogi – în cercul religios – în pieţe – ei doreau locul cel dintâi, ca rabini sau domni. Ucenicul lui Hristos are să fie într-o poziţie exact opusă acesteia; să punem adânc în inimă lucrul acesta. Înjosirea unor astfel de oameni este numai un lucru al timpului. Se presupune că ei ar fi semne care să îndrepte spre împărăţie, dar de fapt ei erau piedici. Nu intrau nici ei, şi împiedicau şi pe alţii.

Mai mare sentinţă; fii ai gheenei (vers. 14, 15)

Mai mult, ei foloseau poziţia lor ca să jefuiască pe săraci şi pe văduvele fără apărare, acoperindu-şi fărădelegile cu parada rugăciunilor lungi. De aceea vor primi o sentinţă mai mare. Rugăciunile lungi pot impresiona mulţimea, dar nu-L impresionau pe Domnul! Să ne amintim de acest lucru şi noi înşine, să-l evităm. Îndrăznim să spunem că niciunul care are o dorinţă adâncă şi este conştient de prezenţa lui Dumnezeu, nu poate cutreiera printr-un labirint de cuvinte. Aşa cum ne dă indicaţia Eclesiastul 5.2, cuvintele lui trebuie să fie puţine.Zelul mare de a face

prozeliţi este caracteristic gândirii fariseice, şi cuvintele Domnului în versetul 15 expun o trăsătură importantă a unui prozelitism. El arată şi subliniază caracterul celor care fac prozelism în cei care devin prozeliţi. Fariseii erau fii ai gheenei, iar convertiţii lor erau la fel, într-un fel dublu. De aceea este întotdeauna tendinţa pentru astfel de oameni să devină tot mai răi, până ce totul ajunge copt pentru judecată.

Călăuze oarbe (vers. 16-24)

În versetele 16-22 Domnul condamnă învăţăturile lor ciudate. Deosebirile pe care le făceau ei între templu şi aurul templului, între altar şi darul de pe el, puteau face într-un mod nechibzuit să fie priviţi cu admiraţie ca şi cum ar avea gânduri foarte superioare; în realitate deosebirile lor erau simple închipuiri şi numai o dovadă a orbirii şi nebuniei lor. Tot aşa şi cu alte lucruri: minuţioşi cu privire la lucruri neînsemnate, multă neglijenţă cu privire la lucrurile însemnate – fie în mod pozitiv, cu privire la lucrurile pe care le practicau, ca în versetul 23, sau negativ, referitor la cele ce refuzau, ca în versetul 24. Într-adevăr, erau orbi, şi acest tip de orbire este de asemenea foarte comun astăzi.

Curăţirea exterioară, de ochii oamenilor (vers. 25-28)

Versetele 25-28 expun o altă caracteristică periculoasă: ei se interesau numai de curăţirile exterioare, ca să apară bine în ochii oamenilor. Ei nu se preocupau de partea dinăuntru care este pentru ochii lui Dumnezeu. Ei erau cu mai multă grijă de întinarea posibilă prin contactul cu lucrurile din afară, şi cu lipsă de grijă în ce priveşte întinarea care venea dinăuntrul lor. Ca rezultat, ei înşişi deveneau centre de întinare pe care n-o dobândeau de la alţii, ci ei o dădeau şi altora. Acesta este un rău foarte subtil, şi să ne rugăm să fim feriţi de orice urmă a lui.

Ucigaşi ai profeţilor lui Dumnezeu (vers. 29-33)

În final, în versetele 29-33 Domnul îi învinuieşte că erau ucigaşi ai profeţilor lui Dumnezeu. Ei zideau morminte pentru profeţii de altădată, pentru că nu simţeau însemnătatea cuvintelor lor, ci erau în adevăr copii ai celor care îi omorâseră. Şi, potrivit principiului din versetul 15, ei se dovedeau a fi de două ori mai răi; ca fii ai acelor ucigaşi; ei umpleau măsura păcatelor părinţilor lor şi sfârşeau fără nicio îndoială în condamnarea gheenei.Acest pasaj ne redă cea mai teribilă învinuire de pe buzele Domnului Isus, din cele ce au fost scrise. El niciodată n-a spus astfel de lucruri vreunui sărman vameş sau păcătos. Aceste cuvinte aspre au fost păstrate pentru făţarnicii religioşi. Har şi adevăr se arătau celor care mărturiseau că sunt păcătoşi. Prezentarea adevărului fără menţionarea harului era rezervată celor făţarnici.

Ierusalimul – casă pustie, fără Isus (vers. 37-39)

Sângele unui lung şir de martiri a ajuns să fie la uşa acelei generaţii; şi acum pentru ultima dată Ierusalimul avea ocazia să-şi găsească refugiul sub aripile lui Iahve, care era printre ei în Persoana lui Isus. Deseori El ar fi dorit să-i adăpostească, aşa cum mărturisesc Psalmii, şi deseori Isus a dorit să-i adune în timpul când a trăit printre ei; dar ei n-au vrut. Ca urmare, casa frumoasă din Ierusalim, altădată recunoscută de Iahve, acum nu mai era recunoscută. Ea era numai casa lor şi era pustie. Şi El, care ar fi umplut-o, acum pleca din ea, ca să nu mai fie văzut până ce ei vor zice: „Binecuvântat este Cel care vine în Numele Domnului.“ Ei nu vor spune aceste cuvinte, aşa cum arată Psalmul 118, până ce va sosi ziua „pe care Domnul a făcut-o“, când „piatra pe care au lepădat-o ziditorii devine cap de unghi.“

Semnele sfârşitului veacului; începutul durerilor (vers. 1-13)

Tot ce am citit, începând cu capitolul 21.23, a avut loc în curtea templului. Acum, în capitolul 24.1, Domnul Isus pleca de acolo şi ucenicii doreau să-I atragă atenţia la unele clădiri măreţe – şi aceasta a adus din partea Lui prezicerea că toate vor fi dărâmate până la temeilie. Aceasta i-a făcut să întrebe de timpul când se vor împlini cele spuse de El, pe care ei le-au pus în legătură cu sfârşitul veacului. Cele dintâi cuvinte din răspunsul Lui arată că precizerile Lui sunt ca să ne înştiinţeze şi să ne pregătească, şi nu numai să ne satisfacă oarecum curiozitatea sau chiar şi dorinţa noastră după o cunoaştere adevărată. Avem nevoie să luăm seama la noi înşine.Sunt prezişi Christoşi mincinoşi, împreună cu războaie şi veşti de războaie, dar acestea nu vor indica sfârşitul. Vor fi foamete, cutremure de pământ, la fel şi războaie, dar acestea vor fi numai începutul durerilor. Împreună cu acestea vor fi persecuţii şi unii ucenici vor fi martiri; va fi apostazie a unora care au mărturisit că erau ucenici, se vor ridica profeţi mincinoşi, fărădelegea se va înmulţi şi mulţi vor da înapoi în inima lor. Într-un timp ca acesta, cei adevăraţi se vor arăta răbdători până la sfârşit, când salvarea va veni la ei. Mai mult, tot timpul Dumnezeu Îşi va menţine martorii Săi prin toate naţiunile, şi când toate acestea se vor împlini, va veni sfârşitul.De trei ori în aceste versete Domnul vorbeşte despre „sfârşit“ şi în fiecare caz El Se referă la sfârşitul veacului, aşa cum Îl întrebaseră ucenicii. Pentru adevăraţii Săi ucenici, caracterizaşi de răbdare, sfârşitul le va aduce salvare. El subliniază întâi acest fapt, înainte de a spune că aceasta va aduce judecata pentru duşmanii Săi.

Evanghelia aceasta a împărăţiei (vers. 14)

Să notăm că este vorba de „evanghelia aceasta a împărăţiei“, care trebuie să fie predicată în toată lumea înainte de a veni sfârşitul; ea este evanghelia pe care Domnul Însuşi o predicase – cap. 4.23; 9.35 – care anunţa împărăţia ca fiind la uşile lor. Evanghelia pe care o predicăm astăzi – vezi 1 Corinteni 15.1-14 – nu putea fi vestită în caracteristica pe care o are ea înainte de moartea şi învierea lui Cristos.

Urâciunea pustiirii (vers. 15-20)

La timpul sfârşitului urâciunea pustiirii, despre care se vorbeşte în Daniel 12.11, va fi în locul sfânt; şi este vorba de Ierusalim, cum arată versetul 16. Evident, va fi din nou un templu cu locul lui sfânt în timpul sfârşitului, ca să fie pângărit de idolatria celei mai mari urâciuni. În acel timp se va împlini profeţia din capitolul 12.43-45: duhul necurat al idolatriei va intra în popor cu o putere de şapte ori mai mare. Şi cei mai mulţi dintre ei vor accepta urâciunea care va sta în locul sfânt – foarte probabil „chipul fiarei“ despre care se vorbeşte în Apocalipsa 13.14, 15. Din cauza acestei pustiirii a fărădelegii ajunsă la culme va cădea peste ei cârmuirea lui Dumnezeu.Această venire a urâciunii va fi un semnal pentru cei credincioşi că necazul cel mare a început, şi că scăparea lor este în fuga din Ierusalim şi din Iudeea, unde cuptorul necazului va fi cel mai fierbinte. Domnul vorbea ucenicilor Săi, care în acel moment erau nişte israeliţi credincioşi care Îl înconjurau pe Mesia al lor pe pământ, deşi pentru timpul de acum ei aveau să fie ziditi în temelia Adunării care avea să fie. De aceea în acel moment ei nu reprezentau Adunarea, ci rămăşiţa credincioasă a lui Israel, care încă observa cu grijă legea sabatului (versetul 20), şi unii dintre ei locuiau în Iudeea. A fugi îndată va fi partea lor. Aceasta este în armonie cu ce se prezintă simbolic în Apocalipsa 12.6.

Necazul cel mare (vers. 21.22)

Necazul cel mare este cu totul fără precedent şi niciodată nu va putea fi ceva egal cu el, va întrece orice. Aceasta o precizează Domnul în versetul 21; şi motivul pentru care este aşa, pe care cartea Apocalipsa ni-l arată, va fi un timp de trimitere a mâniei din ceruri – vărsarea potirelor de judecată. Va fi nu numai cazul unor oameni chinuind alţi oameni, sau al unei naţiuni lovind altă naţiune, aşa cum vedem atât de izbitor astăzi, ci va fi pedeapsa lui Dumnezeu lovind naţiunile, în timp ce face o socoteală cu ele. Mânia lui Dumnezeu este „descoperită din cer“ (Rom. 1.18), deşi încă nu executată, şi, în ce priveşte naţiunile, ea va cădea în acest timp. Naţiuni ca acestea se găsesc numai în lumea aceasta; ele nu există dincolo de mormânt, deşi tot oamenii le compun.Vor fi suflete alese pe pământ în timpul necazului celui mare şi pentru ele se vor scurta zilele, aşa cum ne spune versetul 22; aşa cum se spune în Romani 9.28, Domnul „va scurta lucrarea... pe pământ“, şi aceasta, pentru ca o rămăşiţă să fie salvată. Astăzi Dumnezeu arată îndurare prin evanghelie, şi El a făcut o foarte îndelungată lucrare timp de douăzeci de veacuri; când El Îşi va arăta mânia, aceasta se va face repede, scurtând-o în dreptatea Sa. Un timp scurt de trei ani şi jumătate va fi totul, aşa cum arată alte scripturi. În felul acesta bunătatea lui Dumnezeu se va arăta şi în îndurare şi în mânie.

Semne şi minuni de la diavolul (vers. 23-25)

În timpul acela diavolul va ştii foarte bine că venirea lui Hristos va avea loc foarte curând; de aceea el va produce confuzii, ridicând oameni înşelători pe care îi va dărui cu puteri supranaturale, sperând să înşele pe cei aleşi care aşteaptă toate de la Domnul. Versetul 24 spune clar că nu toate semnele miraculoase sunt de la Dumnezeu. Ele sunt de două feluri: divine şi diabolice. În cele divine este o manifestare a caracterului divin în har şi în putere; cele de la diavolul pot fi deseori potrivite firii păcătoase sau înspăimântătoare sau atractive pentru oamenii neîntorşi la Dumnezeu. Cei de astăzi care au dorinţe aprinse pentru ce este miraculos să aibă mare grijă ca nu cumva să fie înşelaţi.

Fiul Omului venind pe norii cerului (vers. 26-30)

Venirea adevăratului Hristos al lui Dumnezeu va fi marcată de cea mai mare publicitate posibilă, ca fulgerul. Nimeni nu va avea nevoie să se ducă într-un deşert îndepărtat sau într-o cameră secretă pentru a-L vedea. Întocmai cum vulturii se află oriunde este cadavrul, aşa va fi El în judecată oriunde se află oameni stricându-se în putrefacţia şi epidemia păcatului.Necazul cel mare va fi urmat de încetarea şi răsturnarea puterilor existente, atât în cer cât şi pe pământ, şi atunci Fiul Omului Se va arăta în gloria Sa. De două ori spusese Domnul mai înainte despre „semnul profetului Iona“ (12.39, 40; 16.4), că Fiul Omului va fi trei zile în mormânt. Aici avem semnul Fiului Omului în cer – semnul că în sfârşit Dumnezeu este gata să-Şi declare drepturile pe acest pământ rebel şi să le aplice prin Omul planului şi alegerii Sale. Acestea sunt două semne mari. Cine va putea spune care din ele este mai mare? Amândoi sunt tot atât de mari la timpul lor, şi ele ne recomandă închinare, adorare.

Strângerea celor aleşi de pe pământ pentru binecuvântarea mileniului (vers. 31)

După ce Se va arăta în gloria Sa, El îi va aduna împreună pe aleşii Săi, pe acei pentru care zilele necazului celui mare vor fi fost scurtate. Această strângere va fi îndeplinită prin slujirea îngerilor şi semnalizată cu un mare sunet de trâmbiţă; va fi împlinirea sărbătorii trâmbiţelor (Levitic 23.24, 25), întocmai cum Paştele fusese împlinit prin moartea lui Hristos, iar Cincizecimea prin darul Duhului şi formarea Adunării. Această strângere a celor aleşi este în vederea binecuvântării mileniale; nu este nicio menţiune de vreo răpire în cer, sau chiar de înviere, pentru că aici este vorba de strângerea împreună a unor oameni vii de pe pământ. În capitolul 16 Domnul descoperise că El va zidi Adunarea Sa, însă chemarea şi destinul ei ceresc nu fuseseră descoperite; de aceea nu trebuie să punem Adunarea în versetul 31.

Parabola smochinului; învierea naţională; generaţia necredincioasă (vers. 32-35)

Cu versetul 32 se începe o serie de parabole şi de cuvinte cu caracter de parabolă. Smochinul este o parabolă a iudeului; şi când vedem o înviere a vieţii naţionale cu acest popor, ştim că vara este aproape, dar până ce toate lucrurile se împlinesc şi vine acest timp, „generaţia aceast“ nu va trece. Domnul a vorbit de multe ori despre această generaţie – vezi 11.16; 12.39, 45; 16.4. Este o generaţie foarte veche şi care se menţine, pentru că Moise a vorbit despre ea în Deuteronom 32.5 şi 20: „sunt o generaţie stricată, fii în care nu este credinţă“. Generaţia necredincioasă îşi va afla soarta când va veni Domnul Isus, nu mai înainte. Ei vor trece, dar cuvintele lui Hristos vor rămâne.

Ziua şi ceasul necunoscute (vers. 36-41)

Timpul exact al venirii Sale este un secret cunoscut numai de Tatăl, care a aşezat timpurile sau vremurile sub propria Sa autoritate (Fapte 1.7); şi pentru că aşa stau lucrurile, timpul acela va veni ca o supriză totală pentru o lume nepăsătoare. Va fi întocmai ca în zilele lui Noe: oamenii ocupaţi în totul cu plăcerile lor, până ce judecata a căzut peste ei. Atunci va avea loc o despărţire între oameni. Se vor împlini cele spuse în Ţefania 3.11-13, cei nelegiuiţi vor fi luaţi de judecată; cei necăjiţi şi săracii poporului care se vor încrede în Numele Domnului vor fi lăsaţi pentru binecuvântările mileniului – şi aceştia sunt „rămăşiţa lui Israel“.

Îndemn la veghere şi slujire cu credincioţie (vers. 42-51)

Ajunşi la versetul 42, din nou vedem cum Domnul a folosit aceste realităţi profetice ca să Se refere la purtarea ucenicilor Săi. Pentru că ei nu ştiau ceasul, trebuiau să fie veghetori şi credincioşi în slujirea lor. Robul căruia i s-a încredinţat o sarcină trebuie să-şi îndeplinească răspunderea. Făcând aşa, va fi binecuvântat şi răsplătit. Pe de altă parte, este posibil pentru oameni să ia locul de robi şi totuşi să fie răi. Aceştia nu vor ţine seama de răspunderea pe care o are un rob şi vor începe să bată pe cei care sunt împreună – robi, spunând în inimile lor: „Stăpânul meu întârzie să vină!“ Acesta este întotdeauna gândul lumii. Ei ascultă cele despre profeţie şi apoi spun: „Viziunea pe care o vede el este pentru multe zile de acum înainte şi profeţeşte pentru timpuri îndepărtate“ (Ezechiel 12.27). Adevăratul rob caută să fie pregătit pentru venirea apropiată a Domnului şi îngrijeşte de interesele Lui în timp ce aşteaptă.Versetele 50-51 arată că „robul rău“ nu este un om care să fi căzut grav şi totuşi în adâncul sufletului lui să fie un rob adevărat, ci un om în întregime fals. Stăpânul lui îl va judeca şi îi va rândui partea cu cei făţarnici, pentru că este un făţarnic. Are parte de judecata celor care sunt asemenea lui. Când cel făţarnic este dat pe faţă şi judecat, este plângere şi scrâşnire de dinţi.

Parabola celor zece fecioare; împărăţia cerurilor, noţiune mai largă decât Adunarea

Parabola celor zece fecioare deschide acest capitol. Lumea prezintă o scenă foarte încurcată în orice direcţie. Venirea Domnului va aduce o clarificare în toate. Am văzut aceasta în parabola grâului şi neghinei şi în cea a năvodului aruncat în mare, în capitolul 13, şi din nou în versetele de la sfârşitul capitolului 24. Acelaşi mare fapt îl întâlnim din nou în această asemănare a împărăţiei cerurilor. Domnul menţionase Adunarea mai înainte, însă aici El nu spune: „Atunci Adunarea se va asemăna...“, ci „împărăţia cerurilor“, care este o noţiune mai largă, deşi o

include şi pe ea. De aceea cele „zece fecioare“ nu reprezintă Adunarea într-un mod distinctiv, deşi ea este inclusă în scopul parabolei.De aceea este desigur corect să aplicăm această parabolă şi sfinţilor din timpul de acum – nouă înşine. Fecioarele „au ieşit“ să întâmpine mirele, şi noi am fost chemaţi afară din lume ca să aşteptăm pe Domnul. A intervenit o perioadă de uitare şi de adormire în istoria Adunării. Un strigăt plin de entuziasm cu privire la venirea Domnului a răsunat, un strigăt care spunea: „Ieşiţi-I în întâmpinare!“ adică reveniţi la poziţia voastră de la început, ca popor chemat afară. Atât timp cât era adormire, era puţină sau nu era deloc deosebire între cel adevărat şi cel fals; dar îndată ce s-au trezit şi s-au întors la locul lor original, deosebirea s-a arătat şi cele care nu aveau untdelemn au fost date pe faţă. Untdelemnul Îl reprezintă pe Duhul Sfânt şi „dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, nu este al Lui“ (Romani 8.9).Parabola aceasta a fost forţată de unii ca să suporte ideea că numai credincioşii devotaţi, foarte treji, Îl vor întâmpina pe Domnul când va veni, iar acei credincioşi cu mai puţin „merit“ vor fi penalizaţi. Aceasta este o greşeală. Ceea ce vrea să spună această parabolă este: în ce fel venirea Domnului va face o separare completă între cei care sunt cu adevărat credincioşi şi cei care nu sunt. În această parabolă vedem despărţirea făcută între ceea ce este real şi ce este fals în sfera mărturiei; iar pecetea Duhului o are numai aceia care sunt în adevăr ai lui Hristos. Închiderea uşii a pecetluit respingerea celor falşi. “Fecioarele nebune“ nu reprezintă credincioşi care au dat înapoi, care altădată au cunoscut pe Domnul şi au fost cunoscuţi de El. Cuvântul nu este: „Altădară vă cunoşteam, dar acum nu vă mai cunosc“, ci „Niciodată nu v-am cunsocut“. Acum Domnul cunoaşte pe cei care sunt ai Săi, dar aceştia Îi erau străini.

Unele rezultate ale aşteptării venirii Lui (vers. 13)

În versetul 13 Domnul aplică parabola aceasta ucenicilor Săi, şi nouă. Nu ştim timpul venirii Fiului Omului, şi trebuie să veghem. În felul acesta, El face ca învăţătura Sa profetică să lucreze asupra caracterului şi purtării noastre. El nu ne dă lumină cu privire la ceea ce va fi, numai ca să ne informeze minţile şi să ne satisfacă dorinţele. De aceea, dându-ne îndemnul de a veghea, El continuă în restul capitolului acesta să arate cum venirea Sa ne va influenţa ca robi ai Săi, şi în mod deosbit în ce fel va atinge lumea. Clarificarea pe care ea o va aduce va fi completă.

Parabola talanţilor (vers. 14-30)

Parabola robilor şi a talanţilor este introdusă ca să întărească îndemnul la veghere dat în versetul 13; şi ea ne arată cum venirea Fiului Omului va pune la probă pe toţi care iau acest loc de a fi robi ai Săi, şi va duce la aruncarea afară a tot ce nu este real. Este un gând întocmit ca să ne trezească pe toţi, că în timpul absenţei Sale Domnul a încredinţat „bunurile“ Sale celor ai Săi. Interesele Lui au fost puse în mâinile noastre şi nu putem evita punctul principal al parabolei, spunând: „Eu nu am un dar special şi de aceea ea nu mi se aplică şi mie.“

Deosebire între daruri şi puterea fiecăruia

Stăpânul a dat bunurile sale robilor săi, „fiecăruia“ dintre ei, şi a făcut deosebirea necesară de a aprecia capacitatea fiecăruia; şi în felul acesta el a rânduit „fiecăruia după puterea lui“. Putem face deci deosebire între darurile care ni se încredinţează şi capacitatea sau îndemânarea pe care o avem, amintindu-ne întotdeauna că Domnul aranjează relaţia dintre aceste două lucruri. Abilităţile noastre ne vor adăposti puterile naturale şi spirituale, iar dacă ele nu sunt destul de mari pentru cinci talanţi sau pentru doi, ar putea fi o povară pentru noi. Dacă va fi aşa, Domnul ne cunoaşte situaţia şi ne dă numai unul. Putem face legătură cu darurile despre care este vorba în Romani 12.6-15, care au un astfel de caracter încât să se potrivească pentru toţi cei credincioşi. Oricum ar fi darul primit, mare sau mic, lucrul important este să-l folosin cu toată puterea noastră.

Contrast între adevăraţii robi şi cei care nu-L cunosc pe Domnul

Aceeaşi hărnicie s-a arătat de robii care primiseră cei cinci talenţi şi cei doi talanţi. Fiecare a reuşit să dubleze ceea ce i se încredinţase, şi când Stăpânul lor S-a întors S-a întors, amândoi au avut parte egală în aprobarea şi răsplata Lui. Este de notat din nou că în această parabolă contrastul este nu între mai multă sau mai puţină credincioşie şi hărnicie, care ar caracteriza pe robii adevăraţi, ci între cei care erau robi reali, deşi măsura abilităţii lor era deosebită, şi acela care nu era deloc un adevărat rob. Cel care primise un talent l-a ascuns în pământ, în loc să-l folosească pentru interesul stăpânului; şi a făcut acest lucru pentru că nu avea o cunoaştere reală a stăpânului său. Pretindea că îl cunoştea, că era un om aspru, care seceră de unde n-a semănat, de care să te temi. Stăpânul lui l-a primit pe baza cunoaşterii pe care el pretindea că o are, şi i-a arătat că dezvinovăţirea lui doar i-a agravat vina, pentru că dacă el ar fi fost un om aspru, acesta i-ar fi fost un motiv în plus pentru folosirea cu toată seriozitatea a talentului care i s-a încredinţat.În realitate stăpânul nu era nicidecum un om aspru, aşa cum mărturisea tratamentul lui faţă de robii care fuseseră buni şi credincioşi. De fapt, robul acesta nu avea o cunoaştere adevărată a stăpânului său, nicio legătură adevărată cu el. Ca rezultat, el a pierdut tot ce i se încredinţase şi a fost aruncat în întunericul de afară, unde este plânsul şi scrâşnirea dinţilor, aşa cum se arată şi despre robul necredincios de la sfârşitul capitolului dinainte (12.51).În parabola asemănătoare din Luca 19 (vers. 12-26), deosebirea este făcută între nişte robi cu nivelul lor de zel şi credincioşie, şi ei sunt răsplătiţi. Robul care avea o singură mină suferă o pierdere, dar nu este aruncat în întunericul de afară. Este bine să notăm că în amândouă cazurile greşeala se vede la acela căruia i se încredinţase cel mai puţin. Dacă ne cercetăm inimile, vom recunoaşte că dacă suntem capabili numai de lucruri mici, tendinţa noastră este să nu facem nimic. Desigur, Domnul va răsplăti pe robul care, deşi are o mică îndemânare, face lucrurile mici cu zel şi credincioşie.

Judecata pe pământ – potrivit faptelor (vers. 31-45)

Paragraful cu care se termină acest capitol (vers. 31-46) nu este introdus ca o parabolă. Parabolele au început cu versetul 32 din capitolul 24, şi acum ele fiind terminate, versetul 31 reia firul istorisirii profetice din 24.31. Când va veni, Fiul Omului nu numai că va aduna împreună pe cei aleşi ai Săi, dar El va chema pentru judecată naţiunile înaintea Sa, ca să fie o clarificare chiar pe pământ cu privire la ce este bine şi rău. Toate naţiunile vor fi adunate înaintea Lui, şi scena aceasta are loc pe pământ. În sesiunea judecăţii de la urmă, când pământul şi cerul vor fugi dinaintea Lui, cum este profeţit în Apocalipsa 20.11, nu va mai apare nicio naţiune; vor fi numai „cei morţi, mari şi mici“, pentru că în moarte dispare orice deosebire naţională.Alte scripturi ne vorbesc despre judecăţi care vor fi făcute de Hristos în persoană, când la Armaghedon vor fi distruse armatele puternice ale împăraţilor pământului. Aceste judecăţi totuşi încă vor lăsa mulţimi de necombatanţi, şi toţi aceştia trebuie să treacă pe dinaintea cercetării Fiului Omului, pentru că numai El poate face deosebire şi poate clarifica toate cu o înţelepciune fără greşeală. El va face aceasta ca un păstor care desparte oile de capre; şi rezultatele date de judecata Lui vor fi eterne, tot aşa cum va fi la judecata dinaintea marelui tron alb. Şi aici, ca şi acolo, oamenii vor fi judecaţi după faptele lor.Adevărata stare a fiecărei inimi este cunoscută lui Dumnezeu, cu totul separată de fapte; totuşi, când se face judecata publică, ea este întotdeauna potrivit faptelor, deoarece ele indică simplu şi fără greşeală care este starea omului, şi în felul acesta dreptatea judecăţii divine este arătată tuturor celor care o privesc.

„Fraţii Mei“: ucenici Săi din ultimele zile

Aceşti trimişi pe care Împăratul îi recunoaşte ca „fraţi ai Mei“ veniseră ca reprezentanţi ai Săi, şi tratamentul pe care l-au primit era diferit, potrivit cu felul de a-L vedea pe Fiul Omului. Cei care au crezut în El se identificau cu trimişii Lui şi i-au ajutat în timpul când erau respinşi şi trataţi rău; cei care n-au crezut în El, nu le-au dat nicio atenţie. Cei care avuseseră credinţă au arătat-o prin faptele lor. Cei care nu avuseseră credinţă, de asemenea s-au arătat cine erau prin faptele lor.Notaţi faptul că Împăratul nu-i învinuieşte pe cei condamnaţi de persecuţie sau de punerea în închisoare a slujitorilor Săi, ci numai de faptul că i-au ignorat – tratându-i cu indiferenţă. Aceasta se potriveşte cu marea întrebare din Evrei 2: „Cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători faţă de o mântuire aşa de mare?“ În ziua aceea se va vedea cum, dacă oamenii tratează pe Hristos cu nepăsare, neţinând seama de slujitorii Săi, vor ajunge sub condamnarea eternă.Cine sunt „aceşti fraţi ai Mei?“ Dacă ţinem seama de întreaga cuvântare profetică, în care aceasta este partea de încheiere, răspunsul nu este dificil. La începutul discursului Său, Domnul S-a adresat ucenicilor Săi şi le-a spus cum vor fi urâţi, necăjiţi şi trădaţi, dar sfârşitul va veni numai când „evanghelia împărăţiei“ va fi fost predicată ca mărturie pentru toate naţiunile, şi acei care vor răbda până la sfârşit vor fi mântuiţi. El vorbea ca şi cum ucenicii dinaintea Lui ar fi prezenţi la timpul sfârşitului, pentru că El vedea în ei pe cei pe care îi reprezentau. „Fraţii“ de la sfârşitul cuvântării sunt ucenicii din ultimele zile, care erau reprezentaţi de ucenicii din cele dintâi zile, cărora le vorbea Domnul. Deşi aceştia au fost peste puţin timp botezaţi de Duhul într-un singur trup, care este Adunarea, aşa cum se istoriseşte în Fapte 2, ei erau în acel moment, simplu, o rămăşiţă a lui Israel cărora li S-a descoperit Mesia în Isus, şi ei s-au ataşat de El. El reprezentau o rămăşiţă asemănătoare a lui Israel care în zilele din urmă vor avea ochii deschişi şi vor relua firul întrerupt al „evangheliei împărăţiei“ – întrerupt când Hristos a fost respins pe pământ şi înălţat la cer, şi reînnoit înainte de a veni El din nou pe pământ ca să împărăţească.

Pedeapsa eternă şi viaţa eternă (vers. 46)

În paragraful care închide capitolul 25, sfârşitul a venit. Fiul Omului este Împărat, ucenicii care au răbdat până la sfârşit vor fi mântuiţi, naţiunile sunt judecate, clarificarea binelui şi răului este completă, rezultatul este pedeapsa eternă. De două ori se află cuvântul „etern“. Pedeapsa celor răi şi focul în care se duc sunt eterne; viaţa în care trec cei drepţi este eternă. Antiteza vieţii nu este încetarea existenţei, aşa cum ar fi dacă viaţa ar fi însemnat numai existenţa ca rezultat al scânteii vitale care este în noi; ea este pedeapsa, pentru că viaţa eternă înseamnă întregul domeniu al adevărurilor fericite şi eterne în care cel drept se va mişca în veci. Punctul principal aici nu este că viaţa este în ei, ci faptul că ei au trecut în ea. Cu această notă fericită se sfârşeşte cuvântarea profetică a Domnului.

Ultimele zile ale Domnului pe pământ; ungerea Lui cu mir de către Maria din Betania (vers. 1-13)

Capitolul acesta ne duce înapoi la istorisirea ultimelor câteva zile ale vieţii Domnului pe pământ. Versetele de început ne dau o privire sumară din curtea marelui preot şi aflăm că era plină cu oamenii vicleni care făceau planuri cum să-L omoare. În versetele 6-13 ne întoarcem de la relele cele mai îngrozitoare din societatea sus-pusă ca să privim un act al iubirii şi al devotamentului într-o casă modestă, în care locuiam unii din rămăşiţa credincioasă. Din Ioan 12 înţelegem că femeia acesta era Maria din Betania. Ea I-a uns desigur şi capul, şi picioarele; dar Matei, subliniind caracterul Său împărătesc, menţionez că I-a uns capul, cum se potriveşte unui împărat. Ioan, subliinind Dumnezeirea Sa, ne spune că I-au fost unse picioarele, deşi un mare slujitor ca Ioan Botezătorul nu era vrednic să-I dezlege sandalele.Ucenicii au fost cu totul neînţelegători ai acestei fapte de devotament, privind-o ca o risipă. Nemulţumirea lor a fost instigată de Iuda Iscarioteanul, aşa cum ne arată evanghelia după Ioan, totuşi îi dădea pe faţă cum se gândeau mai întâi la bani şi apoi la cei săraci, în timp ce erau neştiutori şi înconjuraţi de mister cu privire la moartea Sa apropiată. Femeia aceea însă nu se gândea nici la banii, nici la săraci. Hristos îi umplea viziunea, iar El ştia cum să-i interpreteze fapta. Foarte posibil, ea a acţionat mai mult din instinct decât din intelingenţă; dar ea era conştientă că moartea Îl ameninţa acum pe Acela care era obiectul iubirii şi închinării ei, iar Domnul a primit ceea ce a făcut ea, ca fiind pentru înmormântarea Sa. Şi nu numai că El a aprobat-o, dar a şi rânduit ca fapta ei de devotament să fie amintită oriunde se vesteşte evanghelia. Şi aşa a fost.

Violenţa conducătorilor şi corupţia lui Iuda (vers. 14-16)

Devotamentul femeii este în contrastul cel mai puternic posibil cu ura conducătorilor religioşi, despre care s-a spus mai înainte, şi cu trădarea lui Iuda, istorisită în paragraful care urmează. Violenţa îşi ajunsese culmea în conducători – ar fi vrut să-L omoare îndată, fără reţinere. Corupţia îşi ajunsese culmea în Iuda, care după ce însoţise pe Isus trei ani, era dornic să facă un câştig mizerabil de treizeci de arginţi prin trădarea Lui. Un sclav în Iarael era preţuit cu treizeci de sicli de argint, cum ne arată Exod 21.32.

Identificarea trădătorului (vers. 17-25)

Apoi din nou, dacă cel de al doilea paragraf al capitolului (vers. 6-13) ne arată devotamentul unui ucenic al Domnului, cel de al patrulea paragraf (începând cu versetul 17) ne arată grija Domnului pentru ucenicii Săi, şi cum El dorea ca ei să-Şi amintească de El în timpul absenţei Sale.Paştele s-a mâncat în locul ales de Domnul, şi în timpul acesta El l-a identificat pe trădător şi l-a înştiinţat de soarta care îl aştepta. Mergerea Fiului Omului la moarte prin trădare fusese prezisă în Sfintele Scripturi, dar aceasta nu uşurează nivelul gravităţii faptei trădătorului. Faptul că Dumnezeu este atotştiutor şi poate spune mai dinainte faptele oamenilor nu-i eliberează de responsabilitate pentru ceea ce fac. Prin fapta lui, Iuda arăta adevăratul lui eu. Domnul Isus avea să Se descopere pe Sine Însuşi din plin prin moartea Sa.

Instituirea cinei Domnului (vers. 26-29)

Pe când masa de Paşti se apropia de sfârşit, Domnul Isus a instituit cina Sa, ca amintire a trupului Său dat şi a sângelui Său vărsat pentru noi, pentru iertarea păcatelor. În cuvintele din versetele 26-29 nu este niciunul care să precizeze că această instituire trebuie să fie sărbătorită până ce va veni El din nou; pentru aceasta avem să ne îndreptăm spre 1 Corinteni 11. Faptul acesta se poate desprinde din versetul 29, pentru că paharul ne vorbeşte de binecuvântare şi bucurie, şi din acesta Domnul va bea într-un fel nou când va veni împărăţia; între timp, paharul este pentru noi, şi nu pentru El. Astăzi El este caracterizat de răbdare; în ziua împărăţiei El va intra în binecuvântare şi bucurie într-un fel cu totul nou. Până atunci noi avem amintirea morţii Sale, pentru că în ea, trupul şi sângele Lui nu sunt împrepună, ca atunci când El era un Om viu pe pământ, ci sunt separate; pâinea aceasta, trupul Său, şi paharul acesta, sângele Său, au fost date; în felul acesta ele simbolizează moartea Sa.

Înştiinţări, pe drum spre Muntele Măslinilor (vers. 30-35)

Pe calea lor spre Muntele Măslinilor, Domnul le-a spus mai dinainte cum moartea Lui va însemna risipirea lor, aşa cum spusese Scriptura, dar i-a îndreptat spre înviere şi a rânduit un loc de întâlnire în Galileea, unde îi va reuni. Petru, totuşi, plin de încredere în sine, se împotrivea

înştiinţării cu privire la sine, şi de asemenea nu înţelegea faptul şi importanţa învierii. Toţi ucenicii gândeau la fel, deşi nu în aceeaşi măsură ca el.

Ghetsimani; întristare de moarte, dar în comuniune cu Tatăl. Perfecţiunea umanităţii Sale (vers. 36-46)

Ei aveau în curând să fie puşi la probă în Ghetsimani. Acolo Isus a intrat într-o întristare a morţii care era înaintea Lui, dar în întregime în comuniune cu Tatăl Său. Perfecţiunea Persoanei Lui Îl făcea să stea pe loc în faţa suferinţei şi a morţii ca judecată a lui Dumnezeu, totuşi El a acceptat acel pahar din mâna Tatălui. În plus, era de admirat perfecţiunea umanităţii Sale, că dorea înţelegere de la ucenicii Săi aleşi, însă cuvântul profetic se împlinea: „aşteptam compătimire, dar degeaba; şi mângâietori, dar n-am găsit niciunul“ (Psalmul 69.20). Petru şi ceilalţi, care erau atât de siguri că niciodată nu-L vor tăgădui, n-au putut veghea împreună cu El un ceas. Firea lor era prea slabă, dar până acum ei n-o ştiau. Nu ştiau că trădarea lui Iuda chiar atunci se împlinea şi cernerea lor avea să urmeze.Totuşi aşa a fost; şi mai departe în acest capitol vedem contrastul uimitor dintre Hristosul lui Dumnezeu şi a tuturor celorlalţi care într-un fel sau altul veneau în legătură cu El. Toţi îşi dovedeau propriile metehne; El singur este figura senină din centrul acestui tablou.

Făţărnicia unui ucenic fals şi zelul firesc al unuia adevărat (vers. 47-56)

Întâi vine Iuda, trădătorul, ascunzându-şi înşelătoria cu o astfel de făţărnicie încât după douăzeci de secole „sărutul trădătorului“ încă rămâne o expresie proverbială a dezgustului. În limbajul Psalmului 41.9, aici era „prietenul meu apropiat, în care mă încredeam, care mânca pâinea mea, a ridicat călcâiul împotriva mea.“ De aceea Isus i S-a adresat „Prietene“ (tovarăşe), dar i-a pus întrebarea care avea să-l cerceteze: „Pentru ce ai venit?“ Venise să-şi trădeze Stăpânul, ca să câştige cei treizeci de arginţi mizerabili.Făţărnicia dezgustătoare a ucenicului fals este urmată de zelul firesc al unui adevărat, pe care îl ştim că era Petru, cum se spune în evanghelia după Ioan. Omul încrezător în sine doarme când trebuia să vegheze, şi loveşte cu sabia când trebuia să stea liniştit; iar dacă acţiunea lui Îl discredita pe Stăpânul lui, ar fi trebuit să n-o facă. Va veni un timp când „sfinţii“ se vor „bucura în glorie“, când „laudele preaînalte ale lui Dumnezeu“ vor fi „în gura lor, şi o sabie cu două tăişuri în mâna lor, ca să facă răzbunare“ (Psalmul 149.5-7); dar aceasta va fi în timpul celei de a doua veniri a Lui, nu la cea dintâi. Fapta lui Petru era cu totul nepotrivită şi ar fi putut aduce o lovitură de sabie lui însuşi. De asemenea, ea era în întregime în afara oricărei potriviri cu atitudinea Stăpânului său, care avea la dispoziţie puteri irezistibile, şi totuşi a suferit El Însuşi să fie dus ca un miel la măcelărie, aşa cum indicase Scriptura.Când Dumnezeu a vrut să şteargă de sub ceruri cetăţile câmpiei, a trimis numai doi îngeri ca să facă acest lucru. Dacă douăsprezece legiuni ar fi fost trimise asupra lumii răzvrătite, ce s-ar fi întâmplat? Rugăciunea care i-ar fi trimis n-a fost rostită, iar lovitura lui Petru, care era mai mult pentru sine decât pentru Domnul, era absurdă. Când suntem mulţumiţi să suferim pentru că suntem creştini, suntem victorioşi spiritual; când luăm sabia, pierdem lupta spirituală şi în final pierim de sabie. Unul din motivele pentru care Reforma de acum cinci sute de ani s-a oprit pe loc şi şi-a schimbat direcţia a fost că iniţiatorii ei principali au alergat la sabie pentru apărarea ei şi prin aceasta au transformat-o într-o mişcare naţională şi politică, în loc de a fi spirituală.După aceea vedem pe Domnul tratând în linişte mulţimea care, condusă de Iuda, venise să-L aresteze. Le-a spus că era cu totul nepotrivit şi fără raţiune ce făceau. Iar în prezenţa acestei mulţimi, tăria tuturor ucenicilor s-a prăbuşit, L-au părăsit pe Domnul şi au fugit. Aşa sunt chiar şi cei mai buni oameni.

Judecători care caută mărturii mincinoase (vers. 57-68)

Cei care-L prinseseră L-au dus la mai-marii lui Israel, iar aceşti oameni care pretindeau că reprezintă pe Dumnezeu au dat la o parte orice pretenţie că ar fi căutat dreptatea. Nu ni se spune că au fost înşelaţi să accepte mărturii mincinoase, nici că ar fi fost ispitiţi să le primească pentru că era o presiune făcută asupra lor. Nu; se spune că ei „căutau mărturie mincinioasă împotriva lui Isus, ca să-L omoare“. Ei o căutau. A fost vreodată, ne întrebăm, vreo altă judecată pe acest pământ în care judecătorii au început să caute mincinoşi, ca să condamne pe cel acuzat? Aşa a fost aici; şi în prezenţa ei Isus stătea liniştit. Judecata fiind cu totul despărţită de dreptate, El le-a făcut faţă cu o demnitate divină, şi a vorbit numai ca să afirme că El este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu şi de asemenea că El va veni în glorie ca Fiu al Omului.Pentru aceasta L-au condamnat, iar marele preot a călcat legea, sfâşiindu-şi hainele în timp ce Îl condamna, prin aceasta numai condamnându-se pe sine însuşi. Acesta a făcut semnul pentru a se începe iadul de insulte, în mijlocul cărora stătea figura liniştită a Mântuitorului şi Domnului nostru. Strălucirea calmă a prezenţei Lui ne ajută să vedem degradarea întunecată în care căzuseră aceşti oameni.

Petru printre duşmanii Domnului (vers. 69-75)

Mai la urmă, în acest capitol, Petru seceră ce semănase prin încrederea în sine însuşi. Citim în versetul 58 cum Îl urma de departe, acum îl găsim printre duşmanii Domnului şi nefiind în stare să rămână acelaşi. El însuşi dovedeşte că este slab chiar acolo unde crezuse că va fi tare, deoarece impulsivitatea nu este acelaşi lucru cu curajul. Energia firească îl împinsese într-o poziţie în care el niciodată n-ar fi trebuit să fie, şi a căzut. Noi nu putem arunca pietre în el. Mai degrabă să ne rugăm ca, dacă ne vom găsi într-o situaţie asemănătoare, să ni se dăruiască şi o pocăinţă asemănătoare cu cea istorisită în ultimul verset – o pocăinţă care a început îndată ce se terminase căderea.

Vina conducătorilor lui Israel şi a lui Pilat (vers. 1-2)

Scenele de la sfârşitul vieţii Domnului sunt istorisite de Matei într-un fel care subliniază vina din cale-afară a conducătorilor lui Israel. Această trăsătură a fost observată peste tot şi o vedem îndeosebi în capitolul 23. Versetele de la începutul capitolului 27 ne arată că deşi condamnarea Sa oficială avea să vină de la Pilat, totuşi impulsul care Îl ducea spre moartea Sa era de la ei.

Purtarea lui Ana şi a lui Caiafa, mai rea decât a lui Iuda (vers. 3-5)

Continuarea istoriei este întreruptă de un paragraf ca paranteză, care ne dă sfârşitul mizerabil al lui Iuda. Se pare ca şi cum el ar fi aşteptat ca Domnul să scape de adversarii Săi şi să plece din mijlocul lor, aşa cum făcuse altădată; dar acum, văzându-L condamnat, şi El supunându-Se mâinilor lor, lui Iuda v-a părut său şi s-a îngrozit de ce făcuse. El n-a avut o reală „pocăinţă spre mântuirea, de care nu-ţi pare rău“, pentru că aceasta merge mână în mână cu credinţa. Şi credinţa era ceea ce îi lipsea, pentru că dacă ar fi avut-o, s-ar fi întors la Domnul său, cum a făcut Petru care căzuse destul de umilitor. Ochii îi erau deschişi la păcatul lui şi l-a mărturisit, totodată mărturisind şi nevinovăţia lui Isus, totuşi şi-a luat singur viaţa şi a ajuns în mormântul sinucigaşului. Însăşi omul care L-a dat pe Domnul în mâna duşmanilor Săi, a trebuit să mărturisească nevinovăţia Lui. Aşa a rânduit Dumnezeu; şi faptul acesta este foarte izbitor.Chiar numele, Iuda, a devenit un proverb al nelegiuirii, însă Ana şi Caiafa au fost mai răi ca el. Versetul 4 arată acest lucru. Iuda a vândut sânge nevinovat şi ei L-au condamnat. El cel puţin avea ceva simţăminte de părere de rău pentru ce făcuse – îndeajuns să-l ducă la sinucidere. Ei nu aveau nicidecum vreun simţământ. Ce însemna pentru ei sângele nevinovat? Ei nu aveau nicio remuşcare pentru că l-au vărsat, nici nu aveau vreo teamă de Dumnezeu, care

răsplăteşte răul. Ei erau gata „să omoare pe cel nevinovat“, spunând în inimile lor: „Tu nu vei cerceta“ (Psalmul 10.8, 13). Dacă ar fi avut cea mai mică teamă de Dumnezeu, niciodată n-ar fi zis: „Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri“, cum se spune în versetul 25.

Suprema făţărnicie şi împlinirea profeţiei: ogorul olarului (vers. 6-10)

Iuda niciodată n-a profitat de cei treizeci de arginţi. Pervertit şi apoi stăpânit de diavolul, a irosit toate pentru nimic. Acesta este întotdeauna sfârşitul istoriei când oamenii mărunţi încearcă să aibă un câştig cu spiritul enorm de mare al răului. Arginţii erau acum din nou în mâinile preoţilor şi au ajuns pentru ei coroana altor păcate, cu o supremă făţărnicie. Cu mare grijă pentru legi, ei nu puteau pune banii în visterie, pentru că erau preţ de sânge. Dar cine îi făcuse să fie aşa? Chiar ei înşişi! De aceea au împlinit Scriptura, cumpărând ogorul olarului. Fapta lor a devenit publică şi astfel ogorul a primit acest nume. Ironia judecăţii divine de cârmuire poate fi văzută în acest nume, pentru că ţara aceasta a fost un ogor al sângelui şi un loc de înmormântare pentru străini începând din acea zi; şi încă va fi în mare măsură, până în ziua când în sfârşit Răscumpărătorul va veni în Sion.

Condamnarea lui Isus de către Pilat, împotriva dreptăţii şi a visului soţiei (vers. 11-26)

Autorităţile religioase dăduseră pe Isus guvernatorului civil, şi versetele 11-25 ne spun ce se întâmpla înaintea lui. Când era cercetat de Pilat înaintea mulţimii, Domnul Isus a rost doar două cuvinte: „Tu spui“, care în limba noastră însemnează „Da“. El mărturisea deci că era în adevăr Împăratul Iudeilor, care era vina ce i se aducea în prezenţa puterii romane. Cele trei evanghelii sinoptice sunt la fel în această privinţă. Ioan scrie şi despre alte întrebări puse de Pilat şi la care Domnul a răspuns, în judecata din pretoriu, comparativ mai personală, şi spune că Pilat a ieşit de acolo de trei la mulţime. Cât priveşte cercetarea publică, la aceasta Isus n-a răspuns nimic, pentru că în adevăr nu era nimic de răspuns – aşa cum Pilat foarte repede a înţeles, deşi era uimit. El era foarte cunoscător al obiceiurilor viclene ale iudeilor şi mintea lui ageră de om al legii repede a înţeles că invidia era la baza acuzaţiei. Pe de altă parte, el se temea de popor şi vroia să fie în bune relaţii cu el.De aceea Pilat avea o gândire tulburată în mod neobişnuit. A-L condamna pe Isus însemna să-şi calce simţul juridic, de asemenea şi visul soţiei şi a intuiţiei ei. Era în mod evident agitat pentru că încercările lui de a scăpa din încurcătură nu reuşeau. Mulţimea care acuza era agitată de viclenia preoţilor şi a bătrânilor. Singura figură senină în această scenă teribilă este cea a Persoanei învinuite. Îl vedem pe Pilat renunţând practic la funcţia de judecător în acest caz şi aruncând responsabilitatea asupra poporului. Desigur, aceasta nu-l scutea de răspundere, dar încerca să-i pună pe ei sub responsabilitatea totală pentru sângele lui Mesia al lor. În versetul 25 găsim explicarea nenorocirii care a venit peste popor şi care urmăreşte paşii copiilor lor până în ziua de astăzi. Ei mai au de făcut faţă necazului cel mare înainte de a fi restabilite lucrurile potrivit cârmuirii lui Dumnezeu.

În mâna soldaţilor; răstignirea (vers. 27-38)

Baraba a fost eliberat şi Isus condamnat să fie răstignit, şi în versetele următoare (27-37) Îl vedem pe Isus în mâinile ostaşilor romani. Aici vedem batjocură grosolană, brutalitate şi în final actul răstignirii. Pentru a completa umilirea Sa, L-au numărat printre răufăcători, punând un tâlhar la stânga şi altul la dreapta. Nu era dreptate, nici milă, nici înţelegere obişnuită, fie că Se afla în mâinile autorităţii religioase sau civile sau militare. Iudeii şi naţiunile împreună se condamnau pe ei înşişi, condamnându-L pe El.

Batjocorirea din partea tuturor claselor de oameni (vers. 39-44)

Versetele 39-44 ne arată cum toate clasele de oameni erau unite în batjocorirea Lui când murea pe cruce. Criminalii cei mai mari aveau să asculte cuvinte aspre când erau condamnaţi la moarte, dar n-am auzit să fi fost batjocoriţi cu cuvintele cele mai mizerabile şi răutăcioase în agonia morţii lor. Totuşi aşa s-a întâmplat când Acela care era întruparea perfecţiunii, atât divine cât şi umane, era pe cruce. Nu era deosebire decât în felul cuvintelor folosite. „Trecătorii“ erau oameni obişnuiţi care îşi aveau treburile lor. „Preoţii de seamă... cu cărturarii şi cu bătrânii“ formau clasa sus-pusă. „Şi tâlharii... Îi aruncau aceleaşi insulte.“ Ei reprezentau clasa cea mai de jos, a criminalilor; dar şi ei se purtau la fel, în felul lor crud şi vulgar. El era Fiul lui Dumnezeu şi împăratul lui Israel: El Şi-ar fi putut arăta atunci puterea, tot atât de uşor cum o va arăta în judecată în curând. Atunci El Îşi dovedea dragostea divină, rămânând acolo unde Îl puseseră oamenii cu mâini întinate, şi purta judecata păcatului.

Cele trei ceasuri de întuneric: părăsit de Dumnezeu (vers. 45-50)

Matei nu dezvoltă faptul acesta într-un fel doctrinar, însă trece la istorisirea celor trei ceasuri de întuneric, la sfârşitul cărora Cel care suferea a rostit cu glas tare strigătul care fusese scris de Duhul în profeţia de la începutul cuvintelor Psalmului 22, cu o mie de ani mai înainte. Răspunsul la acest strigăt este dat în versetul 3 al psalmului: „Tu eşti Cel Sfânt, Tu, care locuieşti în mijlocul laudelor lui Israel.“ Un Dumnezeu sfânt poate locui în laudele unor oameni păcătoşi, numai dacă ispăşirea s-a împlinit prin puterea judecăţii păcatului. Părăsirea era rezultatul inevitabil al Aceluia care n-a cunoscut păcat şi a fost făcut păcat pentru noi. Cei care priveau n-au înţeles nimic din toate acestea: în adevăr, păreau că nu erau în stare să facă deosebire între Dumnezeu şi Ilie.După aceasta a fost, cum ne spune versetul 50, un strigăt tare, şi El Şi-a dat duhul. Cuvintele din acest strigăt tare ne sunt date în parte în Ioan şi în parte în Luca. Era tare, arătând că puterea Sa nu era slăbită, şi în felul acesta dăruirea duhului Său era actul Său de bunăvoie. Moartea Lui a fost supranaturată şi de îndată a fost urmată de semne supranaturale, indicând semnificaţia şi puterea ei.

Perdeaua ruptă, cutremurul, învierea unor trupuri (vers. 51-54)

Cel dintâi din aceste acte ale lui Dumnezeu a atins perdeaua templului, care era o imagine a trupului Său, aşa cum ne spune versetul 10. Sub lege „calea către cele sfinte nu era încă arătată“ (Evrei 9.8); dar acum ea este arătată, pentru că moartea lui Hristos este baza apropierii noastre de Dumnezeu. Al doilea act a atins creaţia materială, pentru că pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despicat şi mormintele s-au deschis. Al treilea a atins trupurile adormite ale sfinţilor, şi după învierea Lui ei au înviat şi au apărut multora în Ierusalim. O mărturie întreită a fost dată astfel în felul cel mai izbitor. Cea dintâi se referea la prezenţa lui Dumnezeu, dar a avut loc în tipul perdelei, care a fost văzută numai de ochii preoţilor. A doua, în domeniul naturii, trebuia să fie văzută de oricine. A treia, fără îndoială, era numai pentru ochii sfinţilor. Pe lângă aceste semne, mai înainte se întunecase soarele.Era o mărturie vastă prin minunea acelui ceas, totuşi nu citim despre cineva că ar fi fost impresionat, în afară de centurinul care era de pază şi de cei care erau cu el. În inima lui s-a lucrat convingerea că acolo era Fiul lui Dumnezeu – chiar lucrul pe care poporul Său îl tăgăduia, şi încă îl tăgăduieşte.

Un om bogat, cu un mormânt nou (vers. 55-61)

Aşa cum se întâmplă deseori, când bărbaţii ajung lipsiţi de curaj şi devotament, femeile le împlinesc lipsa. Ucenicii au dispărut, însă multe femei rămâneau în jurul scenei, deşi privind de departe. Totuşi, un bărbat a înaintat şi a avut curajul să se identifice pe sine cu Hristos cel mort, cerând lui Pilat trupul Lui, şi el era unul neaşteptat. El era ucenic al lui Isus, dar până atunci pe ascuns, aşa cum ni se spune în evanghelia după Ioan. Aici era cel bogat cu un mormânt nou, şi el a lucrat în aşa fel încât s-a împlinit Isaia 53.9. Nu ştim nimic altceva despre Iosif din Arimateea, decât numai acest lucru. Dumnezeu nu este lipsit niciodată de a avea un slujitor al voii Sale, care să aducă la îndeplinire Cuvântul Său. Iosif s-a născut în lume ca să împlinească aceste scurte cuvinte profetice, şi în felul acesta, deşi oamenii I-au rânduit mormântul cu cel rău, El a fost cu cel bogat în moartea Lui.

Mormântul păzit de ostaşi (vers. 62-66)

Femeile care fuseseră martore a morţii şi a înmormântării Sale se distingeau prin devotamentul lor, nu prin priceperea lor. Iar cei mai aprigi duşmani ai Lui şi-au amintit că El spusese că va învia dintre ceo morţi. Ura lor le-a trezit memoria şi mintea şi s-au dus la Pilat cu o cerere ca să se ia o precauţie specială. Ei tăgăduiau realizările Lui în viaţă, privindu-Le ca înşelăciunea „cea dintâi“. Se temeau ca nu cumva dacă se va spune că El a înviat, aceasta ar avea rezultate mai importante. În gândul lor, înşelăciunea cea din urmă va fi mai rea decât cea dintâi. Ar însemna în mod inevitabil îndreptăţirea Lui şi condamnarea lor, aşa cum îşi dădeau seama foarte bine.Ca şi cu Iosif, aşa şi cu aceşti oameni Pilat a fost de acord. Li s-a împlinit cererea: a pus paza soldaţilor, dar se pare că era o oarecare ironie în cuvintele lui: „asiguraţi-o aşa cum ştiţi“. Ei au făcut tot ce au putut, şi ca rezultat n-au împlinit nimic decât punând faptul învierii Lui dincolo de orice îndoială responsabilă când El a înviat şi aranjamanetele lor bine alcătuite au fost cu totul date la o parte. Dumnezeu a întors înţelepciunea lor în nebunie şi a făcut ca planul lor să servească propriului Său scop şi să-l răstoarne pe al lor.

Vizita la mormânt a celor două femei (vers. 1)

Versetul 1 din acest capitol ne spune că acele două femei cu numele Maria, care priviseră înmormântarea Lui, erau înapoi la mormânt îndată ce ziua sabatului se terminase. Ele au venit „în sabat, pe când se înserase spre ziua întâi a săptămânii.“ Ziua, potrivit socotelilor iudeilor, se termina la apusul soarelui; şi devotamentul lor era atât de mare încât îndată ce sabatul se termina, s-au dus să viziteze mormântul.Nu este uşor să pui împreună detaliile care ni s-au dat de cei patru evanghelişti, pentru a forma o singură istorie, dar se pare că aceste două femei au făcut aici o vizită specială, şi apoi s-au reîntors în revărsatul zorilor cu Salome şi poate şi altele, aducând miresme pentru îmbălsămare. Marcu şi Luca ne spun despre acest lucru, şi putem socoti că versetul 5 din acest capitol se referă la cea de a doua ocazie, încât ceea ce este scris în versetele 2-4 a avut loc între cele două vizite. Oricum, este clar că Hristos a înviat pe când răsărea soarele, în cea dintâi zi a săptămânii.

Învierea lui Isus – arătarea puterii lui Dumnezeu (vers. 2-7)

Un cutremur a dat semnalul morţii Lui, şi un mare cutremur, deşi poate local, pentru că este pus în legătură cu coborârea îngerului Domnului, a vestit învierea Sa. Autorităţile pământului pecetluiseră mormântul, dar o autoritate incomparabil mai mare a rupt pecetea şi a dat la o parte piatra. La prezenţa lui, paznicii au tremurat şi au fost loviţi de o stare de inconştienţă asemănătoare morţii. Mormântul pecetluit era provocarea obrăzniciei omului. Dumnezeu le-a acceptat provocarea, le-a zdrobit puterea şi a făcut ca reprezentanţii omului să-şi dea seama de nimicnicia lor. Domnul Isus a înviat prin puterea lui Dumnezeu, iar mormântul a fost deschis ca oamenii să poată vedea că fără nicio îndoială El nu mai era acolo. Îngerul nu numai că a răsturnat piatra, dar s-a aşezat deasupra ei, ca o pecete pe ea în noua ei poziţie, ca nimeni să n-o poată pune înapoi, până ce un număr suficient de martori aveau să vadă mormântul gol.Matei ne spune de un înger şezând deasupra pietrei. Marcu ne spune de unul şezând în partea dreaptă dar înăuntrul mormântului. Luca şi Ioan vorbesc amândoi de doi îngeri. Totuşi ei toţi ne arată că deşi femeile se temeau în prezenţa îngerilor, ele n-au fost lovite cum au fost paznicii. Ele Îl căutau pe Isus cel răstignit, de aceea „nu vă temeţi“ a fost cuvântul pentru ele. Le-a spus că El a înviat şi au fost invitate să vadă locul unde fusese pus trupul Lui şi unde, aşa cum înţelegem din instorisirea lui Ioan, fâşiile de pânză pe jos, înfăşurate într-un loc, dar din care trupul sfânt plecase. Oricine avea doar să vadă locul unde fusese pus, ca să fie convins că trupul nu fusese sustras sau furat. Un act supranatural avusese loc; şi ele aveau să se ducă la ucenici şi să le spună să-L întâlnească în Galileea.

Arătarea Domnului înviat; la picioarele Lui, în închinare (vers. 8-10)

Deşi pline de emoţii opuse, de teamă şi de bucurie, femeile au primit cu credinţă cuvântul îngerului şi, ascultătoare, au plecat. Ascultarea credinţei a fost repede răsplătită de arătarea Domnului Însuşi înviat, şi aceasta le-a adus la picioarele Lui, în închinare. Şi ele au fost trimise de Domnul să dea de veste „fraţilor Mei“, nu numai de înger. Cu ocazia celei din urmă cine, Domnul rânduise Galileea ca locul de întâlnire, şi El le confirmă şi lor lucrul acesta.

Întunericul necredinţei; bani pentru ostaşii care fuseseră martori ai învierii (vers. 11-15)

Paragraful versetelor 11-15 ne dă un contrast izbitor. Trecem din scena strălucitoare a învierii cu bucurie, credinţă, închinare şi mărturie, la întunericul adânc al necredinţei cu ură, complot, mită şi corupţie, care duc la o minciună atât de evidentă încât intenţia ei păcătoasă se putea observa foarte uşor. Dacă ei dormeau, cum ar fi putut şti ce se întâmpla? Banii şi iubirea lor stăteau la rădăcina acestui rău. Ostaşii au fost mituiţi, şi am putea presupune că îndeplecarea guvernatorului va fi fost obţinută în acelaşi fel. Nu putea fi ceva care să oprească adevărul că învierea avusese loc! Ei realizau cum se năruia cauza lor, în timp ce a Lui se stabilea, iar diavolul care îi pusese în mişcare realiza acest fapt şi mai repede decât ei. I-au dat numai treizeci de arginţi lui Iuda pentru moartea Lui, dar au dat mult mai muulţi bani ostaşilor, străduindu-se să ascundă faptul învierii Lui.

Întâlnirea Domnului înviat cu ucenicii în Galileea (vers. 16-17)

Evanghelia aceasta se termină cu întâlnirea dintre ucenici şi Domnul lor înviat, în Galileea, şi cu însărcinarea pe care El le-a dat-o. Nu se face nicio menţiune despre arătările Sale felurite în Ierusalim sau despre înălţarea Sa la cer din Betania. În timp ce arăta înainte spre înfiinţarea Adunării, evanghelia aceasta ne schiţa în general tranziţia de la prezentarea împărăţiei în legătură cu Mesia pe pământ, aşa cum a fost prezis de profeţi, la împărăţia cerurilor în forma ei de acum: adică într-o formă tainică, în timp ce Împăratul nu este aici, ci în ceruri. Ierusalimul era locul unde ei aveau să primească Duhul şi să fie botezaţi într-un singur trup, Adunarea, nu după multe zile; Galileea era ţinutul unde se găsea marea majoritate a rămăşiţei creduncioase a lui Israel, care, pentru că L-au primit, au intrat în împărăţie, în timp ce masa poporului au pierdut-o.

Însărcinarea dată rămăşiţei credincioase a lui Israel după ce Adunarea va pleca (vers. 18-19)

În felul acesta Domnul Isus ia din nou legăturile, în înviere, cu rămăşiţa, cei unsprezece ucenici fiind cei mai proeminenţi din ea: şi deşi nu ni se spune despre plecarea Sa în cer, totuşi El îi însărcinează ca şi cum ar vorbi din cer, pentru că toată autoritatea era a Lui, atât în cer cât şi pe pământ. Nu venise încă timpul să fie descoperit pe deplin planul de a a duna dintre naţiuni un popor pentru Numele Său; termenii de aici sunt daţi în mod general. Ei aveau să meargă şi să facă ucenici şi să-i boteze, şi aceasta este însărcinarea care va fi luată de rămăşiţa credincioasă a lui Israel după ce Adunarea va pleca. După cum Israel fusese botezat pentru Moise, conducătorul lor, tot aşa un ucenic urmează să fie botezat pentru Hristos cel înviat, ca unul care vine sub autoritatea Lui, iar botezul trebuie să fie în Numele lui Dumnezeu aşa cum a fost pe deplin revelat. Nu este plural, ci singular – numele, unul singur – pentru că, deşi revelat în trei Persoane, Dumnezeu este Unul.

Toată autoritatea – toate naţiunile – toate cele poruncite – toate zilele (vers. 18-20)

Cuvântul de încheiere este: „Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului“, încât în acest cuvânt de la sfârşit avem „toate“ nu mai puţin decât de patru ori. Domnul nostru înălţat este stăpân pe toată autoritatea în amândouă sferele, încât nu este nimic care să nu poată fi atins de El. Dacă slujitorilor Săi li se împotriveşte ceva, aceasta trebuie să fie cu permisiunea Lui. Toate naţiunile trebuie să fie scopul serviciului lor, şi nu numai în mijlocul lui Israel, de atunci înainte. Cei botezaţi dintre naţiuni trebuie să fie învăţaţi să păzească toate poruncile şi îndrumările Domnului, pentru că slujitorii trebuie să se remarce prin ascultare, şi să-i aducă la ascultare şi pe cei la care vor ajunge. Apoi în toate zilele până la sfârşit ei trebuie să fie siguri de susţinerea şi prezenţa spirituală a Stăpânului lor.Aceasta este însărcinarea cu care se sfârşeşte această evanghelie. Când intrăm în Faptele Apostolilor şi trecem prin epistole, aflăm că vin la lumină schimbări care ne dau însărcinarea deplină a evangheliei pentru ziua de astăzi; totuşi nu pierdem lumina şi beneficiul din ceea ce spune Domnul aici. Noi, de asemenea, mergem la toate naţiunile, botezând în Numele Său. Noi încă trebuie să învăţăm pe alţii cuvântul Domnului. Toată autoritatea este încă a Lui. Prezenţa Sa va fi cu noi în toate zilele până la sfârşitul veacului, orice s-ar întâmpla.

clickbible.org